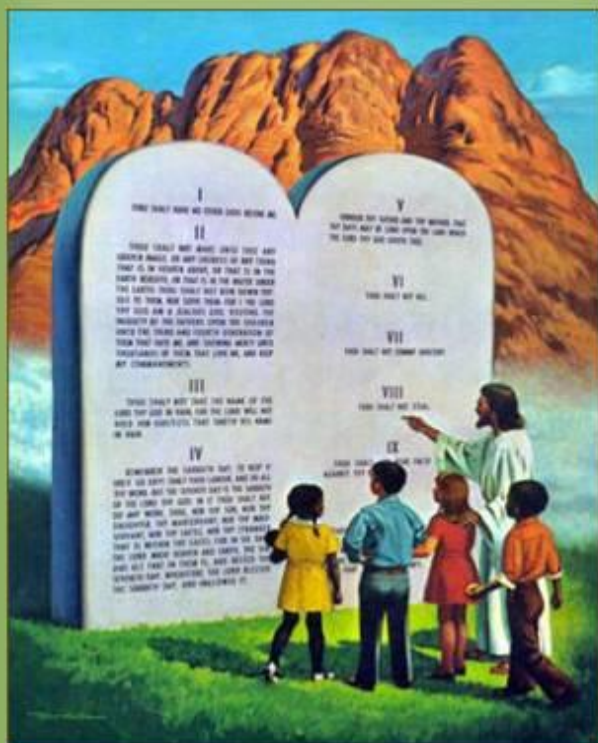

DE BERGREDE

geen Jota of Tittel
zal vergaan

Zac Poonen

De Bergrede

**geen Jota of Tittel
zal vergaan**

door

ZAC POONEN

Nederlandse vertaling en bewerking van een audio Bijbelstudie over de Bergrede, Mattheüs 5, 6 en 7 door © Zac Poonen, CFC Bangalore, India.

Originele tekst te beluisteren via : www.cfcindia.com (vers by vers studies)

Vertaling, Copyright Nederlandse tekst en uitgave: F. Mulder

ISBN: 978-94-6203-842-4 eerste uitgave: juli 2015

Bij het voorblad

En Jezus bad dit gebed: "Vader, Heer van hemel en aarde, dank U wel dat U de waarheid hebt verborgen voor wijzen en geleerden. Maar U hebt de waarheid bekendgemaakt aan kleine kinderen."

Mattheüs 11:25

Wij moeten zijn als kinderen, die in hulpeloosheid bij de Heere komen. Wij kunnen een klein kind als voorbeeld nemen als iemand die arm van geest is. Neem een baby die drie tot zes maanden oud is. Het is in alles afhankelijk van zijn vader en moeder, het kan niets uit zichzelf. Jezus zegt dat wij ons moeten bekeren en worden als kinderen, om deel te kunnen hebben aan het Koninkrijk der hemelen. Dit is hetzelfde als arm van geest zijn. Dat betekent volledig afhankelijk zijn. Dit is het leven vanuit geloof wanneer er gezegd wordt: *"de rechtvaardige zal uit het geloof leven"*. Uit geloof betekend; een volledig en onvoorwaardelijk vertrouwen op God hebben in alles, een volledig besef van ons eigen onvermogen, onze inefficiëntie om wat voor geestelijke dingen dan ook uit ons zelf te kunnen doen.

God zal hen, die van zichzelf denken dat zij het zelf kunnen niet helpen, maar God helpt hen die van zichzelf weten en er zich bewust van zijn dat zij uit zichzelf niets kunnen en leven in volledige afhankelijkheid van Hem. Niemand kan oprecht geloof hebben wanneer hij niet arm van geest is.

Bij het voorblad	3
Inhoudsopgaaf	5
Voorwoord	7
Inleiding	9
1. Gelukkig zijn ...	
1.1 ... de armen van geest	14
1.2 ... de treurenden	17
1.3 ... de zachtmoedigen	22
1.4 ... zij die hongeren	26
2. Gelukkig zijn ...	
2.1 ... de barmhartigen	33
2.2 ... de reinen van hart	38
2.3 ... de vredestiters	43
2.4 ... die vervolgd worden	48
3. Wie bent u?	
3.1 u bent het zout der aarde	55
3.2 als het zout zijn smaak verloren heeft	58
3.3 u bent het licht	58
4. Jezus zegt, ...	
4.1 het fundament	61
4.2 wat is onze gerechtigheid?	65
5. De rechtspraak	
5.1 er is gezegd,... maar Ik zeg u...	73
5.2 u zult niet doden	75
5.3 u zult geen overspel plegen	80
5.4 uw 'ja' is 'ja' en uw 'nee' is 'nee'	85
5.5 oog om oog en tand om tand	88
5.6 hebt uw vijand lief	93

6.	De linker- en de rechterhand	
6.1	wees geen toneelspelers	99
6.2	de ene en de ander hand	104
6.3	ons gebed	107
6.4	hoe moeten wij dan bidden	109
6.5	het Gebed	112
6.6	vasten	118
6.7	liefde voor geld	121
6.8	de lamp van het lichaam	123
7.	Bezorgdheid	
7.1	de wortel van bezorgdheid	127
7.2	de splinter en de balk	132
7.3	de parels en de zwijnen	138
7.4	bidden, zoeken en kloppen	141
8.	De poort en de weg	
8.1	de nauwe poort en de smalle weg	144
8.2	misleiding	147
8.3	de valse profeten	150
8.4	ga weg van Mij	154
8.5	de rots en het zand	156
8.6	de ontsteltenis	161

Voorwoord

Zac Poonen, de auteur van deze Bijbelstudie, is ong. 75 jaar geleden geboren en was tot zijn 23^e jaar een officier in de Indiase marine. 50 jaar lang dient hij de Heere als Bijbelleraar en verkondigt hij het evangelie van Jezus Christus op een eenvoudige, directe en soms confronterende wijze in India en overal in de wereld.

Hij heeft meer dan 25 boeken en talloze artikelen geschreven, allemaal gericht op onderwijs uitsluitend vanuit Gods woord. Veel van deze boeken en artikelen zijn vertaald in diverse talen waaronder het Nederlands. Op de website van CFC en op die van SHUB.nl zijn veel artikelen en boeken te lezen of te downloaden.

Dit boek over de Bergrede is vertaald vanuit een audio Bijbelstudie van Mattheüs 5, 6 en 7 en op schrift gezet. Wij vragen daarom ook enig begrip met betrekking tot de weergave en de zinsopbouw, omdat een letterlijke vertaling vanaf geschreven tekst niet aanwezig was en de juiste bewoording, vanuit een gesproken tekst, in een andere taal soms niet eenvoudig is.

In hoofdzaak is de Herziene Statenvertaling aangehouden voor de weergave van de Bijbelteksten. Op diverse plaatsen is tevens gebruik gemaakt van andere, in Nederland gangbare vertalingen, om een bepaalde tekst duidelijker te laten spreken, waarbij steeds is uitgegaan van juiste bewoordingen vanuit de grondtekst.

De uitgever: www.shub.nl

INLEIDING

Bekeer u!

Van toen af begon Jezus te prediken en te zeggen:
"bekeer u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen."

"En Jezus liep langs de zee van Galilea en zag twee broers, namelijk Simon, die Petrus genoemd wordt, en zijn broer Andreas, het net in de zee werpen, want zij waren vissers. En Hij zei tegen hen: Kom achter Mij, en Ik zal u vissers van mensen maken. Zij lieten meteen de netten achter en volgden Hem. Hij ging vandaar verder en zag twee andere broers, namelijk Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en Johannes, zijn broer, in het schip met hun vader Zebedeüs, terwijl zij hun netten aan het herstellen waren, en Hij riep hen. Zij lieten meteen het schip en hun vader achter en volgden Hem. En Jezus trok rond in heel Galilea, gaf onderwijs in hun synagogen en predikte het Evangelie van het Koninkrijk, en Hij genas elke ziekte en elke kwaal onder het volk. En het gerucht over Hem verspreidde zich over heel Syrië: en zij brachten bij Hem allen die er slecht aan toe waren en door allerlei ziekten en pijnen bevangen waren, en die door demonen bezeten waren, en maanzieken en verlamden: en Hij genas hen. En grote menigten volgden Hem, uit Galilea en Dekapolis, uit Jeruzalem en Judea, en van over de Jordaen. Toen Jezus de menigte zag, ging Hij de berg op, en nadat Hij was gaan zitten, kwamen Zijn discipelen bij Hem. En Hij opende Zijn mond en onderwees hen." (Mattheüs 4:17-5:2)

Waar onderwijst Jezus?

Jezus trok rond in heel Galilea toen Johannes de Doper, door Herodes, in de gevangenis geworpen was. Hij vervolgde de oproep tot bekering die Johannes de Doper voor Hem gedaan had. Jezus onderwees in de synagogen en predikte het Evangelie van het Koninkrijk. Ook genas Hij allen van ziekten en kwalen. Het natuurlijke gevolg was dat velen Hem volgden vanuit Galilea, Dekapolis, Jeruzalem en de regio's over de Jordaen. De menigte die Hem volgde

was zo groot dat zij in geen enkele synagoge paste. Jezus ging daarom een berg op waar voor iedereen voldoende ruimte was.

Wat onderwijst Jezus?

Jezus, die gestuurd is vanuit de hemel, is hier om ons de weg naar deze hemel te wijzen. Hij wijst ons de plaats die God voor ons bereidt heeft. Hij laat ons de glorie zien die Hij had, voordat de wereld begon. Hij onderwijst ons de weg naar het eeuwige leven. Belangrijker nog: Hij wijst ons de weg naar een overwinningseven, naar een leven met Hem zelf als ons voorbeeld. Door de nauwe poort, om daarna te blijven wandelen op de smalle weg. Dat is de Koninklijke weg die leidt naar het Koninkrijk van God. Het is de enige ware weg, er is geen andere.

Wie onderwijst Jezus?

Het was niet alleen de menigte, die met Hem en Zijn discipelen de berg op was gegaan, die Hij de weg van redding onderwees. Jezus leert ook een ieder van ons. Hij onderwijst iedereen die het wil horen.

Hoe onderwijst Jezus?

Het is belangrijk om op ons in te laten werken Wie hier sprak en goed bij onszelf na te gaan hoe wij hier naar luisteren. Jezus vertegenwoordigde hier de God van hemel en aarde, de Schepper van alle dingen.

Bekeert u!

Na de Heere Jezus zijn er door de eeuwen heen diverse volgelingen van Hem geweest die de oproep tot bekering hebben voortgezet. Er is in de Bijbel, in het Nieuwe Testament, dan ook bijna geen hoofdstuk te vinden, waar niet op de een of andere wijze verwezen kan worden naar woorden uit de Bergrede. Wij kunnen de Bergrede omschrijven als het fundament van het christenleven; de grondwet

van het Koninkrijk der hemelen. Een deel van de Bijbel, waarin wij onszelf constant kunnen beoordelen om te zien of wij groeien naar volwassenheid. Of wij datgene bemachtigen wat in een christenleven nodig en beschikbaar is namelijk, de negen goede houdingen toepassen en de negen verkeerde houdingen nalaten en overwinnen. Ook vandaag gaat de oproep tot bekering door omdat bekering, of omkeren, geen eenmalig maar een dagelijks gebeuren van vernieuwing is.

Hoofdstuk 1

GELUKKIG ZIJN,

*"Toen Jezus de menigte zag, ging Hij de berg op,
en nadat Hij was gaan zitten, kwamen Zijn discipelen bij Hem.
En Hij opende Zijn mond en onderwees hen. Hij zei: Zalig zijn de
armen van geest, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.
Zalig zijn zij die treuren, want zij zullen vertroost worden.
Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven.
Zalig zijn zij die honger en dorsten naar de gerechtigheid, want zij
zullen verzadigd worden."*

Mattheüs 5:1-6

Het is erg belangrijk om deze openingswoorden goed te begrijpen.

In Mattheüs 1:21b staat voor de eerste keer in het Nieuwe Testament het woord "zalig": *"en zij zal een Zoon baren, en u zult Hem de naam Jezus geven, want Hij zal Zijn volk **zalig** maken van hun zonden."*

Het woord "zalig" komt hier van het Griekse woord, "σωζω 'sozo", dus uit de grondteksten, en betekent o.a.: "gered worden, behouden in de technische, Bijbelse zin" Dus een behouden zijn, gericht op de toekomst.

Het woord "zalig", zoals het in sommige vertalingen gebruikt wordt in Mattheüs 5 vers 3 tot 11, is afkomstig van het Griekse woord "μακάριος ma'karios," en betekend: gelukkig, gelukzalig, voorspoedig. In dit gedeelte gaat het om een hoogste geluk waar de mens, in Christus, deelachtig aan kan zijn. Het hoogste geluk dat voor hen bereikbaar is. Er wordt hier geen aards geluk bedoeld, maar een hemels geluk op aarde, hier en nu. Dat is het geluk waar Jezus hier over spreekt. Dat is het geluk wat voor ons beschikbaar is, hier en nu. Dat is het geluk waar wij ons naar mogen uitstrekken. Daarom zullen wij hierna in de meeste gevallen ook het woord "gelukkig" als vertaling gebruiken en invoegen.

1.1 de armen van geest

Jezus richtte Zijn woord tot de menigte, met name tot de discipelen (leerlingen die Jezus al volgden, zie 4:25) en zei: *"Gelukkig zijn de armen van geest, want voor hen is het Koninkrijk der hemelen"*

Wat bedoelt Jezus met "armen van geest"?

Dit vers is de sleutel tot de hele Bergrede, de sleutel tot het Koninkrijk der hemelen, wanneer wij dit Koninkrijk zien als een woning met vele kamers. Wanneer men niet begrijpt wat "arm van geest" zijn betekend, dan hebben wij ook niet de sleutel tot het Koninkrijk der hemelen. Dit is een van de redenen waarom veel christenen niet alle rijkdommen van het Koninkrijk der hemelen bezitten.

Wat betekent het nu om "arm van geest" te zijn?

Laten wij eerst, als illustratie, eens kijken naar wat arm zijn in economische zin betekend. Denk eens aan een bedelaar of straatmuzikant die verder niets heeft, geen geld om van te leven en geen huis om in te wonen. Hij leeft van dag tot dag, bedelend en zoekend in vuilnisbakken om wat eetbaars te vinden of een krantje weg te geven in ruil voor wat geld of eten. Aan het einde van de dag heeft hij alles wat hij gekregen of gevonden heeft op gebruikt, en staat hij weer met lege handen. De volgende morgen herhaalt zich dit ritueel, en de dag daarop, de maand en het jaar daarop. Dit is wat het betekent om echt materialistisch arm te zijn. Wij kunnen deze illustratie ook gebruiken om te laten zien wat het betekent om "arm van geest" te zijn.

"Arm van geest" zijn houdt in dat iemand een constant besef van zijn eigen geestelijke leegte en behoefte heeft, zodat hij, net als de bedelaar, elke dag opnieuw op zoek moet naar eten en drinken, omdat wat hij gisteren had, niet voldoende is voor vandaag. Op dezelfde wijze moeten wij elke dag naar God toegaan vanwege onze

hulpeloosheid, vanwege ons volslagen gebrek aan vertrouwen in ons eigen kunnen om op een rechtvaardige wijze voor God te kunnen leven en Zijn werk te kunnen doen.

Het Boek geeft een letterlijke weergave van wat er met arm van geest bedoeld wordt: *"Gelukkig zijn zij die nederig zijn, want het Koninkrijk van de hemelen is voor hen bestemd."*

Met andere woorden: 'arm van geest' zijn, is compleet het tegenovergestelde van geestelijke zelfredzaamheid. Het is nederigheid.

Wanneer wij kijken naar de tegenovergestelde eigenschappen van de zaligsprekingen in Mattheüs 5, dan zien wij duidelijk de "nakomelingen" die God creëert door Jezus Christus als het Hoofd, en de nakomelingen die voortkomen uit Adam.

Wij zien dat zelfredzaamheid bij de nakomelingen van Adam een grote waarde heeft in de wereld, bijvoorbeeld in zakelijke organisaties en elk andere wereldse set-up, waar iemand die zelfredzaam is en zelfvertrouwen heeft, in hoog aanzien staat en gewaardeerd wordt.

In Gods Koninkrijk is dit precies het tegenovergestelde. Daar wordt hij hiertoe gerekend die beseft dat hij of zij van zichzelf totaal ontoereikend is. Niet wat betreft wereldse zaken, maar ten aanzien van de dingen van Gods Koninkrijk. Dat is diegene, die alles in het Koninkrijk der hemelen bezit. Dit is de sleutel. Wij kunnen dus zeggen dat de persoon die het Koninkrijk der hemelen, met al zijn kamers, bezit, diegene is die zich bewust is van zijn beperkingen en zijn eigen onvermogen.

In het Oude Testament was de besnijdenis het merkteken van de Israëliet. Filippienzen 3 vers 3 geeft de geestelijke betekenis hiervan weer: *"Want wij zijn de besnijdenis, wij die God in de Geest dienen en in Christus Jezus roemen en niet op het vlees vertrouwen."* Hier zien wij dat het merkteken van de christen van het nieuwe verbond, deze

nieuwe besnijdenis is, wat betekent, geen vertrouwen meer hebben in wie wij zijn naar "het vlees".

Wanneer wij kijken naar Jezus als Het Voorbeeld, dan lezen wij hierover in Johannes 5 vers 19, waar Jezus zelf laat zien hoe "arm van geest" Hij was, *"Jezus dan antwoordde en zei tegen hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: De Zoon kan niets van Zichzelf doen, als Hij dat niet de Vader ziet doen,"* en in vers 30 zegt Hij: *"Ik kan van Mijzelf niets doen."*

Is het werkelijk zo dat Jezus niets uit zichzelf kon? Hij kon heel veel, zoals wij ook heel veel vanuit ons zelf kunnen. Maar het komt er hier op neer dat alles wat wij uit onszelf doen, geen geestelijke waarde heeft. Jezus erkende dat, en Hij wilde niets doen wat geen geestelijke waarde had. Daarom deed Hij niets vanuit zijn eigen initiatief. Het is voorstelbaar dat veel christenen niet leven op deze volledige wijze van "arm van geest" zijn.

Het is begrijpelijk om ons christenleven zo te beginnen om, wanneer wij net bekeerd zijn, ons eigen onvermogen in te zien. Maar dat na een poos, wanneer wij door God gezegend zijn, Zijn Woord kennen en Hij ons voor Zijn werk gebruikt, de kans groot is dat het vertrouwen op en in ons kunnen, ons eigen 'ik' weer terug keert, waardoor wij geestelijk stil staan, achteruit gaan en ruïneert het ons uiteindelijk geestelijk. Dit moeten wij ons goed realiseren. Wij moeten er voor zorgen dat wij, net als Jezus, ons leven lang arm van geest blijven.

Neem bijvoorbeeld ons intellect. Ons intellect is erg waardevol in wereldse aangelegenheden maar kan een enorm obstakel zijn in ons geestelijke leven en geestelijke groei.

Wij lezen in 1 Korintiërs 8 vers 13: *"Laat niemand zichzelf bedriegen. Als iemand onder u denkt dat hij wijs is in deze wereld, laat hij dwaas worden, opdat hij wijs zal worden."* Met andere woorden wanneer u geestelijk wilt groeien, moet u erkennen dat uw intellect niet voldoende is voor geestelijke dingen. U moet naar God toegaan en

uitspreken, "Ik ben een dwaas in geestelijke dingen, leert U mij alstublieft, anders zal ik het nooit begrijpen. Mijn kennis is voldoende voor wiskunde, natuur- en scheikunde maar niet voldoende om geestelijk dingen, de dingen van God, te kunnen begrijpen, hiervoor heb ik de openbaring nodig van de Heilige Geest." Dit is een aspect van "arm van geest" zijn. Het is de erkenning dat mijn verstandige brein van geen enkele waarde is in het begrijpen van geestelijke dingen.

Jezus zegt in Mattheüs 11:25 *"Ik dank U, Vader, Heere van de hemel en van de aarde, dat U deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt, en ze aan jonge kinderen hebt geopenbaard."*

Wij moeten zijn als kinderen, die in hulpeloosheid bij de Heere komen. Wij kunnen een klein kind als voorbeeld nemen als iemand die arm van geest is. Neem een baby die drie tot zes maanden oud is. Het is in alles afhankelijk van zijn vader en moeder, het kan niets uit zichzelf. Jezus zegt dat wij ons moeten bekeren en worden als kinderen, om deel te kunnen hebben aan het Koninkrijk der hemelen. Dit is hetzelfde als arm van geest zijn. Dat betekent volledig afhankelijk zijn. Dit is het leven vanuit geloof wanneer er gezegd wordt: *"de rechtvaardige zal uit het geloof leven"*. Uit geloof betekend; een volledig en onvoorwaardelijk vertrouwen op God hebben in alles, een volledig besef van ons eigen onvermogen, onze inefficiëntie om wat voor geestelijke dingen dan ook uit ons zelf te kunnen doen.

God zal hen, die van zichzelf denken dat zij het zelf kunnen niet helpen, maar God helpt hen die van zichzelf weten en er zich bewust van zijn dat zij uit zichzelf niets kunnen en leven in volledige afhankelijkheid van Hem. Niemand kan oprecht geloof hebben wanneer hij niet arm van geest is.

1.2 de treurenden

Jezus gaat verder om te spreken over hen die vertroost, bemoedigd en gesterkt zullen worden, door te spreken over de treurenden, of

letterlijk de rouwenden. Het woord zalig komt acht keer voor in dit Bijbelgedeelte. Zoals eerder al opgemerkt moeten wij eigenlijk, vanuit de originele vertaling niet spreken over het verkrijgen van zaligheid, het Griekse woord σωτηρια sote'ria, maar over: gelukkig, gelukzalig en voorspoedig, het griekse woord μακαριος ma'karios.

Wanneer u jaloers bent op iemand, wees dat dan niet op iemand die een prachtige baan heeft, veel geld heeft, een prachtig huis, prachtige kleren, maar op iemand die gelukkig of gelukzalig is. De kwaliteit van leven, zoals die hiervoor genoemd wordt, is een goede indicatie hoe ons eigen leven er uit ziet en hoe wij het ervaren. Een check up van ons geestelijk leven is van groot belang om te zien of wij groeien in deze eigenschap. Gelukkig zijn de treurenden. Wanneer u als christen jaloers wilt zijn op iemand, wees dat dan niet op de joviale "geluksvogel", maar wees jaloers op degene die treurt.

Wanneer u verder gaat in deze lijst van "gelukkig" verklaringen dan zult u merken dat de gewichtigheid die Jezus er aan geeft totaal het tegenovergestelde is van het geluk wat de wereld zoekt en geeft. Wanneer wij kijken naar "arm zijn van geest", dan hecht de wereld waarde aan kennis en zelfredzaamheid, maar in het Koninkrijk der hemelen zijn het de armen van geest die echt gelukkig zijn en op Gods voorspoed mogen rekenen. Wij kunnen ook zeggen dat de geest van Christus, in de deugden die hier omschreven worden, een sterk contrast vormen met de geest van satan met zijn wereldse deugden. Het tegenovergestelde van de geest van armoede is de geest van zelfredzaamheid en eigendunk en in essentie deel van de geest van satan. Wanneer het gaat om geestelijke zaken dan moeten wij deze tegenstellingen heel duidelijk zien zodat wij niet in de war raken over wat oprecht geestelijk leven is.

Zo is het hier ook, "gelukkig zijn de treurenden". In de wereld worden zij gewaardeerd die lachen, moppen tappen en om vele dingen een grap maken. Toch is het een verbazingwekkend gegeven dat wij nergens in de Bijbel zien dat Jezus grappen maakt, een mop vertelt of om iemands gedrag lacht. Treuren heeft een veel belangrijkere

plaats in Gods Koninkrijk. Er is best ruimte voor wat humor, want ook dat heeft God ons gegeven. Het is een goede uitlaatklep in de drukte van ons leven, maar er is een verschil tussen het begrip humor en altijd joviaal zijn, moppen tappen en overal om lachen.

HEEFT TREUREN EEN PLEK IN UW LEVEN?

ZO JA, OM WAT OF WIE TREURT U?

Dat is een belangrijke vraag wanneer treuren een plek in uw leven heeft. Velen die treuren zijn verdrietig om wat anderen hun aandoen. De wereld is vol met mensen die treuren omdat hun iets is aangedaan waarvan zij vinden dat het onrecht is, of om wat aan anderen op de één of andere manier is aangedaan, of hen op de één of andere wijze beschadigd hebben. Hier wordt niet die vorm van treuren bedoeld waar Jezus over spreekt want daar komt geen zegen uit voort. In feite is dit, geestelijk gesproken, een armzalig iets om te doen. Het woord armzalig zegt het al: "arm aan zaligheid of arm in gelukkig zijn", verdrinken in zelfbeklag en zelfmedelijden en is de kern van het wezen van satan. Jezus heeft nooit iets van zelfmedelijden getoond. Hij heeft nooit een traan gelaten om zijn eigen zorgen, moeilijkheden of terechtstellingen, niet één keer. Hier is het voorbeeld voor ons om na te volgen. Nooit een traan laten, nooit één moment van treurnis of verdriet toestaan voor het kwaad wat ons wordt aangedaan.

Wat is het dan waar wij om moeten treuren of verdriet over mogen hebben? In de eerst plaats treuren wij om de zonde die wij in ons eigen leven ervaren en zien.

Dan is het een kwestie van wat wij verstaan onder die zonde. Ons begrip van zonde laat onze geestelijke groei zien. Voor sommigen is zonde iets als de grote slechte daden zoals diefstal, moord, beroving, enzovoort. Wij kunnen nog een stap verder gaan en aan een groot aantal andere kwaden denken die er in de wereld zijn zoals: gokken, drinken, drugs, overspel, enzovoort, die ons christelijk geestelijk leven kapot maken. Wij kunnen nog verder gaan door te kijken naar

de norm die Jezus ons laat zien, zoals onreine gedachten en verlangens, of de liefde voor geld. Wij kunnen nog verder gaan naar het hoogste punt door te zeggen: "alles wat niet is naar de gelijkenis van Christus zelf, is zondig". Een onchristelijke houding naar een medemens is zondig. Een onchristelijke houding ten opzichte van geld en goederen is zondig. Een onchristelijk woord, gedachte of gedrag is zondig.

Het is wanneer wij onszelf beoordelen volgens deze standaard en wanneer wij werkelijk geïnteresseerd zijn om getransformeerd te worden naar de gelijkenis van Christus, voldoende reden om te treuren. Wanneer wij zien dat het grootste wat de Heilige Geest in ons leven wil doen is om ons te veranderen naar het beeld van Jezus, in elk aspect van ons karakter. Wanneer wij zien dat dit het doel is waar God met ons naar toe wil werken, zullen wij treuren om de fouten waarin wij elke keer weer terug vallen.

Dit zijn de treurenden waar onze Heere hier over spreekt. Zij treuren om God, om Hem in Wie zij zich "verheugden met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde" toen Hij hen "het goede deed proeven", de vergeving, "het woord en de krachten van de komende tijd". Maar nu verbergt Hij Zijn aangezicht en zijn zij onrustig: Zij kunnen Hem door de donkere wolk niet zien. Zij zien verleiding en zonden weer te voorschijn komen, waarvan zij dachten dat zij verdwenen waren en nooit meer terug zouden keren, hen weer achtervolgend en aan iedere kant vast houdend. Het is niet verwonderlijk dat hun ziel nu onrustig in hen is, waarbij zorgen en zwaarmoedigheid zich van hen meester maakt.

Satan, hun grote vijand, zal deze omstandigheid aangrijpen en versterken door te vragen: "Waar is jouw God nu? Waar is nu het geluk waarover jij sprak? Het begin van het Koninkrijk der hemelen? Ja, ja! God heeft zeker gezegd: "Jouw zonden zijn vergeven?" Nou, God heeft dit zeker niet gezegd! Het was alleen maar een droom, louter een misleiding! Een schepsel van jouw eigen verbeelding.

Wanneer jouw zonden zijn vergeven, waar sta jij dan nu? Kan een vergeven zondaar zo onchristelijk, zo onheilig zijn?

En daarna, in plaats van het onmiddellijke aanroepen van God, gaan zij met satan, die meer kennis heeft dan zij, in discussie en worden inderdaad kwaarmoedig met pijn in het hart en in grote angst. Nee, zelfs wanneer God weer licht op hun ziel geeft en alle twijfel over Zijn barmhartigheid wegneemt, zal hij die zwak is in geloof weer verleid worden en in problemen komen door dat wat komen gaat. In het bijzonder wanneer verborgen zonden weer tevoorschijn komen en zwaar op hem gaan drukken, dan zal hij vallen.

Maar door oprecht berouw en treuren vanwege hun eigen zonden, *“zullen zij vertroost worden”* door de Trooster waar Jezus over spreekt, de troost door Zijn Geest, door een nieuwe manifestatie van Zijn liefde, door het getuigenis van Gods acceptatie in de Geliefde, door Zijn genade. Deze *“volle zekerheid van het geloof”*, zoals omschreven in Hebrëëën 10:22, neemt alle twijfel en alle kwellende angst weg. God geeft hen nu een voortdurende toestand van vaste zekerheid en een sterke troost door genade.

Zij treuren nog steeds om de zonden en ellende van de mensheid, zij *“wenen nu met hen die treuren”*. Zij huilen niet meer om zichzelf, maar om hen die zondigen tegen hun eigen zielen. Zij treuren om hun kinderen, om hun ouders, hun opa of oma, hun familie die zich afkeert van Jezus. Paulus zegt in 2 Korintiërs 11:29: *“Wie is zwak, zonder dat ik met hem meevoel? Zou het mij koud laten als iemand ten val werd gebracht?”* (HB)

Dit is het tegenovergestelde van de geest van de wereld. De geest van de wereld is laks en losjes ten opzichte van de zonde. Het enige waar de wereld belang in stelt is dat men een goede indruk maakt en een goede status heeft ten opzichte van de ander. Maar de echte godvrezende discipel is iemand die treurt over zijn eigen zonde en die van de wereld.

Gelukkig zijn zij die geleerd hebben om op deze wijze te treuren; zij zullen kracht ontvangen om Gods doel met hun leven invulling te geven.

1.3 de zachtmoedigen

In het vervolg op de armen van geest zien wij hier de derde eigenschap van hen die een volgeling van Jezus zijn binnen het nieuwe verbond. Van hen die deel willen hebben aan de rijkdommen van Gods Koninkrijk. Wij zien de volgende omschrijving van hen die gezegend zijn in Gods ogen.

“Gelukkig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven.”

Wij kunnen zeggen dat de negen kenmerken, die genoemd worden in Mattheüs vijf vers 3 tot 11, de grondregels of grondwet zijn van de geest van Gods Koninkrijk waar wij als discipelen van Jezus naar moeten leven. Het is een omschrijving van de Geest van Christus als tegenovergestelde van de geest van satan, die de kinderen van Adam (de wereld) in zijn macht heeft.

Zachtmoedigheid: πραύς *pra'us* en betekent: zachtheid, liefelijkheid, vriendelijkheid

Wie zijn “de zachtmoedigen”?

Niet zij die bedroefd zijn om niets omdat zij niets weten; die niet ontdaan zijn door het kwaad dat geschiedt, omdat zij het kwade niet van het goede kunnen onderscheiden.

Niet zij die zich verschuilen voor de schokkende gebeurtenissen van het leven door een onnozele gevoelloosheid; door hun natuur of gedrag; het gebruik van “stokken en stenen”; niets weerstaand omdat zij niets voelen. Wereldse filosofen zijn totaal ongeïnteresseerd in deze materie. Sympathie staat net zo ver af van zachtmoedigheid als van menselijkheid.

Zachtmoedigheid is het tegenovergestelde van een twistende geest. Er wordt door Jesaja van Jezus gezegd, in Mattheüs 12 vers 18 en 19, *"Zie, Mijn Knecht, Die Ik uitverkoren heb, Mijn Geliefde, in Wie Mijn ziel een welbehagen heeft: Ik zal Mijn Geest op Hem leggen en Hij zal aan de heidenen het oordeel verkondigen. Hij zal niet twisten en niet roepen, en ook zal niemand Zijn stem op de straten horen."*

Dit laatste is een erg belangrijk getuigenis namelijk, dat wij niet twisten of ruzie maken, met niemand. Waarover maken mensen zoal ruzie? Meestal heeft dit te maken met aardse zaken, materiële eigendommen en bezit. Iets wat zij voor zichzelf willen, het staan in hun rechten, het beschermen van hun reputatie, hun goede naam en ga zo maar door. De mensen die twisten en ruzie maken willen de aarde bezitten. Zij willen elke keer meer van dat wat de wereld levert. Land, huizen, gebouwen, goederen en meer rechten. Daarom vechten zij rechtszaken uit wanneer zij iets niet kunnen krijgen waarvan zij denken dat zij er recht op hebben. Maar Jezus zegt dat juist zij, die niet twisten of ruzie maken, de aarde zullen beërven.

Een mooi voorbeeld hiervan is de gebeurtenis tussen Abram en Lot. Wij lezen in Genesis 13:8 *"En Abram zei tegen Lot: Laat er toch geen onenigheid zijn tussen mij en jou, en tussen mijn herders en jouw herders. Wij zijn immers mannen die broeders zijn!"*

In de daarop volgende verzen lezen wij dat Abram aan Lot de eerste keus laat en Lot voor het rijke en overvloedige deel kiest, waar Sodom en Gomorra in ligt. Abram hoefde niet aan Lot de eerste keus te geven. Hij was geroepen, hij was ouder en alles in acht nemend had Abram de eerste keus, maar toch gaf hij al die rechten op, uit zachtmoedigheid.

Dit betekent zachtmoedigheid namelijk: uw rechten opgeven. Lot echter koos uit egoïsme het beste deel. Toch zag de Heere God dit alles aan vanuit de hemel. Vanaf vers veertien wordt gezegd dat, nadat Abram zich had afgescheiden van Lot en nadat Abram hem het beste deel had laten uitkiezen, God aan Abram al het land gaf zover

zijn oog reikte. *"Want al het land dat u ziet, zal Ik voor eeuwig aan u en uw nageslacht geven. En Ik zal uw nageslacht maken als het stof van de aarde: als iemand het stof van de aarde zou kunnen tellen, dan zou ook uw nageslacht geteld kunnen worden."* Voor ons kan dit voorval tussen Abram en Lot een voorbeeld zijn!

"Gelukkig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven."

Wij, die discipelen van Jezus zijn, zoeken geen aardse rijkdom of erfenis. Dit beërven van de aarde is een belofte aan ons voor in de toekomst. Het voorbeeld voor ons is dat Jezus nooit iets van deze aarde gezocht heeft. Toen iemand Jezus verzocht om te bemiddelen in de verdeling van een erfenis weigerde Hij dit. Hij wilde niet betrokken raken in een meningsverschil over een werelds iets. Het is daarom ook erg onverstandig om in gebed God te vragen om te helpen bij een aardse meningsverschil of ruzie over materiële zaken. De Heere God is hierin niet geïnteresseerd.

Jezus zei tegen die man in Lukas 12, *"Mens, wie heeft Mij tot rechter of verdeler van een erfenis over u aangesteld?.....Kijk uit en wees op uw hoede voor de hebzucht. Immers, al heeft iemand overvloed, zijn leven behoort niet tot zijn bezit."*

Wanneer wij zachtmoedig zijn en onze "rechten" opgeven dan zal God ons datgene geven wat wij nodig hebben.

Dat was de houding die Jezus aannam.

De geest van Lucifer, die satan werd, is een geest van hebzucht en zelfzucht. De gebalde vuist is daarom het symbool van het menselijk ras, de kinderen van Adam; schitterend door een vechtende uitstraling nemen zij datgene, waarvan zij denken dat het hen toebehoort.

Jezus kwam met een open hand, niet met een gebalde vuist. De open hand is het tegenovergestelde van de gebalde vuist. De volgelingen van Adam worden gesymboliseerd door de gebalde vuist terwijl de

open hand het symbool is van de volgelingen van Jezus. Zij vechten niet voor hun rechten.

De aarde behoort de Heere toe en alles wat daarin is. Wanneer iemand op deze aarde iets bezit dan is dat een lening die God op Zijn tijd in bezit zal geven aan hen die zachtmoedig zijn.

Er is vanuit de grond van ons hart of "vlees" geen zachtmoedigheid in ons. In ons vlees huist een hardheid, een hardheid wat betreft onze houding naar anderen.

Jezus zegt in Mattheüs 11 vers 29, *"Neem Mijn juk op u, leer van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart: en u zult rust vinden voor uw ziel:"*

Jezus leerde ons niet hoe wij moeten preken of hoe wij zieken moeten genezen, maar Hij leerde ons hoe wij zachtmoedig kunnen zijn. Hoe wij zachtmoedig kunnen zijn tegenover onze huwelijkspartner in de wijze waarop wij spreken. Zachtmoedig tegenover onze kinderen in onze gesprekken en in onze houding tegenover hen. Zachtmoedigheid ten opzichte van onze ouders, door respect voor hen te blijven houden. Zachtmoedigheid in plaats van hardheid. Wanneer wij deze gebalde vuist en eisende houding vast houden dan zullen wij hard van hart blijven. Wij moeten deze "vleselijke" gebalde-vuist houding afleren, in ons laten afsterven en van Jezus de open-hand houding leren door onze "rechten" op te geven. Pas dan kunnen wij zachtmoedigheid ervaren en wat voor een effect het heeft op elk onderdeel van ons leven.

Wij lezen over Mozes, in Numeri 12 vers 3, *"de man Mozes was zeer zachtmoedig, meer dan alle mensen die op de aardbodem waren."* Wat was er, onder de vele andere dingen, zo uitzonderlijk aan Mozes? Hij vocht nooit voor zijn eigen recht. Wanneer iemand zijn autoriteit betwistte viel hij altijd op zijn aangezicht en liet hij de verdediging over aan God. Hij verdedigde zichzelf niet, maar God verdedigde hem keer op keer. Wij kunnen dat meerdere malen lezen in Exodus, Numeri en Deuteronomium. Dit is ook een mooi voorbeeld voor

geestelijke leiders. Wanneer God hen die bediening gegeven heeft, hoeven zij zich nooit te verdedigen, maar zal God hen vrijpleiten. Wanneer iemand echter niet door God geroepen is dan heeft verdedigen, zo wie zo, in geen enkel geval nut. Gelukkig zijn de zachtmoedigen want God zal hen geven wat zij nodig hebben.

Wij krijgen niets door te graaien. Jezus kwam niet met de geest van graaien zoals Lucifer die had, maar met de geest van Zichzelf afleggen. Daarom is Jezus, Heer en op een dag zal de aarde Hem toebehoren. Wij moeten Zijn voorbeeld volgen zodat wij de door de Heere bestuurde aarde als ons erfdeel in bezit kunnen nemen.

1.4 die de hongeren en dorsten naar gerechtigheid

Honger en dorst zijn een onontbeerlijke vereiste om ook maar iets te kunnen bezitten van wat God voor ons heeft klaarliggen.

Eerst de uitleg wat gerechtigheid betekent.

gerechtigheid = δικαιοσύνη dikaio'sune, = toestand van iemand zoals hij hoort te zijn: rechtvaardigheid: de toestand die voor God aanvaardbaar is.

Wij lezen in Hebreeën 11:6 dat God iemand beloont die Hem oprecht zoekt. En Jeremia 29:13 zegt: *"U zult Mij zoeken en vinden, wanneer u naar Mij zult vragen met heel uw hart."*

Sommige kostbaarheden zijn zo op de aardoppervlakte te vinden, maar goud en edelsteen wordt diep in het gesteente gevonden, goed verborgen in de aardbodem. Wat wij op de oppervlakte van de aarde vinden is meestal niet zo waardevol.

Wanneer wij schatten willen vinden dan moeten wij graven. Jezus zegt daarom: *"Wanneer iemand hongert en dorst naar gerechtigheid, dan zal zij/hij verzadigd worden."* Gerechtigheid is niet iets waar veel mensen naar "hongeren en dorsten", of anders gezegd naar op zoek gaan.

Wanneer wij kijken naar de vorige eigenschappen die besproken werden, dan zijn zij allemaal, zo ook deze, tegenovergesteld aan wat de wereld zoekt of waar zij naar verlangt. Zij, die dat wel doen, staan onder leiding van Jezus Christus en niet onder leiding van de heerser van deze wereld. Wij kunnen het ook zo omschrijven: "het contrast tussen de geest van satan, waar de kinderen van Adam mee geïnfecteerd zijn, en de Geest van Christus". Wanneer wij in staat zijn om de tegenstelling te zien dan begrijpen wij waar Jezus in deze verzen naar refereert.

Wij zagen het tegenovergestelde van armoede van geest, namelijk de zelfredzaamheid. Zo ook hier. Wat is het tegenovergestelde van het hongeren en dorsten naar gerechtigheid? Waarnaar hongeren en dorsten de mensen in de wereld? Niet naar gerechtigheid. De mens in de wereld hongert naar positie, eer, geld, plezier. Het zijn meestal deze vier dingen waar de mens naar op zoek is.

Tegenovergesteld hieraan sprak Jezus dat wij moeten hongeren en dorsten naar gerechtigheid. Het is onmogelijk om te hongeren en dorsten naar gerechtigheid wanneer ik honger en dorst naar het verkrijgen van een betere positie of meer geld. Dit geldt ook voor hen die geld verdienen in de naam van het evangelie, het verkrijgen van eigen eer in de naam van het evangelie. Het is door de vele anderen dingen in ons leven, waar wij naar hongeren en dorsten en die niet afgelegd of afgestorven zijn, waardoor ook veel gelovigen geen vooruitgang boeken in het groeien in gerechtigheid.

Neem bijvoorbeeld een wedergeboren christen die drie jaar na zijn bekering nog zijn zelfbeheersing verliest en boos wordt. Waardoor komt dat? Waarom is het overwinnen van deze boosheid nog geen deel van zijn leven geworden? Wanneer hij eerlijk zou zijn en zijn leven bekijkt zal hij ontdekken dat dit komt omdat er sommige andere dingen in zijn leven nog niet afgestorven zijn zoals het verlangen (hongeren en dorsten) naar eer, geld, positie, of zijn "recht hebben op", enzovoort. Zo lang deze andere wereldse houdingen

niet afgelegd worden is het onmogelijk om te hongeren en te dorsten naar gerechtigheid.

Wij lezen uit het leven van Jacob, in het Oude Testament, dat hij vele jaren achter geld aan rende, achter vrouwen aanliep en zijn rechten opeiste. Ten slotte brak God hem in Pniël bij de rivier de Jabbok waar Jacob, in Genesis 32: 26, tegen God uitsprak: *"Ik zal U niet laten gaan, tenzij U mij zegent."* Jacob, die na het vergaren van zoveel aardse dingen, uiteindelijk na twintig jaar door God onderwezen wilde worden en God wilde "vastpakken". Dat is hongeren en dorsten naar gerechtigheid. "Heere ik laat u niet gaan, tenzij u mij overwinning geeft over de zonde die mijn leven kapot maakt."

Er zijn niet veel die een dergelijke honger en dorst naar gerechtigheid hebben, een dergelijke honger naar God. Jezus zei hierover in Johannes 7 vers 37-39: *"Als iemand dorst heeft, laat hij tot Mij komen en drinken. Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien."* En dit zei Hij over de Geest, Die zij die in Hem geloven, ontvangen zouden: want de Heilige Geest was er nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was.

Weet u dat u niet tot Jezus kunt komen zonder dorst. Andere aardse kwaliteiten hebt u niet nodig behalve dorst, het dorsten naar Jezus. U kunt de grootste zondaar op deze aarde zijn en bij Jezus komen wanneer u dorst hebt. Nu zult u misschien vragen, "dorstig naar wat?" Niet dorst hebben naar zegeningen. De wereld is vol van mensen die gezegend willen worden. Zij willen dat God hen geneest, dat God voorziet in geld en goederen, die willen dat God hun kinderen helpt bij hun examen, dat hun kinderen goede huwelijkspartners vinden, goede banen, enzovoorts. Zij zijn altijd op zoek naar wereldse zegeningen. Zulke mensen nodigt Jezus niet uit.

God zegent zijn kinderen met veel van deze dingen. Hij zegent zelfs ongelovigen hiermee. Nee, Jezus nodigt hen uit die op zoek zijn naar iets geestelijks. Als iemand dorstig is naar de kracht van de Heilige Geest in zijn leven, de Geest die gerechtigheid en reinheid brengt in

iemands gedachtelevens, iemands manier van spreken, veranderingen in zijn karakter naar het beeld van Christus. Wanneer zo iemand dorstig is laat hij naar mij komen zegt Jezus.

Waar kunnen wij deze dorst vinden, een dorst naar eerlijkheid en oprechtheid, een dorst om al onze belastingen te betalen? Jezus zegt: zij die hongeren en dorsten naar gerechtigheid, diegene is die nooit bij iemand in de schuld wil staan of iemand wil kwetsen of beschadigen door wat hij zegt of doet. Wanneer er een dusdanige honger en dorst is, dan is de belofte die daaraan verbonden is *“dat zij verzadigd zullen worden”* (verzadigen = χορτάζω chor'tazo,= voeden: verzadigen: iemands verlangen vervullen)

Volgens de grondwet van het Koninkrijk de hemelen is de mate van onze gerechtigheid direct proportioneel aan de mate van onze dorst. Hoe godvruchtig u bent is afhankelijk van de dorst die u hebt naar heiliging en wanneer u vandaag niet zo heilig geleefd hebt is dat omdat u, diep in uw hart, niet zoveel dorst had naar heiliging en reinheid.

Omdat u dorst had naar andere dingen, die tijdelijk zijn en voorbij gaan, kwam de dorst naar heiliging op de achtergrond. Mensen zijn bereid te vasten en te bidden voor genezing maar niet om onreine gedachten te overwinnen. Waarom is dat?

God ziet in een dergelijke gelovige dat hij geen verlangen heeft om net als Jezus te worden en hij alleen geïnteresseerd is in zijn eigen belang. Genezing is tot persoonlijk voordeel, geld is tot persoonlijk voordeel. Mensen die hiervoor vasten en bidden zullen er waarschijnlijk nooit bij stil staan om dit te doen om hun onreine gedachten te overwinnen of om hun ruwe gedrag of wijze van spreken tegen hun vrouwen te overwinnen. Zalig, of gezegend, zijn zij die hongeren en dorsten naar gerechtigheid.

Paulus, die als geen ander een leven in het vlees kende en volgens de wet geleefd heeft, zegt in Filippenzen 3:4-10: *“Als iemand op zijn afstamming en inspanning kon vertrouwen, was ik het wel. En als anderen dus denken op hun Joodse afstamming en eigen inspanning*

te kunnen vertrouwen, dan kan ik dat nog veel meer! Volgens voorschrift werd ik op de achtste dag besneden: ik ben een rasechte Jood uit de stam van Benjamin, een echte Hebreëer. Wat het naleven van de Joodse wetten betreft, behoorde ik tot de Farizeeërs. Ik was zo fanatiek, dat ik de christenen probeerde uit te roeien. Ik week zelf op geen enkel punt van de wetten af en er was in dat opzicht dan ook niets op mij aan te merken. Maar al deze dingen, waar ik vroeger zoveel waarde aan hechtte, zijn voor mij waardeloos geworden omdat ze mij afhielden van Christus. Echt, ik beschouw zelfs alles als waardeloos, omdat niets meer waarde heeft dan het kennen van Christus Jezus. Ik heb alles als vuilnis weggegooid om Christus te kunnen ontvangen en één met Hem te zijn. Ik reken er niet meer op dat ik het door het houden van allerlei wetten met God in orde kan maken. Nee, daarvoor vertrouw ik nu op Christus. Hij maakt het goed tussen ons en God, als wij maar in Hem geloven. Het enige wat ik wil, is Christus kennen en ervaren hoe groot de kracht is, waardoor Hij uit de dood is opgestaan. Ik wil ervaren wat het betekent om met Hem te lijden en te sterven” (HB)

Paulus geeft aan dat hij niet tevreden was met een leven waar overspel aan de buitenkant zichtbaar was, waarbij niemand zijn gedachteleven kende en de binnenkant kon zien. Niet alleen het vermoorden van de broeder, maar zelfs niet boos zijn op de broeder, dat is gerechtigheid van het nieuwe verbond. Dat is waar Paulus naar verlangde, dat is waar hij naar hongerde en dorstte. Dat is de wijze waarop hij hongerde en dorstte naar Jezus. Dit is waarom hij zegt: *“Echt, ik beschouw zelfs alles als waardeloos, omdat niets meer waarde heeft dan het kennen van Christus Jezus.”* Hij gaf alles op om zijn dorst in Jezus te kunnen lessen. Dat is dorsten naar gerechtigheid.

Hongeren en dorsten naar gerechtigheid betekent dat ik erken dat deze gerechtigheid van het nieuwe verbond, dat Jezus wil schenken en wat in mijn hart en in mijn gedachteleven aanwezig is, zo waardevol is dat al het andere, in vergelijking hiermee, vuilnis is. Wij kunnen zeggen dat wanneer wij honger en dorsten, God ons het vermogen hiertoe zal vergroten. Wanneer wij ons pas tot Christus

bekeerd hebben dan is het vermogen hiernaar in ons hart als een kopje dat gevuld wordt, maar wanneer God ons vermogen vergroot, wordt het net als een emmer die gevuld wordt. Daarna verhoogt God ons vermogen tot een leven in gerechtigheid tot een grote tank, een rivier en als vele rivieren samen.

Jezus zegt in Johannes 7:38: *"Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien."*

Hoofdstuk 2

GELUKKIG ZIJN.....

Zalig zijn de barmhartigen, want aan hen zal barmhartigheid bewezen worden.

Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.

Zalig zijn de vredestitelers, want zij zullen Gods kinderen genoemd worden.

Zalig zijn zij die vervolgd worden om de gerechtigheid, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.

*Zalig bent u als men u smaadt en vervolgt,
en door te liegen allerlei kwaad tegen u spreekt, omwille van Mij.*

*Verblijd en verheug u, want uw loon is groot in de hemelen,
want zo hebben ze de profeten vervolgd die er vóór u geweest zijn.*

Mattheüs 5:7-12

2.1de barmhartigen

"Gelukkig de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden" (NBV)

barmhartig = ελεημων ele'emon, = medelijdend, barmhartig, mild

Bij al de eigenschappen die door Jezus hier verwoordt worden moeten wij beseffen dat deze allemaal te vinden zijn in Jezus zelf. Het was Jezus Die arm van geest was, Die treurde, Die hongerde en dorstte naar gerechtigheid, Die ongerechtigheid haatte, Die zachtmoedig was, rein van hart, een Vredestiteler, vervolgd werd om de gerechtigheid, enzovoort. Dus in essentie kunnen wij zeggen dat het kenmerk van de ware volgeling van Jezus iemand is die in de voetsporen van Jezus zijn weg gaat. Iemand die er naar verlangt om Zijn karakter en kenmerken te bezitten die gevonden worden in zijn Meester, Jezus Christus. Gezegend zijn de barmhartigen want zij zullen barmhartigheid ontvangen.

Nogmaals, zoals wij eerder vaststelden, het tegenovergestelde van de geest van barmhartigheid is een geest van hardheid, oordelend, beschuldigend en aanklagend. In Openbaring 12:10 wordt satan de aanklager van de broeders genoemd. Het nageslacht van Adam is geïnfecteerd met het gif van satan. Wij vinden diezelfde veroordelende en beschuldigende geest in grotere of kleinere mate bij bijna alle mensen. De geest die het verlangen heeft om een ander te beschuldigen en fouten bij anderen vinden. Wij zien bij Adam meteen, nadat hij gezondigd had en toen God kwam en met hem sprak, dat Adam onmiddellijk zijn vrouw de schuld gaf. De geest van beschuldigen had Adam toen al te pakken.

Wij vinden dat bij alle "kinderen" van Adam. Deze geest is er om de schuld bij een ander te leggen, wij zien dat al heel vroeg bij kinderen. Een harde opstelling tegenover andere kinderen.

Een onvergevingsgezinde houding wanneer iemand iets verkeerd gedaan heeft. Er op blijven hameren zodat de beschuldigde er constant aan herinnerd wordt. Wanneer men zo iemand aankijkt dan ziet men heel vaak, ondanks dat het aan de buitenkant anders lijkt, een niet vergevende blik in hun ogen.

Dit is precies het tegenovergestelde van de geest van Christus. In Jezus was barmhartigheid die karakteristiek is aan God. Er is een hele mooie omschrijving van Gods houding ten opzichte van ons in Efeziërs 2 vers 4: "Maar God, Die rijk is in barmhartigheid."

Het leidt geen twijfel dat God rijk is in veel dingen, maar wat hier uitgelicht wordt is Zijn rijkdom aan barmhartigheid. Wanneer onze houding echt geestelijk is dan zijn wij liever rijk aan barmhartigheid dan aan materiële dingen. Materiële rijkdom heeft geen waarde in de eeuwigheid, maar rijk zijn aan barmhartigheid heeft onvoorstelbare waarde voor de eeuwigheid.

Jakobus legt het in Jakobus 2 vers 13 zo uit: *"Want onbarmhartig zal het oordeel zijn over hem die geen barmhartigheid heeft bewezen. En de barmhartigheid triomfeert over het oordeel."* Laten wij eerst dit vers eens nader bekijken voor wij verder gaan in vers 14.

Jezus zei: *"gezegend zijn de barmhartigen want zij zullen barmhartigheid ontvangen"*

Barmhartigheid heeft twee kanten. De ene kant is vergeven van iemand die mij kwaad gedaan heeft en de andere kant is deze zelfde persoon vriendelijk bejegenen en helpen wanneer hij of zij hulp nodig heeft. Vers 14 tot 16 geven aan dat, zonder het goede te doen aan hen die u vergeven hebt, er van barmhartigheid geen sprake is.

"Wat voor nut heeft het, mijn broeders, als iemand zegt dat hij geloof heeft, en hij heeft geen werken? Kan dat geloof hem zalig maken? Als er nu een broeder of zuster zonder kleding zou zijn en gebrek zou hebben aan dagelijks voedsel, en iemand van u zou tegen hen zeggen: Ga heen in vrede, word warm en word verzadigd, en u zou hun niet geven wat het lichaam nodig heeft, wat voor nut heeft dat dan? "

Wanneer wij dus niet barmhartig zijn voor onze medemens kan God dit ook niet zijn voor ons, het zijn namelijk de barmhartigen die barmhartigheid ontvangen. Wij kunnen zien dat God zorgt voor hen die voor anderen zorgen, zij die zorgzaam zijn voor broeders en zusters. God zal niet zorgzaam zijn voor hen die niet zorgzaam zijn voor anderen.

"Gelukkig zijn de barmhartigen want zij zullen barmhartigheid ondervinden"

Verderop in de Bergrede spreekt Jezus over het vergeven van anderen. Hier gaan wij later nog op in maar omdat het nu ter sprake komt zullen wij er hier al iets over schrijven.

Jezus zegt in Mattheüs 6 vers 14 en 15: *"Want als u de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader u ook vergeven."*

Dat is wat barmhartig-zijn inhoudt namelijk: anderen vergeven.

"Maar als u de mensen hun overtredingen niet vergeeft," betekent onbarmhartig zijn, *"zal uw Vader uw overtredingen ook niet vergeven."* Dan kan Hij ook niet barmhartig ten opzichte van ons zijn.

Dit zijn verbazingwekkende woorden. Jezus haalt dit nogmaals aan in Mattheüs 18 vanaf vers 23, waar Hij spreekt over de gelijkenis van de onbarmhartige knecht van wie zijn grote schuld werd kwijt gescholden. Nadien stond de knecht er echter op dat iemand die hem een minimaal bedrag schuldig was, hij dit bedrag terug moest betalen en hem er zelfs voor in de gevangenis liet stoppen omdat hij de schuld niet kon voldoen. Toen de heer dit over de knecht hoorde zei hij hierop in vers 33: *"Had ook u geen medelijden moeten hebben met uw medeslaaf, zoals ik ook medelijden met u had?"*

De reactie van de heer die de grote schuld kwijt gescholden had was dan ook: *"En zijn heer, boos als hij was, gaf hem aan de pijnigers over, totdat hij alles wat hij hem schuldig was, betaald zou hebben."*

Jezus geeft, als uitsluitel, daarna in vers 35 het volgende aan: *"Zo zal ook Mijn hemelse Vader met u doen, als niet ieder van u van harte de misdaden van zijn broeder vergeeft."*

Jezus geeft hier duidelijk te kennen dat zij die onbarmhartig zijn niet veel goeds van God kunnen verwachten, - om het originele woord folteraars in dit aspect vrij toe te passen.

Jezus reageerde hiermee op de vraag van Petrus in vers 21 en 22. Een ander belangrijk punt in vers 35 is dat er staat "van harte" of beter gezegd "vanuit het hart". Hij bedoelt hiermee niet alleen van buiten, met de mond, maar werkelijk menend, diep van binnen uit. Dit zal dan ook zichtbaar worden in mijn houding tegenover deze persoon. Met andere woorden: "ik heb niets meer tegen hem". Dit is een fundamenteel principe.

Is het voor een gelovige mogelijk om verloren te gaan, alleen al door het niet willen vergeven? Wedergeboren te zijn en een onvergevende en onbarmhartige houding te ontwikkelen jegens iemand anders is de zekerste weg om in het verderf te belanden. Niemand kan de hemel binnen gaan zonder dat zijn zonden vergeven zijn. Dat is duidelijk en helder, kristal helder. Erkennen wij dat?

Alleen zij van wie de zonden zijn vergeven kunnen Gods Koninkrijk binnen gaan. Het staat daarom heel duidelijk in Mattheüs 6 vers 15:

"Maar als u de mensen hun overtredingen niet vergeeft, zal uw Vader uw overtredingen ook niet vergeven."

Wanneer u anderen niet kunt of wilt vergeven dan zal uw hemelse Vader u uw overtredingen ook niet kunnen vergeven en mist u de eeuwigheid. Dit is dus een heel ernstige zaak.

Jezus zegt hier niet uw God, maar uw Vader. Omdat u wedergeboren bent en een kind van God bent, is God uw Vader in de hemel.

Wat wij in Jakobus gelezen hebben dat *"de barmhartigheid triomfeert over het oordeel,"* is een prachtige gedachte. Wanneer wij vinden dat wij beschadigd zijn door iemand anders of slecht behandeld zijn dan komen er twee gedachten op in het hart van een wedergeboren gelovige: de ene is de gedachte naar het vlees "behandel hem zoals hij jouw behandeld heeft, wees hard tegen hem" of de andere gedachte, de stem van de Geest "wees barmhartig, vergeef hem" of haar uiteraard. De een is de stem van het oordeel, van het vlees, de andere is de stem van barmhartigheid, van de Geest. Nogmaals, wanneer wat wij in Jakobus gelezen hebben mijn deel is, dan moet barmhartigheid in mijn hart overwonnen hebben wanneer God op de laatste dag over mij oordeelt.

In het Oude Testament werd vaak over oordelen gesproken en wordt er in de Psalmen ook regelmatig aan God om gevraagd. In het nieuwe verbond zegt Jezus echter, "Vader vergeef het hen want zij weten niet wat zij doen."

Barmhartigheid is waar wij rijk in moeten worden, *"Zalig zijn de barmhartigen, want aan hen zal barmhartigheid bewezen worden."* Wij kunnen geen geestelijke groei ontvangen wanneer wij geen barmhartigheid van God ontvangen en wij kunnen die barmhartigheid niet ontvangen tenzij wij barmhartig zijn voor anderen. Laten wij sterk en rijk zijn in het ontwikkelen van een houding van barmhartigheid ten opzichte van allen.

2.2. de reinen van hart

"Gelukkig wie zuiver van hart zijn, want zij zullen God zien."

Rein/zuiver = καθαρος katha'ros, = in ethische zin: vrij van verdorven verlangen, van zonde en schuld.

Jezus spreekt hier over een volgende eigenschap van hen die het Koninkrijk der hemelen bezitten en die Zijn ware discipelen zijn: *"Gelukkig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien."*

De nadruk ligt hier op de reinheid of zuiverheid van het hart, dus van binnen. Dit is tegenovergesteld aan het Oude Testament waar sprake was van reinheid of zuiverheid aan de buitenkant.

Wanneer wij in Romeinen 8 vers 3 lezen dat de wet iets niet kon, dan is dit wat de wet niet kon bewerken, namelijk de reinheid van binnen. De wet kon en kan niet bereiken dat een mens van binnen rein werd of wordt. De wet kon de mens alleen zuiver en rein houden aan de buitenkant om hierbij, in de oudtestamentische tijd, te voldoen aan Gods eisen. De wet kan voorkomen dat een mens een moord of overspel pleegt en hem aan de buitenkant zuiver houden zodat zijn getuigenis goed is. De wet kon echter niets uitrichten tegen een boze of onreine gedachte of een verkeerde innerlijke houding tegenover iemand anders, omdat de wet niet in staat was om hiermee om te gaan of om te bewerken dat hij deze zonden kon overwinnen.

Paulus zegt over de werking van deze wet in Romeinen 8 vers 3 hierover het volgende: *"Het was voor de wet niet mogelijk te bevrijden, omdat zij stukliep op de zwakheid van de menselijke natuur."*

Hij geeft ook het antwoord waardoor wij de zonde wel kunnen overwinnen: *"Daarom heeft God Zijn eigen Zoon gestuurd, Die net als de zondige mensen, een menselijk lichaam had. Om ons te bevrijden van de zonde heeft Hij het oordeel van God op Zich genomen. Nu*

wordt aan de eis van de wet voldaan, want wij doen niet meer onze eigen zin, maar laten ons leiden door de Heilige Geest.” (HB)

Deze tekst geeft duidelijk aan dat de Heere Jezus niet alleen gekomen is om onze zonden op zich te nemen, maar ook om ons te bevrijden of vrij te maken van de zonde.

Waar de wet de reinheid van hart van binnen uit niet kon bewerken, kan de heilige Geest dat bij de gelovige wel doen. Dit is de zegen van het nieuwe verbond.

“Gelukkig wie zuiver van hart zijn, want zij zullen God zien.”

God zien van aangezicht tot aangezicht en met Hem spreken was één van de grootste privileges in het oude verbond. In Deuteronomium 34 lezen wij in vers 10 over Mozes: *“En er is in Israël geen profeet meer opgestaan zoals Mozes, die de HEERE kende van aangezicht tot aangezicht.”* De HEERE zegt dat Zelf in Numeri 12 vers 6, 7 en 8, nadat Aaron en Mirjam, Mozes bekritiseerd hadden: *“Luister toch naar Mijn woorden! Als iemand onder u een profeet is, maak Ik, de HEERE Mij door een visioen aan hem bekend, spreek Ik met hem door een droom. Maar zo doe Ik niet tegenover Mijn dienaar Mozes, die in Mijn hele huis trouw is, met hem spreek Ik van mond tot mond, ja, zichtbaar, en niet in raadsels.”*

Zo kunnen wij zien dat van aangezicht tot aangezicht spreken met de Heere een groter voorrecht is dan het hebben van visioenen en dromen van de Heere. Dit is iets wat wij moeten onderscheiden in onze tijd waarin vele mensen opgewonden worden door dromen en visioenen terwijl het veel grootser is om met God van aangezicht tot aangezicht te mogen spreken. In het Oude Testament was er een gordijn dat de meest heilige plaats waar God woonde, afschermdde. Wanneer iemand achter het gordijn naar binnen ging stierf hij, maar in het nieuwe verbond is dat gordijn geopend (gescheurd) en kunnen wij naar binnen gaan en van aangezicht tot aangezicht gemeenschap hebben met de hemelse Vader.

Dus wij zien dat het voorrecht dat in het oude verbond voorbehouden was aan bijzondere personen zoals Mozes, nu beschikbaar is voor iedereen. Niet beschikbaar voor hier en daar iemand, nee voor iedereen.

“Gelukkig wie zuiver van hart zijn, want zij zullen God zien.”

Wij kunnen voor Zijn aangezicht verschijnen wanneer wij rein van hart zijn. Wij moeten wel vaststellen dat reinheid van hart meer inhoudt dan een goed geweten. Om een zuiver geweten te hebben moeten wij vrij zijn van zonden die bij onszelf bekend zijn. Met andere woorden: elke zonde die ik gedaan heb. Elke zonde die ik beleden heb, waar ik vergeving voor gevraagd heb en nagelaten heb. Dat is de betekenis van het hebben van een zuiver geweten. Maar rein van hart zijn houdt meer in dan een zuiver geweten hebben. Een rein hart houdt in dat ik alleen God in mijn hart heb en geen verlangen heb naar iets of iemand anders dan God.

Dat is rein zijn van hart, net als de psalmist gezegd heeft in Psalm 73:25: *“Wie of wat heb ik, buiten U, nog nodig? Als ik U heb, heb ik verder niets nodig en verlang ik niets meer. Noch op aarde, noch in de hemel.”* (HB) Dit is meer dan een zuiver geweten. Er zijn veel mensen die een zuiver geweten hebben, die leven met een goed geweten tegenover God en mensen, maar die nog steeds verlangens hebben naar wereldse dingen. Geen verkeerde dingen, want dan zou hij of zij een slecht geweten hebben. De eerste ambitie van een man kan bijvoorbeeld zijn om een grote natuurkundige te worden. Een student kan de ambitie hebben om een groot persoon in de wereld te worden. Nogmaals, niet slecht wat betreft de wereldse norm, maar zo iemand kan niet zeggen dat hij een zuiver hart voor God heeft. Iemand kan de ambitie hebben om bezit te vergaren als huizen aandelen, vermogen, de wereld af te reizen. Allemaal zaken die werelds gezien niet verkeerd zijn. Maar de persoon die zulke “verlangens of begeerten” koestert kan niet zeggen dat hij een rein hart heeft. De persoon met een rein hart, is iemand die de woorden van de psalm hiervoor vanuit zijn hart kan uitspreken.

"Als ik U heb, heb ik verder niets nodig en verlang ik niets meer."

Het woord "wensen" of "verlangen" heeft vanuit het Hebreeuws de volgende betekenissen: *welgevallen hebben in; behagen hebben in; verlangen naar; genoegens scheppen in*. Het grondwoord heeft de betekenis van *"buigen voor"*.

Het is niet mijn verlangen, wens of droom om een groot geleerde te worden, om grote stappen te maken in mijn carrière. Ik verlang er niet naar om bezit te vergaren in welke vorm dan ook, niet om de wereld af te reizen voor mijn genoegens. Nee, ik verlang niets behalve dat God alles voor mij is. Dit is wat wordt bedoeld met het vrij zijn van nieuwtestamentische idolen of afgoden.

In het Oude Testament was de afgodendienst datgene wat men aan de buitenkant zag. Fysieke objecten gemaakt van hout, steen, goud of zilver. In het nieuwe verbond is afgodendienst veel subtieler, verborgen in iemands positie of beroep. Zelfs daarin kan al een afgod verscholen zitten. Zelfs uw ouders, vrouw, man of kind kan een afgod zijn. Voor een student kan zijn studie een afgod zijn waardoor God op de tweede plaats komt. Zijn beroep of functie kan een afgod zijn of worden. Iemands huis of bezit kan een afgod zijn. Het is één ding om slechte of zondige dingen op te geven, het wordt een ander gegeven om goede dingen op te geven waarvan het Gods verlangen is dat wij die opgeven.

Wij kunnen concluderen dat dit twee niveaus zijn in het christen leven. Wij kunnen goed leven met een schoon geweten op het ene niveau. Leven met een rein hart is een christenleven op een ander niveau.

Paulus zegt in 1 Korintiërs 6 vers 12: *"Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar niet alle dingen zijn nuttig."*

Wij kunnen dus inderdaad zeggen dat er twee niveaus zijn namelijk, één: door het opgeven van alle ongeoorloofde dingen krijg ik een zuiver geweten en twee, wanneer ik dingen opgeef die niet nuttig zijn, die niet tot eer van God zijn. Dan ben ik rein van hart. Dat is een hoger niveau dan een goed geweten. De Heere nodigt ons uit om

met een rein hart te leven en niet alleen met een schoon en zuiver geweten. Om vrij te zijn van inwendige afgoderij kunnen wij een illustratie gebruiken uit het Oude Testament om dit te verduidelijken.

Abraham, lezen wij, had twee zonen, de één was Ismaël en de ander was Izaäk. Zoals wij kunnen lezen in Galaten 4 zijn zij de symboliek van twee verbonden. De één staat voor het oude verbond en de ander staat voor het nieuwe verbond.

Ismaël werd verwekt en geboren buiten de wil van God om. Wij kunnen stellen dat, toen Abraham Ismaël opgaf, dit het beëindigen was van iets wat ontstaan was vanuit het "vlees" en de symboliek van een goed geweten. In Genesis 21 kunnen wij lezen dat God de toezegging doet dat Ismaël gezegend wordt omdat hij ook Abrahams nageslacht is. God sprak echter wel tegen Abraham dat hij Ismaël moest wegsturen en hij zag hem nooit meer terug. Toen kwam er een nog grotere en zwaardere opdracht voor Abraham in Genesis 22 waar God aan Abraham vraagt om zijn zoon Izaäk op te geven. Dit was een veel grotere test voor Abraham want Izaäk was door God gegeven. Hij kwam, om geestelijk te spreken, voort "uit de geest en niet uit het vlees". Iets opgeven wat legitiem is en wanneer God van ons vraagt het op te geven, is de test of wij rein van hart zijn. Stel, u heeft een bepaalde geestelijke bediening, zelfs dit kan een afgod of idool worden waardoor uw hart niet meer rein is.

Sommigen "zingen" letterlijk voor de Heere. Hun zingen wordt echter een idool of afgod wanneer de uitoefening van het zingen, waarbij het gaat om hun uitstraling en eer, belangrijker is geworden dan de aanbidding. Zo iemand zal er grote moeite mee hebben om het, om de één of andere reden, te moeten opgeven.

Dat was de test die Abraham moest ondergaan op de berg Moria en geslaagd is. Dus wij zien dat "rein van hart" zijn inhoudt dat wij volledig vrij zijn van afgoden of zogenaamde idolen. Ga voor uzelf een test aan. Stelt u zich eens voor dat u een groot geldbedrag kwijt raakt, hetzij door een zakkenroller, door diefstal of op een andere wijze, misschien zelfs door een economisch slechte omstandigheid.

Raakt u dan ook uw vreugde en blijdschap kwijt? Zo ja, dan kunt u er van uitgaan dat uw blijdschap voor een deel in uw geld zit. Deze test kunt u ook doen met betrekking tot andere dierbare dingen die u bezit. God wil ons naar de plaats brengen waar onze vreugde en blijdschap alleen in Hem is en niet in ons geld.

Dat is de betekenis van rein van hart te zijn. Daar, waar wij in niets op deze wereld blij van zijn behalve in God. Rein van hart zijn betekent gevuld en tevreden te zijn met God zelf. Geheel los te zijn van alles wat ons aan deze wereld bindt. Een hart dat afstand gedaan heeft van elke binding met aardse zaken en onze tevredenheid en vreugde alleen vindt in de Heere God. Zulke mensen kunnen hier op aarde leven in een aangezicht-tot-aangezicht relatie met God, net als Mozes. Dit is ons geboorterecht.

2.3 de vredestitel

“Gelukkig zijn de mensen die vrede brengen, want zij zullen zonen van God worden genoemd.”

Zoals wij in het begin van deze studie al aangegeven hebben is er een groot contrast in de karakteristieken tussen die van de discipelen van Jezus en wat de eigenschappen zijn van de “kinderen van Adam”.

Er zijn Bijbels gezien eigenlijk twee culturen of rassen op de aarde. De één is het geslacht dat afstamt van Adam en de andere is het geslacht dat oorspronkelijk afstamt van Adam maar die opnieuw geboren zijn. Voor een tweede keer geboren, waardoor zij deelgenoot worden van een nieuw ras onder het nieuwe verbond in Christus.

Deze twee nageslachten hebben verschillende eigenschappen en kenmerken. Ze zijn net zo verschillend als een kat en een varken in termen van karaktereigenschappen. Wij hebben gezien dat wat Jezus hier beschrijft exact het tegenovergestelde is ten opzichte van de geest van satan waarmee het nageslacht van Adam geïnfecteerd is.

- “Arm van geest” zijn in vers 3 is het tegenovergestelde van zelfredzaam zijn.
- Het treuren in vers 4 is het tegenovergestelde van lichtzinnig en zorgeloos gedrag in het leven.
- Zachtmoedig zijn, vers 5, is het tegenovergestelde van een harde, eigenzinnige, graaiende en bezitterige natuur.
- De hongerenden en dorstenden naar gerechtigheid, uit vers 6, zijn tegenovergesteld aan hen die werelds hongeren en dorsten naar status, economische groei, het najagen van bezit, enzovoorts.
- Barmhartig in vers 7 is het tegenovergestelde van onbarmhartig, onvergevingsgezind.
- Rein van hart zijn, vers 8, is tegenovergesteld aan het najagen van aardse afgoden als positie, geld, goederen en eer van mensen.

Zo kunnen wij zeggen dat een vredesthema, in vers 9, het tegenovergestelde is van een ruziemaker en twister; iemand die zijn gelijk zoekt. Een zoon of dochter van God moet het getuigenis in zich hebben en uitstralen dat niemand met hem of haar in een twistgesprek of ruzie kan komen. Wij kunnen niet altijd met alle mensen in vrede leven daarom lezen wij in Romeinen 12 vers 18: *“Leef, zo mogelijk, voor zover het van u afhangt, in vrede met alle mensen.”*

Veel van de andere eigenschappen hangen totaal af van onszelf want wij lezen niet: “rein van hart, indien mogelijk”. Nee, wij moeten rein van hart zijn. Wij lezen ook niet: barmhartig, indien mogelijk, of: wees wanneer mogelijk zachtmoedig, of: wees indien mogelijk arm van geest.

Er is in feite maar één opdracht in de Bijbel die zegt: “zo mogelijk”, namelijk hetgeen hiervoor geciteerd wordt,

“Leef, zo mogelijk, voor zover het van u afhangt, in vrede met alle mensen.”,

Waarom is dat?

Omdat wanneer het aankomt op andere dingen zoals nederigheid, zachtheid, barmhartigheid, armoede van geest, enzovoort, dit alleen en uitsluitend van onszelf afhangt, maar wanneer het aankomt op in vrede met iedereen leven, hangt dat ook af van de houding van de andere persoon. Daarom zegt Paulus ook: *“voor zover het van u afhangt”*. Dus voor zover het binnen onze mogelijkheden ligt moeten wij in vrede leven met alle mensen. Dit is iets waar wij ons naar moeten uitstrekken. Wanneer er een moeilijke relatie met iemand is, dan moeten wij het zijn die de vrede willen creëren, ondanks de tekortkoning van de andere persoon.

Voor zover het van mij afhangt moet ik in vrede leven met alle mensen. Niet alleen gelovigen, broeders en zusters, nee met alle mensen. Dat betekent niet dat wij het met iedereen eens hoeven te zijn. Zelfs niet met medegelovigen die niet in staat zijn deze vrede te handhaven, omdat men het leerstellig niet met elkaar eens is, hoe verdrietig dat ook is. Het is waar dat wij voor de zuivere waarheid moeten uitkomen, maar wij moeten hierover niet in een strijd verwickeld raken.

Paulus zegt in 2 Timotheüs 2 vers 24-25: *“Een dienstknecht van de Heere moet geen ruzie maken, maar vriendelijk zijn voor allen, bekwaam om te onderwijzen, en iemand die de kwaden kan verdragen.”*

Wanneer iemand u beledigt, wees geduldig. Ja, *“Hij moet met zachtmoedigheid hen onderwijzen die zich verzetten.”* Wanneer iemand tegen ons is en wij voor de waarheid willen uitkomen, dan moet dat niet in een strijdlustige houding gebeuren zoals velen doen. Opkomen voor de waarheid moeten wij op een barmhartige en zachtmoedige wijze doen. De glorie van God wordt gezien in Jezus

Christus, niet alleen in waarheid, maar zoals wij kunnen lezen in Johannes 1 vers 14: "*vol van genade en waarheid*". Dat is het karakter van Christus en daarom moeten wij, voor zover het aan ons ligt, in vrede leven met alle mensen. "*Gelukkig zijn de vredestitelers.*"

Wie is degene die het initiatief moet nemen in het herstel van de vrede wanneer er een probleem is tussen twee mensen? Wanneer u bijvoorbeeld een ruzie hebt met een broeder of zuster of wanneer u een onenigheid hebt met uw huwelijkspartner, wie is het dan die de eerste stap tot herstel moet zetten?

Wij kunnen als hierbij voorbeeld kijken naar hoe God omging met de problemen tussen God en onszelf. Wij lezen in Romeinen 5 vers 8: "*God echter bevestigt Zijn liefde voor ons daarin dat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren.*" En vers 10: "*Want als wij, toen wij vijanden waren, met God verzoend zijn door de dood van Zijn Zoon,*"

Wij zien hier dat God en de mens van elkaar gescheiden waren door de zonde en dat God Degene was die als eerste het initiatief nam om de relatie te herstellen. Niet de mens, maar God. Wij kunnen hieruit de principiële richtlijn halen dat, hoe geestelijker iemand wordt, hoe meer hij of zij in staat is de eerste stap te zetten in het herstel van vrede.

Wanneer er dus een probleem is tussen twee personen wie zal dan de eerste stap zetten?

Degene die het meest door de Geest geleid wordt.

Toen er een probleem was tussen God en de mens zette de meest Geestelijke, namelijk God, de eerste stap. En wanneer er een probleem is tussen u en uw man of uw vrouw dan zal hij of zij die het meest geestelijk (het minst vleeselijk als tegenovergestelde) is de eerste stap tot herstel zetten. Het is erg belangrijk om in gedachte te houden dat wanneer u geestelijker bent dan de ander die vleeselijk is, u degene bent die het initiatief zal nemen in het zoeken naar vrede en herstel van het contact. Wanneer iemand vleeselijk is dan moet u helemaal niet wachten totdat de ander de eerste stap zet, maar zelf

het initiatief nemen. Wanneer iemand geestelijk is en de vrede zoekt, kan hij of zij "Gods kind" (kind in deze grondtekst = zoon) genoemd worden.

"Gelukkig zijn de mensen die vrede brengen, want zij zullen zonen van God worden genoemd."(HB)

Er is een verschil wanneer er in de Bijbel gesproken wordt van kinderen van God of zonen van God. Kinderen van God zijn de jong gelovigen nadat zij Jezus aangenomen hebben als hun Heer en Heiland, zoals staat in Johannes 1:12: *"Maar allen die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven kinderen van God te worden,"*

U moet geestelijk groeien om na het kind zijn een zoon en uiteraard dochter te kunnen worden. De zoon is een geestelijk volwassen persoon. Hij is dus degene die de eerste stap zet in het zoeken naar vrede met anderen en in het creëren van vrede. In Hebreeën 12 vers 14 lezen wij het volgende: *"Jaag de vrede na met allen, en de heiliging, zonder welke niemand de Heere zal zien."*

Het is dus onmogelijk om God te zien zonder de vrede na te jagen en de eerste stap hierin te zetten. Wanneer u een meningsverschil hebt met iemand en u zoekt niet naar de mogelijkheid van herstel zult u, volgens de tekst hiervoor, de Heere God niet zien.

Wij moeten jagen naar vrede zoals Psalm 34 vers 14 dat zegt: *"Keer je af van het kwaad en doe het goede: zoek de vrede en jaag die na."* Het komt dus niet op u af wanneer u rustig in uw luie stoel zit af te wachten, nee, wij moeten er zelf achteraan gaan met alles wat voor ons mogelijk is. Dit is het merkteken van een zoon of dochter van God.

Wij lezen in 1 Thessalonicenzen vers 5: *"En moge de God van de vrede Zelf u geheel en al heiligen,"* Wij zien hier hetzelfde als in Hebreeën 12 namelijk, wanneer wij de vrede najagen, zal de God van vrede ons geheel en al heiligen. Romeinen 16 vers 20 zegt: *"En de God van de vrede zal de satan spoedig onder uw voeten verpletteren. De genade*

van onze Heere Jezus Christus zij met u. Amen." Er kan geen verpletteren van satan plaatsvinden zonder de God van vrede. Vrede is een zodanig belangrijk onderwerp dat wij het met al onze kracht moeten najagen. Iets waartoe wij door de Heilige Geest, in genade, toe in staat gesteld worden.

Laat het najagen van de vrede, met heel uw hart, uw topprioriteit zijn in uw leven; in uw relatie met uw huwelijkspartner; met uw kinderen en met alle mensen om u heen. Dit is het merkteken van een volwassen zoon en dochter van God.

2.4 die vervolgd worden om de gerechtigheid,

"Gelukkig zijn de mensen die vervolgd worden omdat zij Gods wil doen, want het Koninkrijk van de hemelen is voor hen." Gelukkig bent u als u beledigingen, vervolgingen, leugens en laster te verdragen krijgt omdat u bij Mij hoort. "Wees er blij om en jubel het uit! Want in de hemel ligt een geweldige beloning voor u klaar. Vroeger zijn de profeten immers ook zo vervolgd." (HB)

Mattheüs 5:10-12

In de volgende drie verzen komen wij bij de laatste drie van de "zaligsprekingen" en de uiteindelijke conclusie.

Wij kunnen de negen zaligsprekingen omschrijven als de boodschap van goede eigenschappen in ons christenleven. Wanneer wij geboren worden, zijn de verkeerde eigenschappen de grote tegenstrevers van de goede die hier genoemd worden. Wanneer wij ons bekeren en opnieuw geboren worden en de ware weg van discipelschap willen gaan, dan werkt de Heilige Geest in ons aan een transformatie zodat de deugden van Jezus onze deugden gaan worden.

De houding van Christus wordt de onze, niet als imitatie, maar als inwendige vernieuwing, door deelgenoot te worden van Zijn

goddelijke karakter. Dit is de weg waardoor wij ons deze goede eigenschappen, die hier genoemd worden, eigen kunnen maken.

Het niet een kwestie van het imiteren van Christus, maar deel hebben aan Gods karakter. Wanneer wij proberen deze te imiteren, dan merken wij snel hoe groot onze tekortkomingen zijn ten opzichte van Gods standaard. Dat moet ons bewust doen worden dat dit niet lukt dan alleen door de bewustwording door de Heilige Geest. Die laat ons zien wat het "arm van geest" is, dat ons doet treuren tot glorie van Gods naam. Jezus treurde om de glorie van Gods naam.

Gods Geest is het Die ons zachtmoedig en nederig maakt, doet honger en dorst naar gerechtigheid, barmhartig doet zijn tegenover anderen, Die ons hart vult met vreugde en ons doet jagen naar vrede met een ieder, onder alle omstandigheden.

Dit zijn de houdingen die weergegeven worden in de verzen 3 tot 9. Hierna spreekt Jezus over een ander aspect, wat voor heel wat verbazing zorgt bij Zijn discipelen.

"Gelukkig zij die vervolgd worden"

Ziet u het verschil tussen wat hier genoemd wordt en de dingen die de joden zochten onder het oude verbond.

Onder het oude verbond wordt er niets vermeld over arm van geest. Zij waren rijk in materialistische dingen, zelfredzaamheid, vol zelfvertrouwen. Zij treurden niet, zij moesten aan de buitenkant altijd laten zien hoe blij ze waren. Nee, de dingen die hier genoemd worden is niet iets waar de mensen in het oude verbond naar op zoek waren. Vervolgd worden was geen oudtestamentische zegen. In het Oude Testament zaten zij op de top van de berg. Zij waren de grootste natie op het aardoppervlak en iedereen werd beschouwd als hun dienstknecht wanneer zij de Heere gehoorzaamden.

Maar Jezus zei precies het tegenovergestelde tegen Zijn discipelen. Hij zei: *"U zult in de wereld vervolgd worden, in Mij zult u rust vinden"*. Dus in het Nieuwe Testament is onze roeping niet iets van deze wereld maar hemels. Wij zijn ook niet geroepen om aardse

zegeningen te ontvangen maar hemelse zegeningen. Wij zijn niet geroepen om fysieke en materiële zegeningen te ontvangen maar geestelijke zegeningen. Dan zullen wij zien dat vervolging ons bepaalde lot is op aarde omwille van de gerechtigheid. Jezus spreekt hier niet over de menselijke gerechtigheid, maar het is gerechtigheid die voortkomt uit hetgeen wij eerder besproken hebben in vers 6, namelijk het hongeren en dorsten naar gerechtigheid.

De apostelen leerden dit de eerste christenen. Hierover kunnen wij in Handelingen 14 vers 22, het volgende lezen: *“en zij versterkten de zielen van de discipelen, spoorden hen aan in het geloof te blijven en zeiden dat wij door veel verdrukkingen in het Koninkrijk van God moeten ingaan.”* In het nieuwe verbond kunnen wij het Koninkrijk van God niet binnengaan tenzij door vervolging en verdrukking.

Paulus zegt heel duidelijk tegen Timotheüs in 2 Timotheüs 3 vers 12: *“En ook allen die godvruchtig willen leven in Christus Jezus, zullen vervolgd worden.”* Wanneer u de indruk hebt dat u niet vervolgd of onderdrukt wordt, dan bestaat de mogelijkheid dat u geen godvruchtig leven in Jezus Christus leeft of zoekt. Nu de wereld meer en meer in handen komt van de prins van deze wereld, satan, zullen wij merken dat wij meer en meer vervolgd worden omwille van de gerechtigheid.

Hier aan tegenover gesteld is roem en eer. In de wereld worden mensen geëerd en geroemd om hun grote prestaties of daden. Het is van grote betekenis om de eer van de wereld te kunnen krijgen. Een discipel van Christus zal echter geen eer vinden in de wereld.

Jezus zegt in Lukas 6 vers 22: *“Zalig bent u, wanneer de mensen u haten, en wanneer zij u uitstoten en u smaden en uw naam als slecht verwerpen omwille van de Zoon des mensen. Verblijd u op die dag en spring op van vreugde, want zie, uw loon is groot in de hemel. Hun vaders deden immers evenzo met de profeten.”*

Maar de waarschuwing bij het tegenovergestelde staat in vers 26: *"Wee u, wanneer alle mensen goed van u spreken, want hun vaders deden evenzo met de valse profeten."*

Wij kunnen hier uit opmaken dat er van de valse profeten goed gesproken wordt en de profeten van de waarheid worden verguisd. Dit zijn de woorden van Jezus Christus.

Er zijn twee dingen die wij hier, in Mattheüs 5 vers 10 en 11, zien, één is de vervolging omwille van de gerechtigheid en twee, in vers 11, in de negende zaligspreking, is vervolging omwille van Jezus. Vervolgd worden om de gerechtigheid gebeurd omdat wij opkomen voor dingen die oprecht zijn. Wanneer u, als boekhouder op kantoor, opkomt voor zaken die eerlijk en oprecht zijn, omdat misschien niet alles correct wordt opgegeven aan de belasting, dan bent u niet populair. Wanneer u in een ziekenhuis werkt en opkomt voor gerechtigheid dan bent u niet populair wanneer u bijvoorbeeld weigert om mee te werken aan abortus of euthanasie, omdat Gods gerechtigheid zegt dat dit moord is op een mens. Het zal erg moeilijk worden om een baan te krijgen wanneer dit in uw referentie staat vermeld.

Er kunnen veel situaties zijn waarover wij als christenen een standpunt in moeten innemen voor wat recht is in Gods ogen. En omdat wij dit standpunt innemen en geen geld willen spenderen aan een of ander heidens of occult doel of festival is het mogelijk dat u in bepaalde kringen verguisd wordt. Wanneer u opkomt voor wat recht is, voor gerechtigheid, of oprecht bent op school, kantoor, in een ziekenhuis of waar dan ook, dan zult u een of andere vorm van vervolging tegenkomen.

Jezus zegt: "Gezegend bent u, wanneer dat gebeurt". Maar dit is niet de enige zegen. Er zijn ook nog zegeningen na deze zegeningen ter wille van de gerechtigheid. Dat is de zegen als gevolg waarvan gesproken wordt in Mattheüs 5 vers 11, namelijk: *"Zalig bent u als men u smaadt en vervolgt, en door te liegen allerlei kwaad tegen u spreekt, omwille van Mij."*

Dus wanneer mensen u afkeuren en slechte en boosaardige dingen tegen of over u zeggen omwille van Christus. Omdat u een vastberaden getuige bent voor Jezus Christus. Het is vrij gemakkelijk om in een werk -, sociale - of schoolomgeving niet te laten merken dat u een volgeling van Christus bent. Dan hoeft u er ook niet op te rekenen dat u vervolgd zult worden. Maar dan bent u net als Petrus die zich er voor schaamde om van Jezus te getuigen tegenover de mensen op het plein, die hem dachten te herkennen. Hij getuigde krachtig over Jezus tegenover de andere discipelen maar durfde niet van Hem te getuigen tegenover ongelovigen. Er zijn vele christenen die zich ook zo gedragen. In de kerk en in het bijzijn van andere gelovigen kunnen zij een getuige voor Christus zijn maar schamen zich om van Jezus te getuigen tegenover, bijvoorbeeld, collega's op het werk of school.

Jezus zij: *"Gezegend bent u als men u smaadt en vervolgt, en door te liegen **allerlei** kwaad tegen u spreekt, [omdat u opkomt voor Mijn naam.]"* . Bijvoorbeeld omdat u proclameert dat Jezus de enige weg is tot redding, wanneer anderen zeggen dat er vele wegen tot redding zijn; terwijl u weet dat Hij de enige weg is waardoor iemand tot God kan komen; terwijl u weet dat Hij Degene is Die voor de zonden van de wereld gestorven is aan het kruis en Die opstond uit de dood. Wanneer u pal staat voor deze dingen en u zich hierover uitspreekt dan zult u vervolgd worden. Wanneer wij staan voor gerechtigheid en wanneer wij opkomen voor Jezus Christus dan zullen wij vervolgd worden.

Wat moeten wij dan doen wanneer wij vervolgd worden?

Onthoud dan dat u gezegend bent. *"Wees blij en verheug u"* zegt Jezus. Er is geen plaats voor treurnis, verheug u en wees blij. In het evangelie van Lukas zegt Jezus: *"Verblijd u op die dag en spring op van vreugde."* Dat is de dag waarin u kunt loven en prijzen en uzelf verheugen in de Heere want: *"uw loon is groot in de hemelen, want zo hebben ze de profeten vervolgd die er vóór u geweest zijn."*

U staat in de voetsporen van de profeten van vroeger, van de martelaren in de eerste christentijd en de eeuwen door, wanneer u vervolgd wordt om de gerechtheid en om Jezus Christus wil. Er is geen reden om te jammeren en te klagen. Dit laat namelijk zien dat u in het juiste en zelfde spoor zit van al die mensen die voor u vervolgd werden.

Jezus zegt in Johannes 16 vers 2: *“Ze zullen u uit de synagoge werpen: ja, de tijd komt dat ieder die u doodt, denkt God een dienst te bewijzen.”* Wie waren degenen die Jezus vervolgden en terecht stelden? Dat waren de joden en niet de Romeinen, het waren de religieuze mensen. Wie waren het die de apostelen het meest hebben vervolgd? Het waren niet de heiden maar de joden, de religieuze mensen.

Vervolging kan in onze tijd en bij ons zelfs komen vanuit mede christenen die niet zo gesteld zijn op gerechtigheid, die de hele raadgeving van God met een korrel zout nemen. Het kan een grote verleiding zijn om uzelf rustig te houden ten aanzien van Gods waarheid en iemand te zijn die water bij de wijn doet om te voorkomen dat u vervolgd, afgewezen, uitgesloten of veracht wordt.

Wij moeten niet bang zijn om Gods volledige waarheid kenbaar te maken. Verheugt u en wees blij wanneer u buiten gesloten wordt doordat u voor Gods waarheid uit komt.

Wij hebben kunnen vaststellen dat Jezus in deze zaligsprekingen het karakter beschrijft van hen die Zijn discipelen willen zijn en deel willen hebben aan Zijn houding en karakter. Zoals in het begin al opgemerkt moeten wij een constante controle of check-up uitvoeren om te zien of deze houdingen en karaktertrekken, die Jezus in de zaligsprekingen omschrijft, altijd in ons aanwezig zijn.

Hoofdstuk 3

Wie bent u?

"U bent het zout van de aarde: maar als het zout zijn smaak verloren heeft, waarmee zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer voor dan om weggeworpen en door de mensen vertrapt te worden. U bent het licht van de wereld. Een stad die boven op een berg ligt, kan niet verborgen zijn. En ook steekt men geen lamp aan en zet die onder de korenmaat, maar op de standaard, en hij schijnt voor allen die in het huis zijn. Laat uw licht zo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken zien en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken."

Mattheüs 5:13-16

3.1 U bent het zout der aarde!

"U bent het zout van de aarde: maar als het zout zijn smaak verloren heeft, waarmee zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer voor dan om weggeworpen en door de mensen vertrapt te worden."

Wij gaan nu naar vers 13, waar Jezus zegt dat wij het zout der aarde zijn. Wanneer het zout smakeloos geworden is, hoe kan de smaak er dan weer aan teruggegeven worden?

In de context waarin dit staat is het duidelijk dat het de goede eigenschappen zijn waar in de voorafgaande verzen over gesproken wordt en die de smaak geven aan het zout. Zonder deze eigenschappen is het zout smakeloos en is het nergens voor te gebruiken.

Laten wij eens goed nadenken over datgene wat hier gezegd wordt. Wij kennen vast de wereldse uitspraak: "hij of zij is nergens goed voor". Het is een enorm pijnlijke uitspraak wanneer u tegen iemand zegt: "jij deugd nergens voor". Toch horen wij vaak dat deze uitspraak, onnadenkend, gedaan wordt. In deze tekst gaat het om

woorden die Jezus adresseert aan christenen die niet de goede eigenschappen hebben waar hiervoor over gesproken werd.

Het belangrijke aan zout, is niet de hoeveelheid die men gebruikt, maar de kwaliteit. Wanneer het zout zijn smaak verloren heeft dan is zelfs het gebruik van een grote hoeveelheid nutteloos. Het dient geen doel. Het is de kwaliteit, de kracht van zout, wat belangrijk is.

Jezus zei: *"U bent het zout der aarde."* Dit laat ons zien dat christen-zijn niet gaat om de grootte in aantal van de gemeenschap maar, net als zout, beter gering in aantal, klein in hoeveelheid en krachtig in kwaliteit. Dit is iets waar wij in ons dagelijks leven de nadruk op moeten leggen, wanneer christenen denken dat zij in een gemeente, in een land of in de wereld van invloed kunnen zijn door hun aantallen. Dit is niet Gods weg maar de weg van de wereld. De wereld wil indruk maken door grote aantallen. Een politiek partij vaart wel bij grote aantallen, een concert is geslaagd door de grote aantallen bezoekers, zelfs religieuze culten proberen indruk te maken op de mensen door hun aantallen volgelingen.

Daar waar Jezus aan het einde van deze Bergrede, in Mattheüs 7 in vers 14, zegt dat weinigen de weg naar het leven zullen vinden wijst Hij naar kwaliteit. Zout werd in de tijd van Jezus onder andere gebruikt om vlees mee te zouten om bederf tegen te gaan. Het had ook de symbolische betekenis van weerstand bieden aan het kwaad. Dat is één van de bedieningen van een christen op aarde, namelijk het kwade te weerstaan in onze levenswijze en ons getuigenis. Wij kunnen het kwaad niet uit de wereld verdrijven. Jezus zal op een dag terug keren in glorie en zal het kwaad uit de wereld verdrijven, maar wij moeten weerstand bieden aan het kwaad, aan de duivel, door onze leefstijl en ons getuigenis.

Denk bijvoorbeeld eens na over een kamer die gevuld is met mensen die niet een dergelijk zuiver geweten hebben en gore moppen tappen. Wat gebeurt er wanneer een christen met een duidelijk en helder getuigenis de kamer binnen komt? Dan is er onmiddellijk een reactie. Maar wanneer deze christen verdwaald is geraakt dan heeft

hij zijn smaak verloren. Dan is hij zijn getuigenis kwijt geraakt en zullen de mensen in de kamer niet op hem reageren, nee zelfs de verkeerde taal intensiveren. Het moet dus ons getuigenis zijn op onze werkplek, met ongelovige familieleden of kennissen, in ons huis en waar wij ook gaan, dat laat zien of ons zout nog krachtig is en zijn smaak nog heeft.

Wanneer ons zout krachtig is dan kan dat een enorm inperkende invloed hebben op zonde en kwaad. Dit gebeurde toen Jezus bij het huis van Zacheüs naar binnen ging. Onmiddellijk kwam er bij Zacheüs een bewustwording van wie hij was. Zonder dat Jezus zijn mond geopend had was hij onmiddellijk overtuigd van zijn zonden. Er zijn mensen geweest die zo Geest vervuld waren dat alleen hun aanwezigheid, zonder dat zij hun mond open deden, mensen overtuigd hebben van zonde. Wanneer wij echter de smaak van ons zout verliezen, ondanks de grote hoeveelheid die aanwezig is, is het nergens goed voor. Onze medemens zal dan niet aan ons zien of merken dat wij een volgeling van Jezus zijn.

Het is belangrijk dat een christen zich realiseert dat, wanneer hij niet de goede eigenschappen bezit waar Jezus in de zaligsprekingen over sprak, de gaven die hij of zij wél heeft, nergens toe dienen en nergens goed voor zijn. Zelfs wanneer hij lid is van een gemeente, de juiste leer volgt en wedergeboren is. Het dient nergens anders toe dan onder de voeten van mensen vertrappt te worden. Het is mogelijk om de gaven van de Geest te hebben, maar nog steeds nergens goed voor te zijn. In 1 Korintiërs 13 vers 2 maakt Paulus dat duidelijk door te zeggen: *"al heb ik de gave van tongen, de gave van profetie, de gave om bergen te verzetten, liefdadigheid door alles weg te geven, zelfs wanneer ik mijn lichaam zou geven om te verbranden, maar ik de liefde niet in mijn hart heb, dan heb ik mijn smaak verloren en ben ik niets,"* en in vers 3 eindigt hij met *"het baat mij niets"*. Let op wat Paulus zegt: **niets!** Wij worden voor de Heere God waardeloos wanneer het zout zijn smaak en kracht verliest.

3.2 Als zout dat zijn smaak verloren heeft?

Dat Jezus deze vergelijking gebruikt komt zeer waarschijnlijk voort uit het gebruik van zout in de omgeving van de Dode Zee. Er is een verklaring van dhr. Maundrell uit de 17^e eeuw die dit fenomeen onderzocht en als volgt omschrijft: *"Aan de rand van de Vallei van Zout, richting Gibul is een kleine steile wand van ongeveer twee mensenlengtes hoog ontstaan door het continue afgraven van het zout. Hier kan men zien hoe de verschillende aderen van de zoutlaag opgebouwd zijn. Ik brak een stuk af van het deel dat blootgesteld was geweest aan regen, zon en de lucht. Ondanks dat het de schittering en structuur van zout had, was de **smaak volledig verloren** gegaan. Het binnenste gedeelte echter, dat ingebed was in de rots, had zijn smaak behouden.*

Het overblijfsel van het smakeloze zout uit het zogenaamde Asfaltmeer en in dezelfde omgeving van de Dode Zee, werd ook wel bitumineus zout genoemd en in sommige delen van de tempel gebruikt als "strooizout" bij regenachtige omstandigheden.

Het is dus heel goed mogelijk dat dit hetgeen is waar Jezus op doelde omdat de kennis hiervan in de tijd waarin Jezus leefde aanwezig was."

3.3 U bent het licht

Jezus gaat in vers 14 verder met de uitspraak: *" U bent het licht van de wereld. Een stad die boven op een berg ligt, kan niet verborgen zijn. En ook steekt men geen lamp aan en zet die onder de korenmaat, maar op de standaard, en hij schijnt voor allen die in het huis zijn. Laat uw licht zo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken zien en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken."*

Mattheüs 5:14-16

"Het licht zijn" spreekt over onze levensstijl.

Johannes 1 vers 4 zegt: *"In het Woord was het leven en het leven was het licht van de mensen."* Het enige leven wat licht genoemd kan worden in deze donkere tijd is het Licht van Jezus. Wanneer dat leven zich in mij openbaart en bezit van mij neemt, de controle over mij heeft en bepaalt hoe ik mij gedraag, dan word ik ook het "licht in de wereld".

Jezus sprak in Johannes 8 vers 12: *"Ik ben het Licht der wereld: wie Mij volgt, zal beslist niet in de duisternis wandelen, maar zal het licht van het leven hebben."*

Men zet geen lamp onder een korenmaat.

Een korenmaat is een gereedschap, een meetkorf voor koren. In dit voorbeeld ondersteboven geplaatst over een olielamp. Het geeft hier het verbergen van een getuigenis over Jezus weer. Bijvoorbeeld op uw werkplek moet het getuigenis niet verstopt worden onder de "korenmaat" maar het moet op een standaard, een verhoging, geplaatst worden zodat het voor iedereen zichtbaar is.

Ook hier geldt dat het niet afhangt van de grootte van het licht. Kijk naar een gloeilamp, hoe klein de bol eigenlijk is, maar hoeveel licht het kan produceren. Het volume van de lamp is heel klein in verhouding met het volume van de kamer, maar toch is het in staat om de duisternis te verdrijven en de hele kamer te verlichten. Het is niet de grootte of omvang maar de kwaliteit die het doet. Je kunt een lamp hebben zonder enig vermogen, dan zal er ook geen licht in de kamer komen, zelfs niet met honderd van deze lampen, maar met één honderd watt lamp verlicht het de hele kamer. Het is niet de grootte of het aantal dat er toe doet, maar de kracht van het licht dat er van uitgaat.

*"Laat uw licht zo schijnen voor de mensen,
dat zij uw goede werken zien.."*

Dit zijn goede werken die voortkomen uit ons navolgen van Jezus, de discipel zijn (Efeziërs 2 vers 10). Hij is het Licht wat de mensen om u heen moeten zien. En wanneer zij Het zien moeten zij niet ons de eer geven van de goede werken die zij zien maar de eer geven aan de Vader Die in de hemelen is. Met andere woorden: Wij moeten onze goede werken op een dusdanige wijze doen dat zij alle eer en glorie hiervoor aan God geven en dat God de waardering hiervoor krijgt. Dan zullen vele van zulke lichten de ware gemeente van Christus kunnen zijn, zoals in vers 14 omschreven wordt als lichten van een de stad die op een berg ligt en niet verborgen kan blijven. Het gaat hierbij alweer niet om de grootte van de stad, maar de kracht van het licht dat daar vandaan schijnt in een duistere wereld.

Hoofdstuk 4

Jezus zegt: ...

“Denk niet dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen: Ik ben niet gekomen om die af te schaffen, maar te vervullen. Want, voorwaar, Ik zeg u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota of één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles geschied is.”

Mattheüs 5:17-18

4.1 het fundament

Hier zien wij dat de Heere Jezus niet gekomen is om de wet te ontbinden of buiten werking te stellen.

Heel veel mensen denken dat “genade” in het nieuwe verbond betekent dat wij ons niet meer aan de geboden hoeven te houden.

Judas spreekt in zijn brief over dit soort mensen in vers 4.

Voorafgaand zegt hij in vers 3:

“Geliefden, toen ik mij er met alle inzet toe zette u te schrijven over de gemeenschappelijke zaligheid, werd ik genoodzaakt u te schrijven met de aansporing om te strijden voor het geloof dat eenmaal aan de heiligen overgeleverd is.” Waarna hij vervolgt met: *“Want er zijn sommige mensen binnengeslopen, die tot dit oordeel al lang tevoren opgeschreven zijn, goddelozen, die de genade van onze God veranderen in losbandigheid.”*

Of anders gezegd, hoe kunnen wij Gods genade gebruiken als een vrijbrief tot losbandigheid? Of zoals het er staat als een vertaling uit de grondtekst “ongebreidelde wellust”; dus om te zondigen tegen dat wat Jezus ons geleerd heeft?

Hoe kunnen wij Gods genade ombuigen om te zondigen?

Door ons voor te doen dat Gods genade ons toestaat om wat gemakkelijker met de geboden om te gaan. Zo gaan veel christenen er mee om. Zij gaan er van uit dat "de wet" er voor "oudtestamentische" mensen is en niet meer voor hen die in de nieuwtestamentische tijd leven.

Gehoorzamen, gehoorzamen, en nog eens gehoorzamen, maar het lukte maar niet om de wet te houden, dus bracht God genade en denken zij dat wij de wet niet meer hoeven na te leven en dat God de zonden, die zij blijven doen, vergeeft door deze genade. Dit is de betekenis van genade veranderen in vrijbrief om te zondigen.

Dit is niet waar Gods genade voor bedoeld is! Nee, maar wat de genade van God wel is, lezen wij in Romeinen 6 vers 14: *"de zonde zal over u niet heersen. U bent namelijk niet onder de wet, maar onder de genade."* Met andere woorden: door genade kunnen wij de geboden houden en bevrijd worden van de zonde.

Een ander verschil tussen de wet en genade is dit: onder de wet worstelde de mens vanuit zijn eigen kracht om de geboden na te leven, maar onder de genade geeft God ons Zijn kracht door de Heilige Geest. Dat is het wat genade in betekend.

Die kracht is genade, waardoor wij in staat zijn om Zijn geboden na te leven. Dit is wat het betekent om bevrijd te zijn van de wet. De wet is niet afgeschaft. In Galaten 4 staat hoe Gods Zoon ons vrij kocht van de wet. Er staat niet dat Jezus de wet buiten werking heeft gesteld. Ik ben vrij van de wet omdat die, door genade, binnen in mij, in mijn hart woont. Ik ben aan de buitenkant bevrijd van de dwang van de wet.

Jezus wilde dit duidelijk maken aan Zijn discipelen en aan ons, door te verklaren: *"Ik ben niet gekomen om de wet af te schaffen, nee, verre van dat. Niet om de wet en de profeten af te schaffen, maar die te vervullen of "vol te maken", "ten uitvoer te brengen".*

Te vervullen in een veel diepere betekenis dan waartoe de wet opriep.

Wij zullen dat gaan zien in de rest van deze uitleg.

Waar Mozes de opdracht gaf om geen overspel te plegen, zegt Jezus bij wijze van spreken: *"Ik ben gekomen om deze opdracht ten uitvoer te brengen en wil jullie leren die uit te voeren. Niet alleen aan de buitenkant maar diep van binnen in uw gedachteleven."*

Dat is de wijze waarop Jezus in zijn diepste betekenis, in de Geest, de wet vervulde en niet volgens de letterlijke betekenis aan de buitenkant. Vervolgens zegt Jezus in vers 18: *"Want, voorwaar, Ik zeg u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota of één tittel** van de Wet voorbijgaan, totdat het alles geschied is."*

Met andere woorden: Jezus spreekt over de wet als iets wat in de hemel heel erg hooggeacht en gewaardeerd wordt en alles wat de wet gebiedt uitgevoerd zal worden. Daarom gaat Jezus ook verder en vervolgd in vers 19 met: *"Wie dan een van deze geringste geboden afschaft en de mensen zo onderwijst, zal de geringste genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen: maar wie ze doet en onderwijst, die zal groot genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen."*

Let op hoe Jezus hier een diepere betekenis van de geboden benadrukt door te zeggen: *"een van deze geringste afschaft"*

Dus Hij schaft ze niet af, maar Hij onderwijst ze.

Jezus vervolgt met: *"die, zal de geringste genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen."* Hij zal zijn redding niet kwijt raken, hij zal niet naar de hel gaan, maar hij wordt de geringste in het Koninkrijk der hemelen genoemd.

**** Jota en tittel** { Bijvoorbeeld, het woord Israel in het Hebreeuws begint met de י Jod (יִשְׂרָאֵל yisra'el Israel) de kleinste letter in zijn vorm aan het begin van een belangrijk woord. **Tittel** = punt = door grammatici gebruikt voor de accenten en andere tekens in de tekst. Jezus gebruikte het voor de kleine uitsteeksels waardoor Hebreeuwse letters die op elkaar lijken, zich van andere letters onderscheiden: de betekenis is: "zelfs niet het aller geringste deel van de wet zal vergaan."

Degene echter die alle geboden houdt en ze aan anderen onderwijst, die zal groot genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen. Laten wij goed opletten wat er staat: de manier om de minste in Gods ogen te worden is door het aannemen van een vluchtige of argeloze houding ten opzicht van het nakomen van Gods geboden en al het onderwijs wat Jezus gegeven heeft, zelfs van de eenvoudigste.

De "zwaardere" geboden zoals niet doodslaan, geen moord plegen, geen overspel plegen, niet stelen, zijn geboden waar normaal gesproken ieder, maar in elk geval een christen zich wel aan kan houden. Maar het gaat hier over de geboden met een "lichtere" betekenis, waarvan vaak gedacht wordt dat ze minder belangrijk zijn. Mensen zeggen heel gemakkelijk: "ach, dat stelt niets voor, of daar moet men niet zo zwaar aan tillen". Dat is wat hier bedoeld wordt, zaken die wij niet zo belangrijk vinden.

Het punt waar het om gaat is: heeft God er opdracht toe gegeven.

Jezus maakt in vers 19 duidelijk dat er geringe en zwaarwegende geboden zijn. Onze houding ten opzichte van God en onze gehoorzaamheid laat zich niet zien in de aanzienlijke of belangrijke geboden maar in de minste, geringste of kleinste.

Denk eens aan een, voor velen, minder belangrijk gebod in de Bijbel. De doop bijvoorbeeld of vrouwen die tijdens het gebed hun hoofd zullen bedekken, zoals het staat in 1 Korintiërs 11 vers 5. Dit zijn de proeven op de som of wij gehoor geven aan Gods Woord en gebod in plaats van het plegen van moord of overspel.

De vraag is of God opdracht gegeven heeft en ik die kleinere geboden op een dusdanige wijze geïnterpreteerd heb dat ik ze niet hoeft te houden? Dan onderwijzen wij ook anderen hierin met onze redeneringen dat het niet zo nauw genomen moet worden. U zult uw niet redding verliezen door niet gedoopt te zijn op uw geloof, door onderdompeling, of voor een vrouw door het niet dragen van een hoofdbedekking tijdens het gebed in de samenkomst. U kunt op zijn minst in een positie komen dat u de minste bent in Gods ogen, door Zijn geringste geboden niet te houden. Dit zijn twee

voorbeelden maar er zijn nog veel meer “geringere” of ogenschijnlijk minder belangrijke geboden in Gods Woord.

Wanneer u echter deze geringste geboden doet en ze onderwijst, dan zult u de grootste genoemd worden. Let op dat hier staat “houden en onderwijzen”. Het is van geen nut wanneer wij iets onderwijzen en ons er zelf niet aan houden. Zo was het bij Jezus. Hij onderwees niets wat Hij zelf niet gedaan had. Er is een gezegde dat men zelf moet doen wat men leert, maar Jezus onderwees nadat Hij het zelf al gedaan had. Het is van geen nut wanneer men anderen iets leert voordat men het zelf gedaan heeft. Wij lezen in Handelingen 1 vers 1 in het laatste deel van de zin: “...over *alles* wat Jezus begonnen is te doen en te onderwijzen,...”. Jezus deed eerst en onderwees daarna. Dertig jaar lang deed Hij en de volgende drie en een half jaar deed en leerde Hij. Daarom is Hij de Grootste, niemand deed het zo perfect maar wij worden wel opgeroepen om in Zijn voetsporen te treden net als Zijn discipelen die bij Hem waren.

Al Gods geboden te houden en te onderwijzen, de hele “grondwet” van God zoals die van het begin tot het einde in Zijn Woord omschreven staat. Dan zullen wij in Gods ogen groot genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen, zelfs wanneer mensen ons klein en onbelangrijk vinden.

“Want, voorwaar, Ik zeg u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota of één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles geschied is.”

4.2 Wat is onze gerechtigheid?

Als uw gerechtigheid niet overvloediger is dan die van de schriftgeleerden en de Farizeeën, zult u het Koninkrijk der hemelen beslist niet binnengaan.

Mattheüs 5:20

Laat wij eerst nog even vers 19 terughalen waar staat: *“Wie dan een van deze geringste geboden afschaft en de mensen zo onderwijst, zal de geringste genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen: maar wie ze doet en onderwijst, die zal groot genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen.”*

Het is de gehoorzaamheid aan de geringste geboden, die onze houding laat zien ten aanzien van de rechtvaardigheid van Gods Woord en onze getuigenis dat Zijn Woord waar is.

Zoals in het vorige deel werd aangegeven is het voor velen geen probleem om de “grote” geboden te houden. Dit geeft echter niet hun houding weer ten opzichte van Gods Woord. Onze houding ten opzichte van Gods Woord wordt op de proef gesteld door de “geringere” geboden, of wij deze houden of niet. Of wij wel of niet geroepen zijn om te onderwijzen en anderen te leren dat maakt geen verschil. Zij die deze geringe geboden houden en onderwijzen zullen groot genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen.

Er is een grote verleiding om, wanneer men leraar of evangelist is, zich gedeisd te houden met betrekking tot de geringere geboden in Gods Woord. Soms is men geneigd om ze onbelangrijk en als niet noodzakelijk te beschouwen. Wanneer ze echter onbelangrijk en overbodig zouden zijn dan had God ze nooit genoemd. Het feit dat de Heere God ze noemt in Zijn Woord bewijst dat ze noodzakelijk en belangrijk zijn. Het is een feit dat de verleiding soms groot is om te zeggen dat deze “kleine” geboden niet zo belangrijk zijn, omdat dat wat beter in de smaak ligt bij het “grote” publiek. Er gaan dan meestal meer deuren open. Wanneer wij meer open deuren voor onszelf zoeken dan zijn wij geneigd om ons rustig te houden ten aanzien van de “geringste geboden”. Maar zij die groot willen zijn in Gods ogen zullen de geringste, ja, alle geboden houden en onderwijzen. De enige vraag die wij ons kunnen stellen is: “Heeft God het geboden? Gaat het om wat God van ons vraagt en niet de mens?”

Daarop gaat Jezus dan ook verder door in vers 20 te zeggen: *"Als uw gerechtigheid niet overvloediger is dan die van de schriftgeleerden en de Farizeeën, zult u het Koninkrijk der hemelen beslist niet binnengaan."*

In vers 19 spreekt de Heere Jezus over "groot zijn" in het Koninkrijk der hemelen. Je mag binnengaan en niet groot zijn, je mag binnengaan en de geringste zijn, omdat u de geringste geboden niet gehouden hebt. Maar in vers 20 volgt er een veel belangrijker punt. Hier gaat het over het **niet** binnen gaan in het Koninkrijk der hemelen, tenzij onze gerechtigheid groter is dan die van de schriftgeleerden en Farizeeën.

Wat was dan die gerechtigheid van de schriftgeleerden en Farizeeën? Er wordt door Paulus ons een blik op gegund hierop gegund in Filippenzen 3 vers 4-6 waar hij van zichzelf zegt: *"Als iemand op zijn afstamming en inspanning kon vertrouwen, was ik het wel. En als anderen dus denken op hun Joodse afstamming en eigen inspanning te kunnen vertrouwen, dan kan ik dat nog veel meer! Volgens voorschrift werd ik op de achtste dag besneden: ik ben een rasechte Jood uit de stam van Benjamin, een echte Hebreëer. Wat het naleven van de Joodse wetten betreft, behoorde ik tot de Farizeeërs. Ik was zo fanatiek, dat ik de christenen probeerde uit te roeien. Ik week zelf op geen enkel punt van de wetten af en er was in dat opzicht dan ook niets op mij aan te merken."* (HB)

Paulus geeft hier aan dat hij volgens de wet leefde en er aan de buitenkant niets op hem aan te merken was. Hij leefde in gerechtigheid volgens de wetten van Mozes. Hij vond zichzelf dan ook gerechtvaardigd uit de werken van de wet. Met andere woorden: hij hield de tien geboden en alle overige, zoals God die bedoeld heeft voor de mensen binnen het oude verbond. Het was aan de buitenkant waarop andere mensen hem konden beoordelen.

Aan de buitenkant, net als de rijke man in Mattheüs 19 vers 20, waar hij zegt: *"Al deze dingen heb ik in acht genomen van mijn jeugd af: wat ontbreekt mij nog?"*

Paulus kon ook zeggen, zoals in Filippenzen 3 vers 6, dat hij alle geboden was nagekomen aan de buitenkant.

Waardoor kwam het dat Paulus tot de ontdekking kwam dat ook hij zich niet kon houden aan de **hele** wet?

Dat legt hij uit in Romeinen 7 vers 7: *"Ja, ik zou de zonde niet hebben leren kennen dan door de wet. Ik zou immers ook niet geweten hebben dat begeerte zonde was, als de wet niet zei: U zult niet begeren."*

Hij gaat verder in vers 8 en legt uit dat ook bij hem zonde om de hoek kwam kijken, zonden van binnen: *"Maar de zonde heeft door het gebod een aanleiding gevonden en in mij allerlei begeerte teweeggebracht, want zonder de wet is de zonde dood."* Met andere woorden, 'zonder de wet wordt zonde niet openbaar' Hij erkend daarna in vers 10 dat het leven volgens de wet van Mozes, aan de buitenkant, tot de dood leidt: *"En het gebod, dat tot leven had moeten leiden, bleek voor mij de dood te betekenen."* Omdat het de zonde aan de binnenkant niet zichtbaar maakt en daardoor tot veroordeling leid.

Dit was het tiende gebod, wat te maken heeft met het innerlijke leven: *"u zult niet begeren"*, iets wat van uw naaste is, de vrouw van iemand anders, het huis of de auto, enzovoort. En daar ziet Paulus ook van zichzelf dat hij dit door eigen inspanning niet kan waarmaken.

Wij zien dus dat de rechtvaardigheid van de schriftgeleerden en Farizeeën, een gerechtigheid aan de buitenkant was, waarbij zij zich van buiten aan de wet hielden maar van binnen uit, vanuit het hart, niet konden waarmaken. Hier introduceert de Heere Jezus het nieuwe verbond en laat Hij ons zien dat de lat niet lager ligt dan de standaard van het oude verbond. Dit is de valse genade waar Paulus over spreekt en die christenen de weg wijst naar een levensstandaard die lager is dan in het Oude Testament.

Jezus heeft de lat echter **hoger** gelegd: *"Want Ik zeg u: Als uw gerechtigheid niet overvloediger is dan die van de schriftgeleerden en de Farizeeën, zult u het Koninkrijk der hemelen beslist niet binnengaan."*

Met andere woorden, het moet een gerechtheid zijn die niet alleen aan de buitenkant van ons afstraalt maar van binnen uit, uit het diepste van ons hart komt en alleen zichtbaar is voor God.

Een duidelijk beeld geeft dat wat de Heere Jezus in Mattheüs 23 vers 26 tegen de Farizeeërs zegt: *"Blinde Farizeeër, reinig eerst de binnenkant van de drinkbeker en de schotel, zodat ook de buitenkant daarvan rein wordt."* Anders gezegd "wanneer u van binnen gereinigd en rein bent dan kan het niet anders dan dat het aan de buitenkant zichtbaar wordt."

Hier gaat Jezus in de rest van dit Bijbelgedeelte en de rest van de Bergrede over onderwijzen. Vers 20 is al een introductie tot de rest van de Bergrede, tot het eind van hoofdstuk 7.

Jezus gaat nu beschrijven wat de gerechtigheid van het nieuwe verbond inhoudt. Dit geeft smaak aan het zout en licht dat vanaf de kandelaar straalt. Hij omschrijft de gerechtheid die eigendom wordt van hen die beschreven worden in Mattheüs 5 vers 3 tot 12. Dit is de gerechtigheid waar wij naar moeten honger en dorsten. Innerlijke gerechtigheid en niet alleen gerechtigheid aan de buitenkant.

Wanneer wij dit vervolgen met de uitspraak van Paulus in Romeinen 8 vers 3 en 4: *"Want wat voor de wet onmogelijk was, krachteloos als zij was door het vlees, dat heeft God gedaan: Hij heeft Zijn eigen Zoon gezonden in een gedaante gelijk aan het zondige vlees en dat omwille van de zonde, en de zonde veroordeeld in het vlees, opdat de rechtvaardige eis van de wet - [die aan de buitenkant gehouden werd door de Farizeeën] - vervuld zou worden **in** ons, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest",*

Let op het belangrijke woordje **in**, binnen in ons, van binnen uit. Hier, in Romeinen 8, zien wij het contrast tussen wat de wet niet kon bewerken, maar wat door genade mogelijk is.

Wat was het dat de wet niet kon bewerken?

Het kon de mens rein maken aan de buitenkant, maar niet aan de binnenkant.

Johannes 1 vers 14 zegt: *"En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid als van de Enig geborene van de Vader, vol van genade en waarheid."*

Daarna lezen wij in vers 17: *"Want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid zijn er door Jezus Christus gekomen."*

Jezus is net zo superieur aan de wet als Jezus superieur is aan Mozes. Niemand twijfelt er aan dat Jezus de meerdere is van Mozes. Dus de genade die Jezus bracht, is wat de meerdere is boven de wet van Mozes. De wet kon een mens reinigen aan de buitenkant, terwijl genade de mens smetteloos maakt aan de binnenkant.

Dit is wat er bedoeld wordt in Mattheüs 5 vers 20: *"Als uw gerechtigheid niet overvloediger is dan die van de schriftgeleerden en de Farizeeën, zult u het Koninkrijk der hemelen beslist niet binnengaan."*

Hierna, in de volgende verzen, gaat Jezus in op toorn als vergelijking met moord. Het Oude Testament zegt: *"u zult niet doden, maar Ik zeg u, u zult niet boos zijn."*

Boosheid is moord in het hart.

Fysieke moord is van buiten, maar Jezus zegt bij wijze van spreken, *"Ik zal jullie gerechtigheid leren die de gerechtigheid van de Farizeeën overtreft, daarom mag u niet boos of toornig zijn op uw broeder, zelfs*

niet in uw hart." Wanneer u de binnenkant reinigt door boosheid uit uw hart te verwijderen, dan is er geen enkele kans dat u hem zult doden want de buitenkant is dan automatisch gereinigd.

Hetzelfde geldt voor overspel in vers 27. In het Oude Testament is overspel een zeer ernstige zaak. De plegers werden zelfs gestenigd. In het nieuwe verbond verbiedt Jezus zelfs overspel in het gedachteleven, vanuit het hart. Kunnen wij ons dan voorstellen wat de gevolgen zijn van het plegen van fysiek overspel? Wanneer men zich hiervan reinigt in zijn of haar gedachten dan is de buitenkant, dus het fysieke overspel, iets wat niet meer kan gebeuren.

Ook in vers 33 zegt Jezus over het afleggen van een eed dat zij die niet moesten breken, maar Jezus zegt: *"wat u ook zegt, of men nu een eed afgelegd heeft of niet, uw ja moet ja zijn en uw nee, nee."* Met andere woorden: U moet altijd de waarheid spreken zelfs wanneer u niet onder ede staat zoals bij de rechtbank. Iemand die iets moet bekrachtigen met een uitspraak als "ik zweer het" spreekt meestal niet de waarheid behalve wanneer hij gezworen heeft. Voor een nieuwtestamenteisch persoon moet dat niet van toepassing hoeven te zijn. Hij of zij moet altijd de waarheid spreken.

Verderop, in vers 38, geeft Jezus aan wat het oude verbond zegt over de gerechtigheid van de schriftgeleerden en Farizeeën, namelijk dat het recht van vergelding gold: een oog voor een oog en een tand voor een tand. Jezus vervolgt echter door een weergave van Zijn gerechtigheid die voor ons geldt: *"Vergeef en vergeld niet, neem geen wraak."*

Het oude verbond zegt: "Haat uw vijand", maar Jezus omschrijft wat voor ons van toepassing is: *"Heb uw vijanden lief."*

Hier zien wij dat de Heere Zijn discipelen de weg wees en wijst naar een hoger niveau, onder genade, tot dat niveau waarvoor Jezus kwam om dat te vervullen. Daarom moeten wij beducht zijn voor de

valse leraren die ons leren dat genade betekent dat wij vrij zijn van de wet, in de zin van het niet meer hoeven te voldoen aan de wet.

Wij zijn vrij van de wet, de externe wet die geen heerschappij meer over ons heeft, maar voor diezelfde wet geldt dat deze van binnen uit werkt. Dat is de werkelijke betekenis van genade. Genade is Gods kracht die in ons werkt om datgene te bewerken wat wij uit eigen kracht niet kunnen.

Paulus dat omschrijft in 2 Korintiërs 3:3 *"Het is immers openbaar geworden dat u een brief van Christus bent, door onze bediening opgesteld, geschreven niet met inkt, maar door de Geest van de levende God, niet op stenen tafelen, maar op tafelen van vlees, van de harten.*

Omdat wij die brief van Christus zijn, kunnen wij de gerechtigheid van de Schriftgeleerden en Farizeeërs overtreffen en ingaan in het Koninkrijk der hemelen.

Hoofdstuk 5

De rechtspraak

5.1 er is gezegd, ... maar Ik zeg u, ...!

Wij gaan terug naar vers 21 van Mattheüs 5, waar Jezus zegt: *"U hebt gehoord dat tegen de ouden gezegd is: U zult niet doden: en: Wie doodt, zal door de rechtbank schuldig bevonden worden."*

Vanaf dit vers tot aan het vijfde vers van Mattheüs 7 zet Jezus zijn uitspraak, die Hij in het vorige vers maakte, uiteen, *"Want Ik zeg u: Als uw gerechtigheid niet overvloediger is dan die van de schriftgeleerden en de Farizeeën, zult u het Koninkrijk der hemelen beslist niet binnengaan."*

Jezus vervolgt met een uitleg over wat Hij bedoelt, zodat er geen twijfel over bestaat en de discipelen en wij weten en begrijpen wat Jezus gesproken heeft.

Waar het in het Oude Testament ging om daden, verkeerde daden, wordt de nadruk in het Nieuwe Testament gelegd op verkeerde houdingen die aanleiding geven tot verkeerde daden. God zal ons oordelen, niet expliciet op basis van verkeerde daden en verkeerde uitspraken, maar ook vanwege verkeerde houdingen. In het Oude Testament werden de mensen niet geoordeeld op basis van verkeerde houdingen maar vanwege hun daden.

Misschien vraagt u: "Waarom niet, wanneer de wet Gods standaard is?"

Het antwoord kunnen wij vinden in Mattheüs 19 vers 7 waar de Farizeeërs, onder het oude verbond, de volgende vraag stellen aan Jezus: *"Maar waarom heeft Mozes dan gezegd dat een man van zijn vrouw mag scheiden?"* Jezus reageert door te antwoorden: *"Mozes heeft vanwege de hardheid van uw hart u toegestaan..."* Met andere

woorden: omdat onder het oude verbond de Heilige Geest nog niet gegeven was op de wijze zoals wij dat kennen, de Geest die tot ons hart spreekt, waren de harten van de mensen hard. Daardoor verwachtte God ook geen hoger niveau dan zij hadden. Hij liet David begaan toen hij meerdere vrouwen had genomen. God stond veel toe onder het oude verbond.

Ook nu komen wij nog harde harten tegen. In het nieuwe verbond echter, nu de Heilige Geest aan ons gegeven is waardoor onze "harten van steen" vervangen worden door een zacht "hart van vlees", verwacht God meer van ons dan van hen die onder het oude verbond waren en nog zijn. God verwacht meer van ons dan waar de oudtestamentische heiligen toe in staat waren. Hij verwacht van ons dat wij 'van ganser harte', dus met ons hele hart, voorbij het niveau van de oudtestamentische heiligen gaan door verkeerde woorden, gedrag en verkeerde daden te overwinnen. Om te komen tot een moment waar wij ons reinigen van verkeerde houdingen. Dit wordt bedoeld toen Jezus tegen Zijn discipelen zei: *"Voorwaar, Ik zeg u: Onder hen die uit vrouwen geboren zijn, is niemand opgestaan die groter is dan Johannes de Doper: maar wie de minste is in het Koninkrijk der hemelen, is groter dan hij."* Mattheüs 11 vers 11

Niet dat wij van grotere betekenis zijn dan Johannes de Doper maar de mogelijkheden die wij daartoe hebben zijn groter. Wij kunnen naar een hoger niveau groeien wanneer wij hartgrondig Jezus willen navolgen. Het trieste feit is dat veel christenen niet zo hartgrondig hierin zijn en dus hun niveau ver beneden dat van Elia, Mozes of Johannes de Doper is, maar dat is niet hoe God het bedoelt.

Vanaf vers 21 zien wij dus negen verkeerde gedragspatronen in tegenstelling tot de negen juiste gedragingen die wij leerden in de verzen 3 tot 12. Daarom wordt de Bergrede wel eens een zeer goede geestelijke sluitsteen genoemd. De sluitsteen is de steen die als laatste in een boog geplaatst wordt waardoor de boog vrij dragend wordt. Wij mogen het ook omschrijven als het fundament van het christenleven. De grondwet van het Koninkrijk der hemelen. Een deel

van de Bijbel waarin wij onszelf constant kunnen beoordelen om te zien of wij groeien naar volwassenheid. Of wij datgene bemachtigen wat in een christenleven nodig en beschikbaar is, namelijk de negen goede houdingen toepassen en de negen verkeerde houdingen nalaten en overwinnen.

5.2 U zult niet doden!

"U hebt gehoord dat tegen de ouden gezegd is: U zult niet doden: en: Wie doodt, zal door de rechtbank schuldig bevonden worden. Maar Ik zeg u: Al wie ten onrechte boos is op zijn broeder, zal schuldig bevonden worden door de rechtbank. En al wie tegen zijn broeder zegt: Raka! zal schuldig bevonden worden door de Raad: maar al wie zegt: Dwaas! die zal schuldig bevonden worden tot het helse vuur".

Mattheüs 5:21

De eerste van deze verkeerde houdingen of gedragingen wordt genoemd in vers 21 tot vers 26.

"Gij hebt gehoord, dat tot de ouden gezegd is: Gij zult niet doodslaan: en: Wie doodslag pleegt, zal vervallen aan het gerecht."

Niemand is uitgezonderd, en ook het volgende vers geldt voor iedereen. Bij God wordt niemand voorgetrokken, geen gelovige boven een ongelovige.

"Maar Ik zeg u: Een ieder, die in toorn leeft tegen zijn broeder,"

Boosheid of toorn is de eerste stap op weg naar een moord. Jezus gaat hier terug naar de wortel. Herinnert u zich wat Johannes de Doper zei in Mattheüs 3 vers 10: *"De bijl ligt zelfs al aan de wortel van de bomen."* Dat is de boodschap van het nieuwe verbond. Niet om de vruchten te plukken, zoals de wet dat mogelijk maakte wanneer men deze gehoorzaamde, nee, Jezus komt met de genade van Gods kracht om de bijl aan de wortel te leggen. Deze wortel van moord is:

boosheid, toorn. (volgens de letterlijke vertaling van het Griekse woord orgizo: prikkelen, boos maken, zelfs tot boosheid prikkelen.) Wanneer u boos bent op uw broeder, *"zult u vervallen aan het gerecht"* of volgens gebruikelijke taal: "bent u schuldig voor de rechtbank!" Wanneer deze wortel wordt verwijderd verdwijnt elke aanleiding tot "doodslaan".

Wij willen er niet aan voorbijgaan om het volgende onder uw aandacht te brengen.

Zowel de Statenvertaling als de Herziene Statenvertaling gebruiken in dit gedeelte de zinsnede: **"ten onrechte"**. In de NBG51, NBV en Het Boek zult u dit niet tegenkomen en het staat ook niet in alle grondteksten vermeld.

Het is toch goed om hier op in te gaan omdat ieder mens wel een reden kan vinden wat de aanleiding is om boos op iemand te zijn. Wanneer wij deze twee woorden ten onrechte klakkeloos toepassen dan gaat de hele kracht verloren van de waarschuwing die Jezus hier weergeeft. Laten wij daarom het zekere voor het onzekere nemen en bij het lezen uit welke Bijbel dan ook, deze woorden buiten beschouwing te laten.

Dus nogmaals: **"Een ieder, die in toorn leeft tegen zijn broeder, zal vervallen aan het gerecht."**(NBG 51)

"Wie tot zijn broeder zegt: Leeghoofd, (Raka, refererend naar zijn intelligentieniveau) zal vervallen aan de Hoge Raad", en een stap verder: *"wie zegt: Dwaas, (refererend naar zijn hartsgesteldheid) zal vervallen aan het hellevuur."* Met andere woorden wanneer u uw broeder veracht (hem "achterlijk" vindt) bent u, volgens de nieuwtestamentische norm, schuldig.

Daarom zegt Jezus in vers 23: *"Wanneer gij dan uw gave brengt naar het altaar en u daar herinnert, dat uw broeder iets tegen u heeft"* Waarom heeft uw broeder iets tegen u? Vanwege een verkeerde houding in uw hart tegenover hem. Dit kan gekomen zijn door

woorden die in boosheid en irritatie gesproken zijn en die hem beledigd en pijn gedaan hebben.

Jezus zei in Lukas 6 vers 45: *"Een goed mens brengt uit de goede schat zijns harten het goede voort en een slecht mens brengt uit de boze schat het boze voort. Want waar het hart vol van is, daarvan spreekt de mond."* Die boze schat, of die boze woorden, komen niet voort uit de Geest maar uit het vlees. Om met Paulus te spreken, schuilt alle kwaad niet in ons hart maar in ons vlees.

Verleiding is het verlangen van het vlees dat eerst ingang zoekt in onze gedachten en wanneer wij deze gedachten niet vervangen door Gods gedachten krijgt het toegang tot ons hart.

Wanneer wij toestaan dat die verlangens toegang krijgen tot ons hart, dan hebben wij gezondigd. Nog niet uitwendig, nog niet tot uiting komend in een fysieke reactie, maar in ons hart, in zondige gedachten.

Jezus zegt zelf in Markus 7 vers 21: *"Want van binnenuit, uit het hart van de mensen, komen voort kwade overwegingen, alle overspel, ontucht, moord, diefstal, hebzucht, allerlei kwaadaardigheid, bedrog, losbandigheid, afgunst, lastering, hoogmoed, dwaasheid: al deze slechte dingen komen van binnenuit en verontreinigen de mens."*

Daden volgen op de gedachten. Hier zien wij dus dat een verkeerde innerlijke houding er aanleiding toe is dat iemand verkeerde woorden spreekt zoals: raka – jij leeghoofd, nietsnut – of dat men andere woorden gebruikt die een naaste beledigen, verguizen of minachten. In dit geval een andere broeder.

Kan men dan - ondanks dat dit gebeurde - als godvruchtig persoon tot God komen om zijn gaven te geven, te bidden, te aanbidden, te onderwijzen, te evangeliseren en zelfs aan het avondmaal gaan?

Jezus zegt echter in vers 24: *"Laat uw gave daar bij het altaar achter en ga heen, verzoen u eerst met uw broeder en kom dan terug en offer uw gave."* Met andere woorden: u moet eerst naar uw broeder toe gaan en de dingen die u ten opzichte van hem verkeerd gedaan hebt

recht zetten en zorgen dat de vrede terugkeert (in zoverre het van u afhangt Romeinen 12:18), anders zal God uw offergaven, uw werken wat die ook zijn, niet accepteren.

Kunt u zich er een voorstelling van maken hoeveel er aan God geschenken wordt in geld, goederen en diensten wat niet door God aangenomen (kan worden) wordt? Stelt u zich eens voor dat de tekst uit vers 24 boven de collectezak, mand of gavendoos staat? Hoe groot zou de opbrengst zijn wanneer men deze tekst serieus neemt? Hoeveel mensen komen er dan nog op een bidstond of Bijbelstudie? Maak het eerst in orde met uw broeder of zuster en kom daarna met uw offergaven en dienstbetoon in welke vorm dan ook, anders zal God dit dienstbetoon niet aannemen.

“Stel u zo snel mogelijk welwillend op tegenover uw tegenpartij,” zegt vers 25. Wanneer uw geweten u iets probeert te zeggen, wanneer uw geweten u overtuigt, wanneer Gods Geest in uw hart spreekt, handel dan zo snel mogelijk zo lang u nog leeft. U weet namelijk niet hoe lang u nog leeft, dus onmiddellijke actie heeft de hoogste prioriteit zodat: *“de tegenpartij u niet misschien aan de rechter overlevert en de rechter u aan de gerechtsdienaar overlevert en u in de gevangenis geworpen wordt.”*

De rechter is Hij die recht over ons uitspreekt, de Heere God. Vandaag is Hij uw hemelse Vader maar wanneer u Zijn Woord niet serieus neemt, wanneer u uzelf niet laat leiden door uw geweten, door de Heilige Geest die overtuigt van zonde, wordt Hij uw Rechter en zal Hij de gevangenisstraf over u uitspreken.

Jezus sluit dit gedeelte in vers 26 af met de waarschuwing: *“Voorwaar, Ik zeg u: U zult daar beslist niet uitkomen, voordat u de laatste kwadrant (cent) betaald hebt.”* Dat betekent een veroordeling om voor altijd van God gescheiden te zijn.

Het gebod over toorn en boosheid is een zeer ernstige zaak.

Wanneer u er over nadenkt hoe vaak uw gedachten ten opzichte van iemand negatief zijn, dan kunt u zich voorstellen hoe snel dit in het hart kan indalen en het ons tot zonde kan brengen. In onze

nieuwtestamentische tijd, de tijd van het nieuwe verbond, moeten wij niet afdalen tot het niveau van de gerechtigheid van de schriftgeleerden en Farizeeërs maar daarboven uitstijgen door boosheid en toorn niet toe te laten in ons gedachteleven, laat staan onze zelfbeheersing verliezen waardoor de gedachte al is afgedaald in ons hart en zonde is geworden.

Boosheid en toorn om iets wat mij is aangedaan is boosheid vanuit egoïsme en is iets wat zondig is.

Welke boosheid en toorn is dan wel toegestaan?

De enige boosheid die is toegestaan is boosheid wanneer Gods eer, zuiverheid en heiligheid wordt aangetast. Boosheid, verbolgenheid en toorn over het werk van satan. Dit zal dan ook een boosheid zijn die voortkomt uit God zelf, door de Heilige Geest zoals bij Jezus in de tempel, omdat het huis van Zijn Vader werd ontheiligd doordat mensen daar handel dreven. Of toen Jezus op de sabbat de synagoge binnenging, in Markus 3 vers 5, waar de Farizeeën er eigenlijk op zaten te wachten of Jezus de verschrompelende hand van de man zou genezen zodat zij Hem konden veroordelen.

Uiteindelijk reageert Jezus als volgt: "En nadat Hij hen rondom toornig aangekeken had, tegelijk bedroefd over de verharding van hun hart, zei Hij tegen de man: Steek uw hand uit. En hij stak hem uit, en zijn hand werd hersteld, gezond als de andere."

Toen de Heere Jezus aan het begin van Zijn lijden werd gespuugd en in het gezicht geslagen deed Hij niets en zei Hij niets. Hij probeerde geen "recht" te krijgen. Laat het ons tot voorbeeld zijn dat Jezus nooit kwaad werd daar waar het om Hem zelf ging of men Hem nu de duivel of Beëlzebul noemde, Hem met stenen wilden doden, in een afgrond werpen of wat dan ook. Jezus claimde nooit een gerechtvaardigde boosheid daar waar het Hem zelf betrof. Hij werd toornig over de werken van satan, de werken van demonen, de werken van de duisternis. Laten wij daar een voorbeeld aan nemen alle dagen van ons leven.

5.3 U zult geen overspel plegen!

"U hebt gehoord dat tegen het voorgeslacht gezegd is: U zult geen overspel plegen. Maar Ik zeg u dat al wie naar een vrouw kijkt om haar te begeren, in zijn hart al overspel met haar gepleegd heeft. Als dan uw rechteroog u doet struikelen, ruk het uit en werp het van u weg, want het is beter voor u dat een van uw lichaamsdelen te gronde gaat en niet heel uw lichaam in de hel geworpen wordt.

En als uw rechterhand u doet struikelen, hak hem af en werp hem van u weg, want het is beter voor u dat een van uw lichaamsdelen te gronde gaat en niet heel uw lichaam in de hel geworpen wordt."

Mattheüs 5:27-30

Het is verbazingwekkend hoe vaak de Heere Jezus hier spreekt over "in de hel geworpen worden". Behalve in dit gedeelte spreekt de Heere Jezus in vers 22, waar het toorn tegen uw broeder betreft, over schuldig bevonden te worden tot het helse vuur.

Gelijke bewoordingen worden gebruikt met betrekking tot het plegen van overspel, ja zelfs wanneer men de ogen, vers 29, niet onder controle heeft en dit leidt tot overspel in het hart door in gedachten naar iemand anders te verlangen of wanneer, in vers 30, een hand ons tot verkeerde dingen brengt.

Hoeveel mensen geloven werkelijk wat Jezus hier zegt? Kunt u zich er een voorstelling van maken hoe ver de gedachten en verlangens van u kunnen gaan wanneer u kijkt naar een afbeelding van een half geklede man of vrouw. Niet alleen naar een afbeelding of een fysiek aanwezige persoon maar alles wat van een ander is. Wat een ander heeft en u niet. Waar ligt de oorsprong van wat Jezus hier aanhaalt? Dat is Exodus 20 vers 17: *"U zult niet begeren het huis van uw naaste. U zult niet begeren de vrouw van uw naaste, noch zijn slaaf, noch zijn slavin, noch zijn rund, noch zijn ezel, noch iets wat van uw naaste is."*

Realiseren wij ons wat de Heere Jezus hier over zegt in vers 28, dat *"al wie naar een vrouw (of man) kijkt om haar te begeren, in zijn hart al overspel met haar gepleegd heeft."*? Kunt u zich voorstellen dat zondigen met het oog, met verlangen naar iets kijken wat van een ander is, ertoe kan leiden dat u in de hel geworpen wordt, voor altijd van God gescheiden bent?

Velen hebben Gods woord nooit echt serieus genomen. Zij denken dat God niet werkelijk meent wat Hij zegt.

Jezus zegt in Johannes 12 vers 47 en 48: *"En als iemand Mijn woorden hoort en niet gelooft, veroordeel Ik hem niet, want Ik ben niet gekomen om de wereld te veroordelen, maar om de wereld zalig te maken. Wie Mij verwerpt en Mijn woorden niet aanneemt, heeft iets wat hem veroordeelt, namelijk het woord dat Ik gesproken heb: dat zal hem veroordelen op de laatste dag."*

Dit zijn zulke woorden die Jezus gesproken heeft: *"Als dan uw rechteroog u doet struikelen, ruk het uit en werp het van u weg, want het is beter voor u dat een van uw lichaamsdelen te gronde gaat en niet heel uw lichaam in de hel geworpen wordt."*

Wat is de context van deze tekst?

Dat is naar een vrouw (man) **kijken** om haar (of hem) te begeren, naar haar of hem te verlangen. Wij begrijpen allemaal wat dit verlangen inhoudt. Hierbij geldt wat wij hiervoor al bespraken namelijk: het zien wekt gedachten op en de gedachten wekken het verlangen op, waarbij hier al sprake is van ernstige zonde. U bent niet eens bij haar in de buurt geweest, u hebt haar niet eens aangeraakt, u hebt alleen maar een verlangen gehad in uw denken door het zien. Uw "rechter"oog is de aanleiding dat u struikelde, dat was de aanleiding tot zonde. Wat denkt u hoe God denkt over fysiek overspel, dus als actieve daad?

Dit is het niveau wat God van ons verwacht in het nieuwe verbond. Misschien denkt u "dit niveau is veel te hoog". Dat klopt, uit ons zelf kunnen wij, vanuit ons vlees, dit niveau ook niet halen, daarom hebben wij de kracht van de Heilige Geest nodig. Daarom moeten wij tot de troon van genade komen en God vragen ons genade te geven, dan zullen wij ontdekken dat Gods genade voldoende is om deze lusten van het hart te overwinnen, zoals God dat uitsprak tegen Paulus in 2 Korintiërs 12 vers 9: *"Mijn genade is voor u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht."* Zelfs om onreine blikken en onreine gedachten te overwinnen. Job had hierover een verbond gesloten met zijn ogen. Job 31 vers 1: *"Ik heb een verbond gesloten met mijn ogen: hoe kan ik dan begerig naar een jonge vrouw kijken?"* In de tijd van Job was dit al een ernstig probleem, hoeveel te meer in onze, nieuwe verbondstijd. Wij mogen ons afvragen hoeveel mensen deze dingen echt serieus nemen. God verwacht reinheid van binnen, in onze gedachten, in ons hart. Voor zover er dus sprake is van overspel in de gedachten dan is dat al overspel in het hart. Hij vraagt van ons om daar radicaal mee om te gaan, niet letterlijk ons oog laten verwijderen, want dan hebben wij nog steeds een tweede om mee te zondigen, nee het betekent een radicale houding ten opzichte van deze zonde, omdat anders uw lichaam in de hel geworpen wordt. Jezus gebruikt de hel als waarschuwing. Deze waarschuwing komt van Hem zelf, als een middel om te waarschuwen tegen deze en andere zonde.

Daarna gaat Jezus verder en onderwijst de discipelen en ons, in vers 31 en 32, over echtscheiding: *"Er is ook gezegd: Wie zijn vrouw verstoot, moet haar een echtscheidingsbrief¹ geven. Maar Ik zeg u dat wie zijn vrouw verstoot² om een andere reden dan hoererij, maakt dat zij overspel pleegt: en wie met de verstotene trouwt, pleegt ook overspel."*

1. Echtscheidingsbrief = αποστασιον apostasi'on, = een akte van echtscheiding.
2. Verstoten = απολυω apo'luo, = de vrijheid geven, laten gaan

De Heere Jezus zegt in Mattheüs 5 vers 32, *“Maar ik zeg tegen u wie...”* - daarop is geen uitzondering, gelovig of ongelovig – *“zijn vrouw verstoot om een andere reden dan hoererij, maakt dat zij overspel pleegt: en wie met de verstotene trouwt, pleegt ook overspel.”*.

Hier komen wij op een punt waar veel verschillende denkwijzen over bestaan. Wanneer wij kijken naar de grondtekst, dan zien wij dat er het woord “apo’luo” staat wat “laten gaan, wegzenden of vertrekken” betekent. Sommigen zeggen dat dit een echtscheiding inhoudt waarbij er sprake is van een scheiding conform de oudtestamentische echtscheidingsbrief. Wanneer dit ook in het nieuwe verbond van toepassing zou zijn dan betekent dat geen vervulling van de wet maar een instemming met de wet van Mozes.

Wanneer een man of een vrouw die getrouwd zijn, tijdens het huwelijk een ander seksueel contact hebben, dan is dat een grote zonde, kijk alleen maar naar wat Jezus zegt over overspel als lust in ons denken.

Het is zeer aannemelijk dat wanneer zoiets zich herhaald en niet stopt, dit binnen een huwelijksrelatie tot dusdanige spanning leidt dat uit elkaar gaan beter is dan bij elkaar onder één dak blijven. Dit geldt ook voor geweld en andere misdragingen. Dit betekent een scheiding, apart gaan, maar geen echtscheiding zodat het wettelijk huwelijk ontbonden is. Wij kunnen voor de wetgever het huwelijk wel ontbonden laten verklaren, bijvoorbeeld wanneer één van de partners er op staat, dan nog is het voor God niet ontbonden totdat de dood scheiding brengt. De hardheid van de harten waar Jezus over spreekt in Mattheüs 19 vers 9, is de aanleiding voor een breuk in de relatie maar beëindigt die niet. In hetzelfde gedeelte, in vers 5 en 6, staat duidelijk dat wat God samengevoegd heeft, zal de mens niet scheiden.

Dit bedoelt Jezus met het vervullen van de wet, namelijk datgene doen wat God ermee bedoeld heeft en wat Jezus uitspreekt in Mattheüs 19 vers 8: *“maar van het begin af is het zo niet geweest.”*

Jezus vraagt van ons weer terug te gaan naar Gods bedoeling in ons leven, ook ten aanzien van het huwelijk.

Vergelijk hierbij ook de teksten in Markus 10 vers 11 en 12, Lukas 16 vers 18 en Romeinen 7 vers 2. Wanneer Jezus gekomen is om de wet te vervullen, zoals Hij zegt in deze Bergrede in Mattheüs 5 vers 17, dan spreken de woorden van Paulus, die hij van Jezus ontvangen heeft, een duidelijke taal: *"Want de gehuwde vrouw is door de wet gebonden aan de man zolang hij leeft."* Mocht er, door de hardheid van de harten toch een (wettelijke) scheiding hebben plaatsgevonden, dan is hertrouwen nooit toegestaan. Dit is overspel omdat de eerste huwelijkspartner nog leeft. Voor deze zonde staat een zelfde oordeel te wachten als overspel met het hart en zal men Gods Koninkrijk niet beërven. Zie als bekrachtiging van de woorden van de Heer Jezus, Galaten 5 vers 19 tot 21; 1 Korintiërs 6 vers 10 en Hebreeënen 13 vers 4.

God verwacht van ons in het nieuwe verbond een hoge mate van reinheid daar waar het gaat om huwelijkse trouw en seksualiteit. Het is daarom de hoogste tijd dat wij ons dit in de huidige tijden van compromissen en toleranties goed realiseren en deze normen en waarden van God weer in ere gaan herstellen. Wij zijn als natie, maar helaas in het bijzonder ook als christengemeenschap, heel ver afgedwaald van datgene wat Jezus hierover onderwijst in de Bergrede.

5.4 uw ja is ja en uw nee is nee

Verder hebt u gehoord dat tegen de ouden gezegd is: U zult de eed niet breken, maar u zult voor de Heere uw eden houden. Maar Ik zeg u:

Zweer in het geheel niet, niet bij de hemel, want dat is de troon van God: niet bij de aarde, want dat is de voetbank van Zijn voeten: en ook niet bij Jeruzalem, want dat is de stad van de grote Koning. Ook bij uw hoofd mag u niet zweren, want u kunt niet één haar wit of zwart maken: laat uw woord ja echter ja zijn en uw nee, nee: wat hierboven uitgaat, is uit de boze.

Mattheüs 5:33-37

Liegen of onwaarheden vertellen is meer dan alleen woorden.

Liegen hoeft niet te gebeuren door woorden maar kan zelfs via gelaatsuitdrukkingen. Aan de binnenkant iemand anders zijn dan men aan de buitenkant van u ziet. Iemand anders benaderen dan hoe u werkelijk over hem of haar denkt. Liegen kan dus betekenen dat u van binnen totaal anders bent dan u uitstraalt. Eigenlijk is iemand die zijn of haar ja of nee niet leeft, iemand die huichelachtig of hypocriet is.

Een hypocriet is volgens het woordenboek iemand die zich voordoeft van bepaalde waarden te getuigen, maar zich er zelf niet aan houdt.

Wanneer wij geleid worden door de heilige Geest dan kunnen wij waakzaam en opmerkzaam zijn voor mensen met een huichelachtige of leugenachtige uitstraling, zelfs zonder dat zij een woord gesproken hebben.

Laten wij als het duidelijkste voorbeeld de gebeurtenis van Ananias en Saffira nemen uit Handelingen 5 vanaf vers 1. Petrus vroeg aan Ananias, nog voor dat hij een woord gesproken had, het volgende in vers 3: *"Ananias, waarom heeft de satan uw hart vervuld, zodat u gelogen hebt tegen de Heilige Geest en een deel achtergehouden hebt van de opbrengst van het stuk grond?"*

Ondanks het feit dat Ananias niets gezegd had over de opbrengst of verdeelsleutel, vraagt Petrus toch aan hem waarom hij gelogen heeft tegen de Heilige Geest.

Het is dus mogelijk om een leugen te vertellen zonder dat wij onze mond open doen. Ananias kwam hoogst waarschijnlijk binnen in de gemeente, waarbij hij de indruk gaf dat hij een goede daad verrichtte door alles te geven wat zijn land aan geld opgebracht had, omdat anderen ook de opbrengst van hun akkers aan de voeten van de apostelen legden (Handelingen 4 vers 34 en verder). Het was geen zonde dat Ananias niet de hele opbrengst gegeven had. Het werd een grote zonde toen hij tegen God zelf, door een bepaalde uitstraling waar, deed voorkomen alsof hij de hele opbrengst gaf terwijl dat niet zo was.

Dit zijn indrukken en uitstralingen van anderen waar Gods Geest ons opmerkzaam op wil maken wanneer wij deze Leiding zoeken. Laat het voor ons een waarschuwing zijn nooit hypocriet te zijn, maar datgene uit te stralen wat ook in ons hart leeft namelijk waarheid en geen leugen. Dit is in grote tegenstelling tot het Oude Testament waar staat dat men de waarheid moest spreken wanneer men onder een eed stond. Jezus zegt hier: *“Zweer in het geheel niet,”* onder geen enkele voorwaarde. Ook niet om te bevestigen dat u de waarheid spreekt, zoals sommigen een eed afleggen met de hand op de Bijbel.

Kijk wat er staat in Jakobus 5 vers 12: *“Maar voor alle dingen, mijn broeders, zweer niet: niet bij de hemel, ook niet bij de aarde, en zweer ook geen enkele andere eed, maar laat uw ja, ja zijn en uw nee, nee, opdat u niet onder enig oordeel valt.”* Jakobus herhaalt hier wat Jezus in de Bergrede uitsprak: *“Laat uw ja, ja zijn en uw nee, nee!”* Het moet niet nodig zijn om een eed af te leggen om uw waarheid te moeten bekrachtigen. Niet met de hand op de Bijbel, niet op uw grootmoeder, niet op het graf van uw vader, uw schoonmoeder of wat dan ook. Dezelfde Bijbel waar u uw hand oplegt om een eed te bekrachtigen zegt duidelijk dat dit ingaat tegen dat wat in diezelfde Bijbel geschreven staat.

Er zijn omstandigheden waarbij van u verwacht wordt dat u een eed aflegt, bijvoorbeeld wanneer u in de rechtbank moet getuigen. In dit soort omstandigheden hebben wij de overheid te gehoorzamen. Het gaat dan ook om onze eigen verklaringen van waarheid waar uw ja, ja moet zijn en uw nee, nee!

Dit is één van die "geringste" geboden, die wij zo gemakkelijk te licht nemen en waar Jezus over zegt: *"wie ze doet en onderwijst, die zal groot genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen."*

Wat betekent het eigenlijk wanneer iemand zijn waarheid moet of wil bekrachtigen met een eed? Eigenlijk zegt hij "Ik lieg meestal maar spreek nu de waarheid omdat ik onder ede sta".

Dit was de wijze van de "waarheid" spreken in het Oude Testament.

Dit moet niet het getuigenis van een christen zijn, maar: "ik spreek **altijd** de waarheid, dus ik hoef geen eed af te leggen om mijn waarheid te onderbouwen. Mijn ja is ja en mijn nee is nee!"

Dat is het getuigenis van een discipel van Jezus!

Zo gauw u uw waarheid aanvult met bijvoorbeeld: "ja maar..." zegt de Heere Jezus hierover in vers 37 van Mattheüs 5: *"laat uw woord ja echter ja zijn en uw nee, nee: wat hierboven uitgaat, is uit de boze!"*

Het is niet iets buiten de norm, nee het is uit de boze – in het Grieks staat hier, pone'ros, wat betekent: in ethische zin, boos; misdadig; slecht; maar ook het werk van satan – Wij moeten het zien als zonde. Hieruit blijkt hoe serieus liegen is. Vanaf onze kindsheid zien wij hoe gemakkelijk het is om een leugentje of leugen te vertellen.

Jezus zegt in Mattheüs 12 vers 36 en 37: *"Maar Ik zeg u dat de mensen van elk nutteloos woord dat zij zullen spreken, rekenschap moeten geven op de dag van het oordeel. Want op grond van uw woorden zult u rechtvaardig verklaard worden, en op grond van uw woorden zult u veroordeeld worden."*

De ernst van liegen en de gevolgen daarvan waar Jezus over spreekt, worden samen met de al eerder genoemde verkeerde houdingen weergegeven in Openbaring 21 vers 8: *"Maar wat betreft de lafhartigen, ongelovigen, verfoeilijken, moordenaars, ontuchtplegers, tovenaars,*

afgodendienaars en alle leugenaars: hun deel is in de poel die van vuur en zwavel brandt."

En dit wordt herhaald in vers 27.

Het is dus van het grootste belang om, in het bijzonder beginnend bij onze kinderen, te vertellen en te onderwijzen hoe slecht het is om niet de waarheid te spreken, onder **alle** omstandigheden. Wij kunnen dit alleen maar doorgeven wanneer wij zelf hierin Gods getuige zijn.

Laten wij niet vergeten dat de bron van de leugen bij satan ligt, want hij wordt ook wel "de vader van de leugen" genoemd.

Laat ons 'ja' já zijn en ons 'nee' néé

5.5. wraak, oog om oog en tand om tand

U hebt gehoord dat er gezegd is: Oog voor oog en tand voor tand. Ik zeg u echter dat u geen weerstand moet bieden aan de boze; maar wie u op de rechterwang slaat, keer hem ook de andere toe; en als iemand u voor het gerecht wil dagen en uw onderkleding nemen, geef hem dan ook het bovenkleed; en wie u zal dwingen één mijl te gaan, ga er twee met hem. Geef aan hem die iets van u vraagt, en keer u niet af van hem die van u lenen wil.

Mattheüs 5:38-42

In het vervolg van de omschrijvingen van een verkeerde houding of gedrag, spreekt de Heere Jezus over de vierde eigenschap die voortkomt uit onze vleeselijke natuur. Jezus geeft hier aan hoe de oudtestamentische wet recht deed aan wraak door te zeggen: "U hebt gehoord dat er gezegd is: Oog voor oog en tand voor tand." Dit staat geschreven in Exodus 21 vers 23-27, waar diverse vergeldingsacties staan omschreven namelijk: "Maar als er wel dodelijk letsel is, moet u geven leven voor leven, oog voor oog, tand voor tand, hand voor hand, voet voor voet, brandwond voor

brandwond, wond voor wond, striem voor striem. Wanneer iemand een oog van zijn slaaf of een oog van zijn slavin zó raakt dat het verloren gaat, moet hij hem vrij laten gaan als vergoeding voor zijn oog. En als hij een tand van zijn slaaf of een tand van zijn slavin uitslaat, moet hij hem vrij laten gaan als vergoeding voor zijn tand."

In Leviticus staat ook vermeld hoe men moest omgaan met fysiek of materialistisch leed wat een ander werd aangedaan. Leviticus 24 vers 19 tot 21: *"Als iemand zijn naaste letsel toebrengt, moet hem hetzelfde aangedaan worden wat hij gedaan heeft: breuk voor breuk, oog voor oog, tand voor tand. Zoals hij de ander letsel heeft toegebracht, moet hem hetzelfde toegebracht worden. Wie een dier doodslaagt, moet dat vergoeden: maar wie een mens doodslaagt, moet ter dood gebracht worden."*

Wat de oudtestamentische wet in beide gevallen tot uitdrukking bracht was dat wanneer iemand het leven van een ander nam, iemand zijn leven moest nemen. Leven voor leven.

Wanneer in een gevecht iemand de tand van de ander eruit sloeg, moest het slachtoffer hetzelfde bij de aanvaller doen. Wanneer iemand zijn oog beschadigd of vernield werd, dan moest hij dit ook doen bij de dader. Dit om te voorkomen dat het slachtoffer verder ging dan wat hem aangedaan was. Dus om grenzen te bepalen.

Dit betekent niet dat wij dat ook moeten doen en zien wij hierin ook het onderscheid tussen de morele wetten, de tien geboden, en de ethische wetten waarvan er meer dan zeshonderd zijn.

Wanneer in het Oude Testament iemand in een district Gods vertegenwoordiger was, dan was het zijn gezag dat hiertoe opdracht gaf, maar voor ons geldt dat wij het recht niet in eigen hand mogen nemen. God zegt bij wijze van spreken: *"Onder het nieuwe verbond leer Ik jullie een hogere standaard, een hoger niveau namelijk: vergeving en geen wraak."* Wanneer iemand uw oog verwondt waardoor het oog verwijderd moet worden, dan is het niet nodig om het oog van de dader eruit te halen. Verweer u niet tegen iemand die

kwaadaardig is. Met andere woorden, dreig niet en sla er niet op los wanneer u op wat voor wijze dan ook uitgedaagd wordt.

"Ik zeg u echter dat u geen weerstand moet bieden aan de boze."

Wij moeten dit vers niet buiten de context plaatsen. *"Neem zijn oog niet voor uw oog of zijn tand voor uw tand, maar wie u op de rechterwang slaat, keer hem ook de andere toe: en als iemand u voor het gerecht wil dagen en uw overhemd of trui opeist, geef hem dan ook uw jas of mantel: en wie u zal dwingen één mijl te gaan, - [Romeinse soldaten dwongen de joden om als lastdrager voor hen te fungeren] - ga er twee met hem. Help iemand die dat van u verlangt en het binnen uw mogelijkheden is. Geef aan hem die iets van u vraagt, en keer u niet af van hem die van u lenen wil."* (parafrase op vers 39 tot 42).

Dit is een behoorlijk hoge standaard. Jezus zegt hier niet dat er geen noodzaak is om een wetgeving te hebben waarin de rechten van een mens zijn beschermd. Bijvoorbeeld wanneer iemand iets van u steelt, u hem daarin maar gewoon zijn gang moet laten gaan. Nee, Hij heeft het over een persoonlijke houding en niet over de gevestigde wetgeving binnen onze gemeenschap. Hij spreekt hier over een persoonlijke houding ten opzichte van wraak en recht halen. Hij zegt dat wij zoiets niet moeten nastreven. Met andere woorden: "neem de wet niet in eigen handen door terug te slaan. Neem een houding aan die vrij is van hebzucht, van de liefde voor materiële dingen en het verdedigen van uw "rechten". Laat dat aan God over.

In Romeinen 12 vers 19 zegt de Heere zoals Het Boek het omschrijft: *"Neem nooit wraak, vrienden! Laat dat maar aan God over, want Hij heeft gezegd: 'Als er gestraft moet worden, doe Ik dat. Ik zal het wel betaald zetten.'"*

Nogmaals, laat wraak over aan God en vergeef. Verder staat er in vers 20 en 21 wat wij wel moeten doen: *"Als dan uw vijand honger heeft, geef hem te eten, als hij dorst heeft, geef hem te drinken, want*

door dat te doen, zult u vurige kolen op zijn hoofd hopen. Word niet overwonnen door het kwade, maar overwin het kwade door het goede."(HSV) Wij komen hier bij de volgende houding, die gaat over het liefhebben, nog op terug maar wat betreft wraak zoals hier weergegeven wordt is dit een weergave van Spreuken 24 vers 17, waaruit blijkt dat dit in de oudtestamentische tijd ook al toegepast werd: *"Verblijd u niet als uw vijand valt, en laat uw hart zich niet verheugen als hij struikelt,"* en ook in Spreuken 25 vanaf vers 21: *"Als iemand die u haat, hongerlijdt, geef hem brood te eten, en als hij dorstig is, geef hem water te drinken, want zo zult u vurige kolen op zijn hoofd hopen, en de HEERE zal het u vergelden"* (vergeldden is shalam, en betekent o.a.: "in vrede leven").

Wat is dan de correcte houding ten opzichte van een "vijand"?

Wanneer uw vijand honger heeft geef hem te eten. Wanneer hij dorst heeft geeft hem te drinken. Beleef geen vreugde aan het "vallen" of ten onder gaan van een vijand in de trend van: "eigen schuld, dikke bult", maar neem een houding van bewogenheid aan. Dat is, zelfs wanneer u het denkt, een houding van wraak. Ook hierbij geldt dat God ons hart aanziet en niet alleen ons fysieke gedrag en houding tegenover onze vijand. Er zijn veel manieren waarop wij wraak op anderen kunnen zoeken. Bijvoorbeeld ouders ten opzichte van moeilijk opvoedbare kinderen, die hen veel ongemakken bezorgen. Geweld op kinderen is wereldwijd een groot probleem. Maar ook wraakzuchtige reacties binnen het huwelijk en families. U kunt van mening zijn dat dit bij u niet voorkomt maar wat dacht u van uw denken waarbij u in gedachten iemand van alles en nog wat toewenst. Wij moeten ons realiseren hoeveel kwaad er in ons denken, in ons vleselijke denken woont. Vanuit ons denken gaat het over in wraakzuchtige gevoelens in ons hart en is het zonde.

Zoals in het begin al aangegeven paste Jezus niet de hele wet letterlijk toe of werkte Hij die uit zoals oog om oog en tand om tand, nee Hij sprak: *"wanneer iemand u op de ene wang slaat, keer hem de andere"*.

Wat deed Jezus zelf? In Johannes 18 lezen wij in vers 23 over Zijn reactie toen Hij verantwoording moest afleggen aan de hogepriester en iemand Jezus in het gezicht sloeg: *"Jezus antwoordde hem: Als Ik verkeerd gesproken heb, bewijs dan wat er verkeerd is: maar als Ik terecht gesproken heb, waarom slaat u Mij dan?"* Jezus keerde de man die sloeg niet de andere wang toe maar Hij vroeg om gerechtigheid. Toen dit Hem niet gegeven werd accepteerde Jezus dit.

Wat kunnen wij hiervan leren? Wij hebben op basis van Johannes 18 vers 23 alle recht om te vragen naar gerechtigheid, maar wij vechten er niet om en eisen het niet op. Wanneer er doorgegaan wordt met "slaan" dan slaan wij niet terug. Het is een feit dat de wet, ook onze landelijke wetten, niet nietig verklaard is en mogen wij volgens deze wet om gerechtigheid vragen.

Hoe zit het met de uitspraak van Jezus in vers 42: *"Geef aan hem die iets van u vraagt, en keer u niet af van hem die van u lenen wil."* ?

Moeten wij iedereen maar geven wat hij of zij van ons vraagt?

Hier is wijsheid en de leiding van Gods Geest nodig. Jezus zei in Lukas 14 vers 33: *"Zo kan dan ieder van u die niet alles wat hij heeft, achterlaat, geen discipel van Mij zijn."*

Dit is duidelijk een gebod voor een volgeling of discipel van Jezus.

Stel, u heeft uw maandsalaris van uw werkgever binnen. Vanaf het moment van ontvangst of bijschrijving op uw bankrekening wordt van u gevraagd om er afstand van te doen. Geen 10 procent maar 100 procent. Met andere woorden: wij moeten erkennen dat het ontvangen geld niet van ons is maar van de Heere God. God gebruikt het via ons om te kunnen wonen, voor eten, kleren, onderwijs enzovoort, maar het behoort God toe.

Dat is wat Jezus bedoelt met de tekst in Lukas 14. Nu kunnen wij ook gehoor geven aan het gebod om te geven aan wie het ons vraagt en sturen wij hem of haar niet weg. Wanneer het geld van onszelf is dan kunnen wij het wel of niet geven maar wanneer het van God is dan moeten wij Hem vragen hoe en of wij het kunnen besteden aan degene die er om vraagt. Wij kunnen ook geen geld of goederen uitgeven van iemand anders wat in ons beheer is, zonder de eigenaar

ervan om toestemming te vragen. Wanneer wij beseffen dat alles wat wij bezitten van God is, dan begrijpen wij ook dat wij Hem moeten vragen hoe wij het besteden zullen en ermee om moeten gaan.

Wanneer u dus gevraagd wordt om een bedrag te geven of uit te lenen dan is het heel logisch dat u tegen de betreffende persoon zegt dat u dit eerst aan God moet voorleggen en u er op mag vertrouwen dat de Heilige Geest u leidt in het nemen van een rechtvaardige beslissing.

Wij kunnen dus ook dit gebod onder alle omstandigheden gehoorzamen. Het heeft alles te maken met onze houding. Wanneer wij discipelen van Jezus zijn weten wij hoe wij onder alle omstandigheden het goede kunnen doen en de juiste houding aan kunnen nemen.

5.6. hebt uw vijand lief

U hebt gehoord dat er gezegd is: U moet uw naaste liefhebben en uw vijand moet u haten. Maar Ik zeg u: Heb uw vijanden lief; zegen hen die u vervloeken; doe goed aan hen die u haten; en bid voor hen die u beledigen en u vervolgen; zodat u kinderen zult zijn van uw Vader, Die in de hemelen is, want Hij laat Zijn zon opgaan over slechte en goede mensen, en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Want als u hen lief hebt die u liefhebben, wat voor loon hebt u dan?

Doen ook de tollenaars niet hetzelfde? En als u alleen uw broeders groet, wat doet u meer dan anderen? Doen ook de tollenaars niet zo? Weest u dan volmaakt, zoals uw Vader, Die in de hemelen is, volmaakt is.

Mattheüs 5:43-48

Wij komen nu bij de vijfde verkeerde houding waarvan wij ons moeten laten omvormen door Gods genade. In dit gedeelte, van vers 43 tot 48, spreekt Jezus over ons foutieve selectieve gedrag met betrekking tot het liefhebben van onze medemens.

Jezus zegt: *“U hebt gehoord dat er gezegd is: U moet uw naaste liefhebben en uw vijand moet u haten,”* onder het oude verbond.

Toen het volk Israël in het land Kanaän kwam, na de uittocht uit Egypte, werd hun gezegd dat zij geen barmhartigheid moesten hebben met de Kanaänieten, Jebusieten, enzovoort, die daar woonden omdat zij zich bezig hielden met allerlei vormen van afgodendienst en seksuele zonden waarvan het volk Israël de verleiding niet kon weerstaan.

Exodus 23 vers 21 tot 24: *“Wees op uw hoede voor Zijn aangezicht en luister naar Zijn stem. Verbitter Hem niet, want Hij zal uw overtredingen niet vergeven, omdat Mijn Naam in het binnenste van Hem is. Maar als u aandachtig naar Zijn stem luistert en alles doet wat Ik spreken zal, zal Ik de vijand van uw vijanden zijn en de tegenstander van hen die u in het nauw brengen. Mijn Engel zal namelijk vóór u uit gaan en u brengen bij de Amorieten en de Hethieten en de Ferezieten en de Kanaänieten en de Hevieten en de Jebusieten, en Ik zal hen uitroeien. U mag zich voor hun goden niet neerbuigen en ze niet dienen. U mag niet doen overeenkomstig hun werken. Voorzeker, u moet ze volledig omverhalen en hun gewijde stenen helemaal in stukken slaan.”*

Het volk was niet in staat, mede vanwege hun ervaringen in Egypte die door de eeuwen heen van vader op zoon overgedragen werd, om het kwaad van deze volkeren te weerstaan, zelfs niet met de wetten van Mozes.

In het nieuwe verbond echter heeft God ons de Heilige Geest gegeven. Er is nu geen noodzaak meer om de mensen om ons heen te vernietigen om een zuiver leven te kunnen leven.

Wij leven nu in de Geest, door de kracht van de Geest en genade die ons kracht geeft om zuiver, vanuit ons hart voor God te kunnen leven.

Dit is de context die wij moeten begrijpen waarom in het Oude Testament gesproken wordt over het haten van de vijand. Het was

nooit Gods wil maar het gold voor die periode vanwege de hardheid van de harten van de Israëlieten uit die tijd.

Maar, zegt Jezus, nu zal ik jullie gaan vertellen wat Gods werkelijke bedoeling vanaf het begin geweest is namelijk: *"Heb uw vijanden lief."* Dat is Gods karakter. God haat geen vijanden. Hij heeft Zijn vijanden lief. *"Bid voor hen die u beledigen en u vervolgen:"* zegt Jezus, en vervolgd: *"zodat u kinderen zult zijn van uw Vader, Die in de hemelen is, want Hij laat Zijn zon opgaan over slechte en goede mensen, en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen."*

Hier zien wij de norm die God ons door Jezus Christus geeft om na te volgen, en die het beeld van de hemelse Vader in ons kan weerspiegelen. Hoe laat de Heere God de zon schijnen? Hij laat de zon schijnen op ongelovige mensen en gelovigen. Laat God het alleen regenen op de rechtvaardigen? Nee, er zijn ongelovigen van wie de akkers overvloed produceren doordat God ook regen geeft op hun land. Waarom doet God dat? Waarom geeft God regen en zonneschijn in gelijke mate zowel aan de gelovigen als de ongelovigen, of zoals Bijbels verwoord: rechtvaardigen en onrechtvaardigen?

Omdat God niet wil dat mensen zich alleen vanwege voorspoed in materiële dingen tot Hem keren. Wanneer God alleen de rechtvaardigen zou zegenen met materiële dingen dan zouden heel veel mensen om die reden gelovig en rechtvaardig willen worden en niet tot eer van God, dan gaat het namelijk om henzelf en niet om God.

Wanneer God alleen boeren die rechtvaardig zijn met veel opbrengsten van hun akkers en vee zegent dan zou elke boer rechtvaardig willen zijn om regen te ontvangen en niet om een rechtvaardige te zijn voor God. Er is hier sprake van een fundamenteel principe dat wij moeten begrijpen. God heeft het gemakkelijk gemaakt voor een mens, door de vrije keus te hebben,

of hij rechtvaardig of onrechtvaardig wil zijn. God wil namelijk dat iemand voor God rechtvaardig wordt uit geloof, door te vertrouwen op Hem, door een discipel van Jezus te zijn en niet vanwege allerlei materiële zegeningen. Het is het karakter van God is dat Hij ook goed en welwillend is tegen ondankbare mensen, zoals wij kunnen lezen in vers 45. *"want Hij laat Zijn zon opgaan over slechte en goede mensen, en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen."*

Dit karakter geldt ook voor ons wanneer wij hetzelfde doen tegen mensen die goed tegen ons zijn, als tegen hen die zich vijandelijk tegen ons gedragen. Dan, zegt Jezus, *"zult u kinderen (zonen in de grondtekst) zijn van uw Vader, Die in de hemelen is"*. Kijk naar de zon als voorbeeld. U kunt blij zijn en genieten van de zon en hij blijft schijnen maar u kunt ook naar de zon kijken, die vervloeken en toch blijft hij schijnen. Zo moet ook onze houding van liefde zijn tegen vriend en vijand, net als de zon die blijft schijnen, dan zullen wij zonen Gods genoemd worden.

"Want als u hen liefhebt die u liefhebben, wat voor loon hebt u dan?" Hebt u alle broeders en zusters in uw gemeente lief die uw liefde beantwoorden? Volgens de woorden die Jezus sprak is dat van geen betekenis. Wist u dat? Vers 46 is erg duidelijk en helder. Wanneer u die broeders en zusters liefheeft die u liefhebben dan is dat niets waard want zelfs belastinginnemers doen hetzelfde. Of anders gezegd zelfs ongelovigen doen dat. Dus waar onderscheid zo iemand zich dan in?

En wanneer u alleen uw broeders en zusters groet, waarin verschilt u hierin met bijvoorbeeld een deurwaarder die beslag legt, die groet ook zijn collega's; of de ongelovige die groet ook diegenen waar hij op goede voet mee staat? Dus bent u niet beter dan de ongelovige, een Hindoe, een atheïst of wie dan ook. Wanneer u echter in staat bent om van hen te houden die niet van u houden, die u niet aardig vinden, die zelfs een hekel of afschuw van u hebben, dan bent u een discipel van Jezus Christus. Het is goed om eens te overdenken

hoeveel mensen er binnen uw kennissenkring zijn die u haten, maar die u liefheeft. Hoeveel mensen zijn er die iets tegen u hebben en voor hoeveel van hen heeft u gebeden, hoeveel van hen heeft u gezegend, staat u voor hen open wanneer ze bij u aankloppen voor hulp, bent u in staat zich met hen te verzoenen? Over hoeveel van hen heeft uw licht geschinen net als de lamp op de berg of de zon aan de hemel.

Dit is het verschil tussen menselijke liefde en goddelijke liefde. Het verschil is heel gemakkelijk te herkennen. Menselijke liefde is een reactie op de liefde van een ander. Wanneer een ander liefde toont, is de menselijke reactie: liefde als tegenprestatie.

Hoe zit het met u wanneer u beroofd wordt, door iemand geslagen wordt, uitgescholden en verguisd? Wanneer u voor zo iemand toch liefde kunt opbrengen, is het goddelijke liefde.

Hier geldt ook weer dat wanneer onze liefde, de liefde van de Farizeeër of ongelovige niet overtreft, wij het Koninkrijk der hemelen niet binnen zullen gaan. Selectieve- of voorkeurliefde is voor een christen een serieuze aangelegenheid. Warm zijn tegen de één en koud tegen de ander, is al haat in het hart. Laten wij daarom als zonen en dochters van de hemelse Vader het advies van Jezus Zijn Zoon, onze oudere Broeder, ter harte nemen: *“Want al wie doet de wil mijns Vaders, die in de hemelen is, die is mijn broeder en zuster en moeder.”* Mattheüs 12:50.

Hoofdstuk 6

De linker en de rechterhand

Wees op uw hoede dat u uw liefdegave niet geeft in tegenwoordigheid van de mensen om door hen gezien te worden: anders hebt u geen loon bij uw Vader, Die in de hemelen is. Wanneer u dan een liefdegave geeft, laat het niet voor u uitbazuinen, zoals de huichelaars [letterlijk: toneelspelers] in de synagogen en op de straten doen, opdat zij door de mensen geëerd zouden worden. Voorwaar, Ik zeg u: Zij hebben hun loon al. Maar als u een liefdegave geeft, laat dan uw linker hand niet weten wat uw rechter hand doet, zodat uw liefdegave in het verborgene zal zijn: en uw Vader, Die in het verborgene ziet, zal het u in het openbaar vergelden.

Mattheüs 6:1-4

6.1 wees geen toneelspelers

“Wees op uw hoede dat u uw liefdegave niet geeft in tegenwoordigheid van de mensen om door hen gezien te worden: anders hebt u geen loon bij uw Vader, Die in de hemelen is.”

De zesde verkeerde houding is de grote tegenstelling in de handelswijze in het dienen van de schriftgeleerden en Farizeeën, de hypocrieten (letterlijk vertaald toneelspelers) die de eer van de mens zochten, ten opzichte van de houding die de discipel van Jezus moet hebben, die alles doet ter ere van God.

De Heere Jezus besteedt hier achttien verzen aan, meer dan enig andere omschrijving van de onderwerpen waar Hij over sprak, namelijk goede werken en dingen doen maar dan met een verkeerd motief, vanuit een verkeerde houding.

Jezus spreekt hier in het bijzonder over drie dingen namelijk, ten eerste: onze gerechtigheid, in de verzen 1 tot 4, ten tweede: ons

bidden, in de verzen 5 tot 15, en tot slot: het vasten in de verzen 16 tot 18. Dit zijn allemaal legitieme dingen, goede werken die Jezus ook praktiseerde en waar Hij zijn discipelen in aanmoedigde om te doen. Dingen die ook wij moeten onderhouden tot het einde van ons leven.

Het significante hier is echter dat de Heere zegt dat al deze goede daden bedorven raken en geen waarde hebben wanneer ze vanuit verkeerde motieven gedaan worden. In het Oude Testament werd er weinig aandacht besteed aan het motief van waaruit iets gedaan werd omdat men in de oudtestamentische tijd alleen maar rekening hield met het externe leven van iemand, dus dat wat zichtbaar was voor de buitenwereld. De wet kon de mens aanraken, straffen, corrigeren. Dus alleen wat betrekking had op de buitenkant, wat direct voor anderen zichtbaar was.

In het nieuwe verbond zegt Jezus in Mattheüs 5 vers 20 dat onze gerechtigheid groter moet zijn dan die van de schriftgeleerden en de Farizeeën. In de volgende verzen zien wij hoe Jezus omschrijft hoe onze gerechtigheid groter kan zijn dan die van de schriftgeleerden en de Farizeeën. In de verzen 21 tot 48 zien wij dat datgene wat uitwendig werd toegepast in het Oude Testament, in het Nieuwe Testament van binnenuit moet plaats vinden, vanuit ons hart. Met andere woorden, het gaat er niet alleen om geen moord te plegen maar ook om niet toornig op iemand te zijn in ons binnenste, in ons hart. Het gaat niet alleen om het plegen van fysiek overspel maar ook om geen onreine verlangens of beter gezegd overspel van binnen te plegen, in ons hart.

In hoofdstuk 6, in de eerste 16 verzen, onderwijst Jezus hoe onze motieven in het doen van goede werken ook zuiver moeten zijn. Ook hier moet onze gerechtigheid uitstijgen boven die van de schriftgeleerden en Farizeeën. Zij gaven liefdegaven, zij deden uitwendig goede dingen, zij baden en zij vasten, maar hun motieven waren niet juist. Egoïstisch, hun eigen eer zoekend. Hier moeten wij geen voorbeeld aan nemen, maar moet onze gerechtigheid boven

die van hen uitstijgen en moeten onze goede daden en werken ter ere zijn van de Allerhoogste, onze hemelse Vader. Laten wij nog even teruggaan naar wat wij bespraken in Mattheüs 5 vers 16: wanneer ons licht schijnt voor de mensen om ons heen, door goed te doen, is dit niet tot eer van onszelf maar tot eer van onze hemelse Vader.

In vers 1 van hoofdstuk 6 zegt Jezus dus ook: *"Let erop dat u uw goede werken niet doet om bij de mensen op te vallen."*

Als wij eerlijk zijn dan moeten wij bekennen dat de verleiding in ons vlees af en toe groot is om de eer van mensen te krijgen, omdat wij denken dat wij zo geestelijk zijn. Het feit is dat de eerste zonde in de eerste gemeente, in Handelingen 5 vanaf vers 1 waar wij kunnen lezen van Ananias en Saffira, te maken had met het krijgen van eer van mensen. Zij werden hiervoor met de dood gestraft omdat zij slechts een deel van de opbrengst van de verkoop van hun land aan de apostelen gaven, terwijl zij voordeden dat zij alles hadden geven. Dit om in een goed daglicht bij de anderen te komen. Hier zien wij hoe goed zij zich aan de buitenkant deden voorkomen maar hoe corrupt zij van binnen, in hun hart, waren. Dit om de eer van mensen te krijgen. Hierin zien wij het grote gevaar wat schuil gaat in het krijgen van eer van mensen voor ons goede werk.

In 1 Korintiërs 3 vers 10 tot 15 staat: *"God heeft mij het voorrecht en de kracht gegeven om als een goed architect de fundering te leggen, waarop een ander voortbouwt. Natuurlijk moet iedereen wel oppassen hoe hij daarop bouwt. Want een andere fundering dan Jezus Christus mag niemand leggen. U kunt op die ene fundering met allerlei materialen bouwen: met goud, zilver en edelsteen, of met hout, hooi en stro. Het zal vanzelf blijken wat u hebt gedaan, want de grote dag van de Here komt met vuur. In het vuur blijft alleen over wat waardevol is: de rest verbrandt. Als u met vuurvast materiaal op de fundering hebt gebouwd, krijgt u loon. Als uw werk verbrandt, zult u verlies lijden. U zult zelf gered worden, maar dan wel [als] door het vuur heen."* (HB)

Hieruit blijkt dat op de grote dag ons werk beoordeeld zal worden, niet om de hoeveelheid aan goede daden die wij verricht hebben, maar het gaat om de kwaliteit, om onze hartsgesteldheid. Niet hoeveel wij gedaan hebben, maar waarom wij het gedaan hebben, niet hoeveel wij gebeden hebben, maar of het recht uit ons hart kwam, niet om hoeveel en hoe vaak wij gevestigd hebben, maar waarom wij het gedaan hebben. In de ogen van de wereldse mens is dit totaal anders. Zij beoordelen op kwantiteit in plaats van kwaliteit, op de hoeveelheid werk wat zij verricht hebben. Wanneer zij hard gewerkt hebben en veel hebben gepresteerd dan is hun beloning en de eer groot. Voor ons zou dat, volgens vers 13, alleen maar stro zijn en gelijk verbranden omdat het motief egoïstisch is, alleen ons eigen belang dient en niet ter ere van God de Vader is. God zoekt echter in ons hart naar de reden waarom wij goede werken doen. Hij kijkt niet naar het aantal.

Voor alle duidelijkheid gaat het bij dit alles om werken vanuit het geloof en navolging van Jezus Christus en niet om werken tot redding of behoud. Er is veel misverstand over het doen van werken. Daarom deze uitleg om elk gedachtegoed dat goede werken niet bij een christen thuis hoort en wettisch zou zijn uit de weg te ruimen. Dus werken die voortkomen uit onze wedergeboorte en het zijn van een discipel van Jezus is iets anders dan de werken van de wet zoals in de oudtestamentisch tijd.

Jakobus schrijft in zijn brief het volgende in hoofdstuk 2 vers 14, 17 en 18: *“Wat voor nut heeft het, mijn broeders, als iemand zegt dat hij geloof heeft, en hij heeft geen werken? Kan dat geloof hem zalig maken?..... Zo is ook het geloof als het geen werken heeft, in zichzelf dood. Maar nu zal iemand zeggen: U hebt geloof en ik heb werken. Laat mij dan uw geloof zien uit uw werken en ik zal u uit mijn werken mijn geloof laten zien.”*

Lees voor nog meer duidelijkheid vers 14 tot 26

Wanneer wij voor Gods troon staan zal de vraag niet zijn hoeveel wij gedaan hebben maar waarom wij het gedaan hebben. In 1 Korintiërs 10 vers 31 zegt Paulus dat: *“Wat u ook doet, doe het tot eer van God, ook het eten en drinken.”* Elke alledaagse activiteit, wat dat ook is, moet ter ere van God zijn. Het is goed om daar eens over na te denken. Elk ding wat wij doen, waarbij eten en drinken het meest voorkomende dagelijkse gebruik is. Paulus zegt: **“wat** wij ook doen, wij moeten ons bewust worden dat wij dit doen ter ere van God. Dit geeft ons een dieper bewustzijn van het wat, waarom en hoe van onze dagelijkse bezigheden.

In het Oude Testament was er zoiets als religieuze activiteit, wat meestal plaatsvond op de sabbat en seculiere activiteiten op de overig zes dagen van de week. Maar in het nieuwe verbond zien wij dat er geen onderscheid meer is tussen geheiligd of geestelijk en seculier. Alles is geestelijk voor ons. Wij moeten alles doen tot glorie van God. Jezus is daar ons voorbeeld van. In de eerste dertig jaar van Zijn leven was Hij niet bezig met, zoals wij dat zouden noemen, een geestelijke bediening maar deed wel alles tot eer van Zijn Vader. Stoelen en tafels maken in de werkplaats van Zijn aardse vader, Zijn aardse ouders gehoorzaamend. Hier zien wij wat het betekent om Jezus na te volgen. Het is geen kwestie van het genezen van zieken, maar **alles** te doen tot eer van God. Een moeder met kinderen die geen mogelijkheid heeft om te evangeliseren, zoals sommige mannen die daar de gave en mogelijkheid wel de toe hebben, kunnen toch leven tot Gods glorie. Haar kan een groter loon te wachten staan dan de evangelist, wanneer zij het huishouden en de opvoeding doet ter ere van God. Het gaat er niet om hoeveel iemand reist of predikt maar waarom hij het doet. Dit is de diepe betekenis van Mattheüs 6 vers 1 tot 18.

Wees voorzichtig of weest u zich er bewust van dat het er niet om te doen moet zijn dat uw werken door mensen bewonderd worden maar dat God de eer krijgt: *“Anders hebt u geen loon bij uw Vader, Die in de hemelen is.”* Dit zijn harde woorden. Het houdt in dat wij

ons leven lang ons erg hebben kunnen inspannen voor kerk en samenleving en dat het uiteindelijk tot niets dient.

Nogmaals 1 Korintiërs 3 aanhalend, staat er in vers 13: *"In het vuur blijft alleen over wat waardevol is; de rest verbrandt."* (HB) Het gaat hier niet over een ongelovige, maar over een wedergeboren persoon; een christen, iemand die alles voor Christus deed maar toch, waarschijnlijk onbewust, de eer voor zichzelf zocht. Dit is de reden waarom Paulus hier voor waarschuwt en ons extra onderwijst naar aanleiding van de woorden van Jezus in Mattheüs 6 vers 1 en verder. Het is niet alleen voldoende wanneer wij dingen voor Christus doen maar dat wij ze doen ter eer van God voor de glorie van Christus en niet tot eer van onszelf.

Het is heel belangrijk om bij onszelf na te gaan tot wiens eer wij dingen doen. Is het ter ere van ons eigen ik of is het tot eer en glorie van onze hemelse Vader. Wanneer wij ons bij elke dagelijkse bezigheid afvragen "voor wie en om welke reden doe ik dit of dat?" dan zullen wij merken wat voor vreugde er uitgaat van alles wat wij ondernemen, wanneer wij ons bewust zijn dat wij het voor Jezus doen, Die zo onuitsprekelijk veel voor ons heeft gedaan.

6.2 de ene en de andere hand

"Wees op uw hoede dat u uw liefdegave niet geeft in tegenwoordigheid van de mensen om door hen gezien te worden: anders hebt u geen loon bij uw Vader, Die in de hemelen is."

De Heere Jezus spreekt hier pittige woorden.

Zoals wij in de vorige paragraaf ook al zagen kan al onze inzet voor niets zijn geweest wanneer het, in eerste instantie, gedaan wordt uit eigen belang. Dit vers laat zien dat, wanneer de Heere Jezus terug komt en Zijn dienaren hun loon wil geven, het motief de graadmeter zal zijn voor de beloning.

Niet wat wij gedaan hebben maar waarom wij het gedaan hebben. Daarom zij Jezus: *"Wanneer u dan een liefdegave geeft, laat het niet*

voor u uitbazuinen, zoals de huichelaars in de synagogen en op de straten doen, opdat zij door de mensen geëerd zouden worden. Voorwaar, Ik zeg u: Zij hebben hun loon al. Maar als u een liefdegave geeft, laat dan uw linker hand niet weten wat uw rechter hand doet, zodat uw liefdegave in het verborgene zal zijn: en uw Vader, Die in het verborgene ziet, zal het u in het openbaar vergelden."

Zoals eerder al omschreven zijn de "kinderen van Adam" zeer ontvankelijk voor het krijgen van waardering, hulde en eer. Ieder van ons heeft hier wel iets van meegekregen, ook zij die christen zijn. Hoe kunnen wij hier dan vrij van worden, vrij van het verlangen naar eer. De Bijbel zegt dat wanneer wij ons zelf oordelen wij niet geoordeeld zullen worden. Om hiervan vrij te kunnen zijn moet ik radicaal zijn en mijzelf, ten overstaan van God, gaan onderzoeken of er bij mij enige vorm van eigen belang is in mijn gedrag en liefdadigheid naar anderen toe. Wanneer er ook maar de geringste vorm van eigenbelang of egoïsme is en wij dat erkennen dan moeten wij dit direct voor God belijden, vragen om Zijn barmhartige vergeving, zodat wij de eerstvolgende keer wanneer er een verleiding komt hiervan vrij kunnen zijn.

Wij kunnen in een of andere christelijke bediening werkzaam zijn, zoals onderwijs, prediking of zelfs zingen waarbij, in het bijzonder bij voorzang en aanbidding, de verleiding erg groot is om eer te krijgen. Wij moeten waakzaam zijn dat God hiermee geëerd wordt en niet dat wij geprezen worden omdat onze stem zo zuiver klinkt. Hier geldt ook weer: wat is de motivatie erachter.

Om de Bijbelse uitspraak te gebruiken zal men dit niet voor zich uit bazuinen. Dat hoeft ook niet want alleen God kent uw hart en dus uw motief. Het voor u uit bazuinen, zoals Jezus het verwoordt, geeft aan hoe groot het belang was dat de huichelaars uit de synagoge er in stelden om bij een breed publiek bekend te zijn. Hoe groot hun bereidheid was tot het openlijk geven van liefdegaven en aalmoezen. Laten wij oprecht zijn over onszelf: het kan zelfs gaan om het geven van een getuigenis over wat God voor ons gedaan heeft. Wij moeten opletten dat het niet zo is dat een getuigenis weergeeft wat ik voor

God gedaan heb en hoe trouw ik wel niet geweest ben. Dat kan op zo een subtiele wijze binnensluipen dat wij het niet eens merken wanneer het gebeurt. Wanneer wij er niet alert op zijn kan het op elk terrein van toepassing zijn. Dit kan gebeuren wanneer wij geld geven, vooral wanneer het om een groter bedrag gaat. Dan zouden wij het eigenlijk wel fijn vinden wanneer anderen dat weten. Dit geldt uiteraard niet voor iedereen, het gaat dan ook voornamelijk om die kleine twinkeling in ons denken. Ook dit kan weer heel subtiel in een gesprek naar voren komen. Meestal met de beste bedoeling om te laten zien hoe groot ons hart voor de gemeente is. Laten wij nogmaals een voorbeeld nemen aan Ananias en Saffira, in de tijd van de eerste en meest godvruchtige gemeente. Zij wilden net als de anderen laten zien dat zij ware volgelingen van Jezus wilden zijn. Zij waren het echter niet. Zij deden niets verkeerd toen zij een deel van de opbrengst aan God en de gemeente gaven. Zij deden echter voorkomen dat zij alles gegeven hadden om de eer van de andere gemeenteleden en de apostelen te krijgen. Zij volgden de praktijken van de Farizeeërs en werden door God zelf geoordeeld.

Tegenwoordig oordeelt God niet zo direct op die wijze, maar het principe blijft van kracht. Kijk wat er in vers twee staat wanneer wij eer van mensen krijgen voor onze daden: *"Zij hebben hun loon al."* Met andere woorden, er is geen noodzaak om nog door God beloond te worden; niet nu en niet later, want zij zijn al beloond door de wereld.

In contrast daarop zegt Jezus: *"Maar als u een liefdegave geeft, laat dan uw linker hand niet weten wat uw rechter hand doet"*. Niet alleen wanneer u iets geeft, maar ook wanneer u een gift krijgt voor uw diensten in de gemeente of ergens anders.

Wij weten dat onze handen op zichzelf niet intelligent zijn. Dus hoe is het mogelijk voor de linker hand om te weten wat de rechterhand doet? Dit moet wel verwijzen naar het lichaam van Christus. In het lichaam van Christus is een lid, de figuurlijk gesproken de linker- of de rechterhand. Er worden veel dingen samen gedaan met de linker- en de rechthand. Het lid dat dus het dichtste bij ons staat, moet niet

weten wat wij voor de Heere gedaan hebben. Het moet geheim blijven tussen God en u. Wanneer u weet dat een broeder of zuster in nood zit en u wilt helpen, doe dat voor zover mogelijk anoniem zodat die broeder of zuster niet weet van wie het afkomstig is en zich niet van u afhankelijk en "schuldig" kan gaan voelen. Laten wij ons bewust zijn dat onze hemelse Vader die in het "verborgene" ziet, ook in het "verborgene" beloont. Wij hoeven die eer niet te zoeken, God weet ons altijd te vinden.

De vraag die wij ons herhaaldelijk moeten stellen is: "Wat is voor mij belangrijk, de goedkeuring en eer van mensen of van de Heere God? Laten wij de woorden van Paulus, in Galaten 1 vers 10, serieus nemen waar hij zegt: *"Want ben ik nu bezig mensen te overtuigen, of God? Of probeer ik mensen te behagen? Als ik immers nog mensen behaagde, zou ik geen dienstknecht van Christus zijn."*

6.3 ons gebed

Laten wij beginnen met Mattheüs 6 vers 5:

"En wanneer u bidt, zult u niet zijn als de huichelaars: want die zijn er zeer op gesteld om in de synagogen en op de hoeken van de straten te staan bidden om door de mensen gezien te worden. Voorwaar, Ik zeg u dat zij hun loon al hebben."

Het woord huichelaar in de HSV en NBG, of geveinsden in de Statenvertaling, is in het Grieks: "υποκριτης hupokri'tes" en betekent letterlijk: toneelspeler, acteur. Deze uitleg maakt het voor ons begrijpelijker, uit welke achtergrond Jezus hier spreekt in vers 5.

De mens vindt het fijn om gewaardeerd te worden wanneer hij religieus overkomt en wij vinden het allemaal fijn om een goede reputatie te hebben onder onze medegelovigen. Dat wij hartgrondig, ijverig en gul zijn, bevrijd van de liefde voor het geld en een goed gebedsleven hebben, waarbij God onze gebeden verhoord met bovennatuurlijk antwoorden, enzovoorts. Er woont een grote, vleselijke drang in ons om door anderen gewaardeerd te worden.

Laten wij alleen al eens kijken naar de enorme hoeveelheid aan biografieën die er, ook in de christelijke omgeving, geschreven zijn. Hoeveel waardering en eervolle vermeldingen staan er meestal in deze biografieën!

Jezus zegt hierover: "Ik zeg u dat zij hun loon al hebben." Dit geldt voor een ieder die deze dingen gedaan heeft of heeft laten doen tot eer, glorie en waardering voor hen zelf.

Hoe vaak hebben u en ik misschien niet gedacht: "wat kan die man of vrouw prachtig bidden", wanneer zoiets in de gemeente of gebedsstond gebeurt. Hebben wij onszelf wel eens schuldig gemaakt om publiekelijk zo te bidden dat anderen onder de indruk waren of dat wij gehoopt hebben dat anderen, zelfs onbewust, onder de indruk zouden zijn?

Laten wij ons realiseren dat lang niet alle gebeden tot God opstijgen. Er is echter een veelvoud aan gebeden die vanuit uw eigen binnenkamer wel tot God opstijgen, in verhouding tot de gebeden tijdens een openbare bijeenkomst.

Daarom kunnen wij ook hierin een voorbeeld nemen en ons laten leiden door Jezus wanneer Hij in vers 6 zegt: *"Maar u, wanneer u bidt, ga in uw binnenkamer, sluit uw deur en bid tot uw Vader, Die in het verborgene is: en uw Vader, Die in het verborgene ziet, zal het u in het openbaar vergelden."*

Wij lezen in Mattheüs 14 vers 23 over Jezus, nadat Hij de vijfduizend mensen voedsel had gegeven, het volgende: *"En toen Hij de menigte weggestuurd had, klom Hij de berg op om er in afzondering te bidden."* Hier wordt, met Jezus als ons voorbeeld, het geestelijke principe weergegeven. Het is goed om in een samenkomst te bidden en te danken. Jezus ging in gebed waar Zijn discipelen bij waren. Het gebeurde in Lukas 7 vers 1 dat de discipelen Jezus vroegen om hen te leren bidden nadat Hij zelf gestopt was. Dit laat ons zien dat Jezus publiekelijk in gebed was. Maar in de meeste gevallen sloot de

Heere zich af van de mensen om Hem heen en zoekt een plek in afzondering om tot Zijn hemelse Vader te bidden en te danken. Wanneer wij volledig op God gericht zijn en toelaten dat de Heilige Geest voor ons pleit dan kunnen wij ons volledig afsluiten van onze omgeving, zelfs in een openbare bijeenkomst. Hierdoor zal er ook geen verleiding zijn om onze "mooie" woorden indruk te laten maken.

Wij weten uit onszelf niet wat wij bidden moeten, wanneer wij niet weten wat God van ons vraagt om voor te bidden, of te danken. Paulus omschrijft onze zwakheden, ook hierin in Romeinen 8:26: *"En evenzo komt ook de Geest onze zwakheden te hulp, want wij weten niet wat wij bidden zullen zoals het behoort. De Geest Zelf echter pleit voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen."* Wanneer wij op deze wijze tot God naderen zullen wij merken hoezeer Hij gebeden verhoort omdat wij bidden naar Zijn hart en Zijn verlangen. Dan zullen wij niet bidden zoals in vers 7 van Mattheüs 6 wordt omschreven: *"Als u bidt, gebruik dan geen omhaal van woorden zoals de heidenen, want zij denken dat zij door de veelheid van hun woorden verhoord zullen worden."* Laten wij er voor waken om niet te worden als de ongelovigen of zoals Jezus het in vers 8 omschrijft: *"Word dan aan hen (de heidenen) niet gelijk, want uw Vader weet wat u nodig hebt, voordat u tot Hem bidt."*

Laten wij met een **rein** hart en vol van geloof bidden naar Gods hart, omdat Hij weet wat wij nodig hebben en de behoeften kent van anderen die wij in ons gebed opdragen aan de Heere God. Bidden en danken is meer dan die bewuste momenten van de dag in gesprek zijn met de Heere God, het is een stijl van leven, een leven van voortdurend contact met God.

6.4 hoe moeten wij dan bidden?

Wij gaan nog even terug naar de verzen 7 en 8, waar de Heere Jezus, zijn discipelen laat zien hoe zij , maar ook wij, niet moeten bidden, voordat Hij hen leert hoe zij/wij wel moeten bidden.

"Als u bidt, gebruik dan geen omhaal van woorden zoals de heidenen, want zij denken dat zij door de veelheid van hun woorden verhoord zullen worden. Word dan aan hen niet gelijk, want uw Vader weet wat u nodig hebt, voordat u tot Hem bidt" Hierna volgt in vers 9: *" Bidt u dan zo:"*

Waarom moeten wij eigenlijk bidden wanneer God onze behoeften al kent? Wij kunnen God toch nergens over informeren, want er is toch niets wat Hij niet weet? Wat bewerkstelligt het gebed dan wel?

Gebed is in de eerste plaats gemeenschap met de Vader en de Vader wil gemeenschap met ons. De Heere God geeft door gebed, door dat persoonlijke contact, ons de mogelijkheid met Hem samen te werken om Zijn doel met ons te bereiken. Daarom is het zo belangrijk om naar hem te luisteren en niet alleen onze verlangens en wensen op tafel te leggen. Wij moeten als het ware "weten wat wij kunnen vragen"

Daarom kunnen wij alleen oprecht dingen van God vragen wanneer wij in alles geleid worden door de Heilige Geest, ook in gebed en dankzegging. Kijk maar even terug naar Romeinen 8:26: *" En evenzo komt ook de Geest onze zwakheden te hulp, want wij weten niet wat wij bidden zullen zoals het behoort."*

Dit is de wijze waarop Jezus ons leert om te bidden:

"Onze Vader, Die in de hemelen zijt."

Deze eerste regel is het fundament van elk gebed, want hierin vinden wij twee dingen, één: wij spreken tot onze Vader, iets wat in het Oude Testament niet mogelijk was. Wij kennen de namen van God die in het Oude Testament gebruikt werden zoals de "Ik ben", "de Almachtige", "de Heilige", "de Oneindige", "de Heelmeester" en nog veel meer. Het is niet zo dat deze namen geen betekenis meer hebben, maar wij kennen God in het Nieuwe Testament, in het nieuwe verbond, door Jezus Christus als onze hemelse Vader. Wij mogen Hem onze Vader noemen nadat wij wedergeboren zijn als

Gods kinderen. Daarom leert Jezus ons ook om tot de Vader te bidden. Wij bidden tot God de Vader in de naam van Jezus Christus. Dit is de meest volwassen manier om te bidden omdat Jezus de Middelaar is tussen de hemelse Vader en ons. Wanneer wij door Jezus, als Middelaar, tot de Vader komen betekent dit dat wij niets uit onszelf tot God kunnen richten, het toont onze nederigheid en afhankelijkheid van het verlossingswerk dat Jezus voor ons gedaan heeft. Jezus Christus heeft de weg vrijgemaakt om tot Zijn en onze hemelse Vader te kunnen gaan. (lees hiervoor ook Johannes 17)

Wij bidden niet tot de Vader in ons hart, maar tot de Vader die in de hemelen is. Dit betekent dat God soeverein is, almachtig en de hele aarde en elke omstandigheid onder Zijn autoriteit staat. In de tweede plaats is God een liefhebbende en zorgende Vader. Deze twee eigenschappen moeten een plek hebben in ons bewustzijn voordat wij gaan bidden.

Jezus geeft ons als het ware een indicatie hoe wij moeten bidden. Het gaat niet om het "zinloos" herhalen van de woorden in het "gebed van onze Heer" maar om het principe, de inhoudt en onze voorstelling van God als onze liefhebbende Vader in de hemel.

Dit laat zien dat God, als Vader, in staat is om elke behoefte en nood van Zijn kind te kennen en te zien. Wat is voor ons de basis van verhooring van onze gebeden? Die basis is geloof! Wanneer een kind iets van zijn aardse vader vraagt, gelooft het er in dat zijn of haar vader dat geeft wanneer het overeenkomt met de inzichten van de vader. Zo zal een kind niet alles krijgen waar het om vraagt, maar wanneer het in problemen is gekomen zal de vader zonder meer te hulp komen. Het kind zal te eten en te drinken krijgen, voldoende kleren en ga zo maar door. Zo mogen wij, als discipelen van Jezus, ook onze relatie met onze hemelse Vader zien. Hij weet wat wij nodig hebben, wat onze kinderen waar wij voor bidden nodig hebben, onze familie, broeders en zusters enzovoorts. Wanneer wij daar in geloof om vragen, dan zal de Vader ons dit geven of aan anderen waar wij voor bidden.

Dus, nogmaals het fundament voor ons gebed is gelegd met de woorden: *"Onze Vader in de hemel,..."* Wanneer wij elk gebed in geloof met dit fundament beginnen dan zullen wij merken hoe veel meer van onze gebeden verhoord zullen worden.

De basis ligt in geloof en Gods soevereine macht. Wanneer dat ons uitgangspunt is dan heeft het vervolg ook de diepe betekenis en waarde zoals het verder gaat: *"Uw Naam worde geheiligd. Uw Koninkrijk kome. Uw wil geschiede, zoals in de hemel zo ook op de aarde."* Dan krijgen ook de woorden: *"Uw wil geschiede"* een diepe betekenis want het laat onze nederigheid en totale afhankelijkheid van de Heere God zien en niet dat "onze" wil geschiede.

Is het niet zo dat wij soms expliciet bidden wanneer wij in nood zitten en daardoor eigenlijk vragen dat onze wil mag geschieden? Nee, het moet zo zijn dat wij in alles beseffen dat het volgens Gods soevereine wil en tot Zijn eer en glorie moet zijn en dat dit, in geloof, ons uitgangspunt is van elk gebed. Dan zullen wij merken dat wij geen "omhaal van woorden" meer nodig hebben.

Dan kunnen wij elk gebed en dankzegging afsluiten met de woorden: *"Want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen."*

6.5 het Gebed

"Bidt u dan zo: Onze Vader, Die in de hemelen zijt. Uw Naam worde geheiligd.

Uw Koninkrijk kome. Uw wil geschiede, zoals in de hemel zo ook op de aarde.

Geef ons heden ons dagelijks brood.

En vergeef ons onze schulden, zoals ook wij onze schuldenaren vergeven.

En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze. Want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen.

Want als u de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader u ook vergeven.

Maar als u de mensen hun overtredingen niet vergeeft, zal uw Vader uw overtredingen ook niet vergeven.” Mattheüs 6: 9-15.

Het is niet Gods wil dat wij, wanneer wij discipelen en navolgers van Jezus willen zijn, op ons zelf geconcentreerd zijn. Velen van ons komen tot bekering om gereinigd te worden van zonde en daardoor gered van het eeuwige oordeel.

Het is Gods verlangen dat wij niet alleen gereinigd, maar bevrijd worden van de zonde, dus vrij van het doen van zonde. Dus de reden waarom wij leven is om God te verheerlijken, tot eer en glorie van Hem en niet tot ons eigen gemak en gewin. In het Oude Testament was het zo dat wanneer men God gehoorzaamde, men gezegend werd met materiële zegeningen. De mensen in die tijd konden de redding zoals wij die kennen niet ervaren.

Jezus leert ons en geeft ons het voorbeeld om een op God georiënteerd leven te leiden door voor Hem alleen te leven zodat wij deel kunnen hebben aan Zijn geestelijke zegeningen. Jezus leefde op aarde, als mens, niet voor Zijn eigen belang maar tot glorie en eer van Zijn Vader. Jezus wil ons, met Zijn voorbeeld, bevrijden van zelfgerichtheid, egoïsme, en in de wijze waarop wij bidden laat zien of wij hier inderdaad van bevrijd zijn en alleen leven en bidden tot Gods glorie en eer. Datgene bidden wat spontaan diep vanuit ons hart komt als een brandend verlangen of last die op ons ligt.

Het is dan ook in die context waarop wij het gebed van de Heer kunnen bidden met de volle betekenis.

“Bidt u dan zo: Onze Vader, Die in de hemelen zijt.”

Hierna komen er drie getuigenissen van Godgerichtheid en niet eigengerichtheid. Niet mijn wil maar Gods wil zal gebeuren. Alleen iemand die Geest-ervuld is kan dit zo vanuit zijn hart bidden: *“Uw Naam worde geheiligd. Uw Koninkrijk kome. Uw wil geschiede, zoals in de hemel zo ook op de aarde.”*

Nu komen wij bij het vragen naar onze behoeften, dat wat wij nodig hebben: *"Geef ons heden ons dagelijks brood."* Hiermee worden ook onze materiële behoeften, benodigdheden, bedoeld en niet alleen brood. Wanneer wij dit Geest-ervuld bidden dan geven wij aan dat wij ons volledig afhankelijk opstellen in alles waar God ons in voorziet waarvan Hij vindt dat wij dat nodig hebben om goed te kunnen leven. Niet in buitensporigheden zoals grote huizen, dure auto's, veel geld, goud en zilver, maar in overvloed naar Gods norm. Dan mogen en kunnen wij ook genieten van alles wat Hij ons geeft omdat wij beseffen dat het door Gods Vaderhart aan ons gegeven wordt. Deze bede komt direct na onze proclamatie dat Gods wil gedaan wordt, dus kunnen wij niet anders dan ons volledig schikken in hetgeen God ons geeft en daar geen eisen aan verbinden. Hij weet wat goed voor ons is en vaak nog beter dan wij het zelf weten. Het is belangrijk om te zien dat het hier niet alleen gaat om onze eigen behoeften, dus geen ik-gerichtheid, maar ook voor de mensen om mij heen, mijn gezin en mijn broeders en zusters.

"En vergeef ons onze schulden, zoals ook wij onze schuldenaren vergeven." Hier staat ook onze, dus mijn gezin en mede broeders en zusters. Het gaat hier niet over materiële schulden, maar geestelijke schulden, morele schulden, zonden. Dit laat zien dat elke zonde die wij begaan ons tot schuldenaar tegenover God maakt. Het is te vergelijken met het lenen van geld. Hoe klein het bedrag ook is wat wij van iemand lenen, het is een schuld. Wanneer wij iets geleend hebben van iemand dan kunnen wij niet naar hem of haar toegaan en zeggen: "ik heb destijds dat bedrag wel geleend maar laten wij er niet meer over praten en het vergeten". Dat kan gewoon niet. De ander kan wel uit zichzelf of op ons verzoek ons de schuld kwijtschelden.

Zo is het ook met onze zondeschuld tegenover God. Wij kunnen niet tegen God zeggen "laten wij het verleden maar vergeten en er niet meer over praten", nee, die schuld moet ingelost worden. Daarom heeft Jezus de schuld van de zonde op zich heeft genomen en is Hij gestorven, om de zondeschuld voor ons in te lossen. Wanneer wij

echter iemand die ons iets schuldig is niet willen vergeven, door zijn of haar schuld ten opzichte van ons, dan kan de Heere God ons ook niet vergeven.

Hierna komt er nog een verzoek van ons aan God, namelijk: *"En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze."* Dit is ook een geestelijk verzoek dat volgt op de vergeving van zonden. Met andere woorden: ik vraag niet alleen dat God mijn zonden wil vergeven, maar ook om er van verlost te worden en de zonden te overwinnen met de kracht van Christus die in mij is, zodat ik niet weer in die valkuil val. Dus het gebed om vergeving moet vervolgd worden met het gebed van overwinning over de zonde. Let ook op dat er weer sprake is van *onze*, dus ook hier niet zelfgericht maar naar anderen toe, het gezin en de gemeente. Het gebed gaat verder met de proclamatie: *"Want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen."*

Niets ter eer van onszelf, niets vanuit onze eigen kracht, maar alles uit de kracht en ter ere van onze Vader die in de hemelen is.

Wanneer wij wat dieper ingaan op dit gebed dan zien wij dat het geheim van een oprecht christelijk geestelijk leven in dit gebed wordt weergegeven. Jezus onderwees Zijn discipelen en leert ons dat wij in de eerste plaats diep doordrongen moeten zijn van Gods naam, Gods Koninkrijk en Gods wil. Dit is het kenmerk van een geestelijk mens. Het grootste verlangen van een christen moet zijn dat Gods naam geprezen wordt, dat hij of zij een leven leeft in Gods Koninkrijk hier op aarde en weet dat Gods wil in alles gebeurd en niet zijn of haar eigen wil.

Wij kunnen ons afvragen wat het betekent wanneer Gods wil in de hemel en op aarde gedaan wordt? De engelen zullen God in alles direct gehoorzaam zijn. Voor de geestelijke mens moet het een verlangen zijn om, in vreugde en blijdschap, in alles direct Gods wil te doen. Nu zult u zich misschien afvragen, "Waar vind ik dan Gods wil in mijn leven? Het antwoord hierop is, "in Gods Woord en in het

bijzonder in de Bergrede." Hier laat Jezus zien hoe wij de wil van de hemelse Vader kunnen doen.

Wanneer dit niet onze intentie is dan is het beter om dit gebed niet te bidden omdat het iets van ons vraagt namelijk: een oprecht hart en niet alleen aan de buitenkant met de gerichtheid zoals de schriftgeleerden en Farizeeën. Dit is discipelschap, dit is de smalle poort waar Jezus later, in Mattheüs 7, nog over spreekt.

"Want als u de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader u ook vergeven."

Het is het *vergeven* wat een grote betekenis heeft in dit gebed. Daarom herhaalt de Heere Jezus nogmaals de voorwaarden die er zijn om vergeven te kunnen worden in de verzen 14 en 15? Hoewel het twee zinnen zijn worden deze twee verzen aan elkaar gekoppeld door een heel belangrijk woord, **maar**, *"als u de mensen hun overtredingen niet vergeeft, zal uw Vader uw overtredingen ook niet vergeven."*

Dit is een zodanige duidelijke verklaring, door onze Heer Jezus Christus, waar wij op geen enkele wijze om heen kunnen. De Vader in de hemel vergeeft geen enkele zonde, van niemand, wanneer hij/zij niet in staat is de zonden van anderen, tegen hem/haar begaan, te vergeven. Jezus spreekt hier tegen gelovigen, tegen christenen, omdat Hij spreekt over "uw Vader". Zij kunnen hun redding verliezen omdat zij anderen niet willen vergeven "daarom zal de Vader in de hemel hen niet vergeven." Dit is het wat hier bedoeld wordt en laten wij daarom goed tot ons door laten dringen, hoe ernstig dit is.

Wanneer wij Mattheüs 18, het laatste gedeelte van vers 21 tot 35, met een open verstand lezen, waar Petrus vraagt *"hoe vaak moet men iemand vergeven?"* dan vertelt Jezus de gelijkenis van de slaaf met de grote schuld. Waar de slaaf uiteindelijk door zijn meester wordt overgeleverd aan zijn folteraars, als hij zijn eigen schuldenaar niet wil vergeven en waar verder geschreven staat: *"Totdat hij alles*

*wat hij hem schuldig was, betaald zou hebben. Zo zal ook Mijn hemelse Vader met u doen, als niet ieder van u **van harte** de misdaden van zijn broeder vergeeft."*

Kunnen wij God terugbetalen voor de zonden die wij gedaan hebben?

Het antwoord is duidelijk, nee dat kunnen wij niet. Wanneer wij beseffen dat wij van God alleen vergeving kunnen ontvangend omdat Jezus Christus de zonden voor ons gedragen, voor ons betaald heeft aan het kruis, terwijl Hij zonder zonde was, hoeveel te meer moeten wij dan als mensen die zondigen bereid zijn om een ander oprecht, van uit ons hart, te vergeven zonder er een vergoeding of genoegdoening voor terug te willen krijgen?

Gods woord zegt in Markus 11 vers 24-26 dat wanneer wij niet willen vergeven, onze gebeden niet verhoord kunnen worden: *"Daarom zeg Ik u: alles wat u biddend begeert, geloof dat u het ontvangen zult, en het zal u ten deel vallen. En wanneer u staat te bidden, vergeef als u tegen iemand iets hebt, opdat ook uw Vader, Die in de hemelen is, u uw overtredingen vergeeft. Maar als u niet vergeeft, zal uw Vader, Die in de hemelen is, ook uw misdaden niet vergeven."*

Wat een fantastisch gebed is hier door onze Heere aan ons gegeven. Laten wij, geleid door de Heilige Geest, Gods wil zoeken en Hij belooft ons dat wij alles zullen ontvangen wat wij verlangen **en** naar Zijn wil is, wanneer wij dat in geloof vragen.

6.6 vasten

“En wanneer u vast, toon dan geen droevig gezicht, zoals de huichelaars. Zij vervormen namelijk hun gezicht, zodat zij door de mensen gezien worden als zij vasten. Voorwaar, Ik zeg u dat zij hun loon al hebben. Maar u, als u vast, zalf dan uw hoofd en was uw gezicht, zodat het door de mensen niet gezien wordt als u vast, maar door uw Vader, Die in het verborgene is: en uw Vader, Die in het verborgene ziet, zal het u in het openbaar vergelden.”

Mattheüs 6:16-18.

Wat hiervoor al naar voren kwam is, dat welke godsdienstige activiteit wij ook doen, het altijd moet zijn tot glorie van God, of dat nu bidden, onderwijzen of vasten is. Alleen dan heeft het geestelijke waarde. Zelfs eten en drinken moeten wij, volgens 1 Korintiërs 10 vers 31, doen tot Gods eer.

Het is niet de activiteit zelf wat iets geestelijk of christelijk spiritueel maakt. Men kan religieus actief zijn, maar dan hoeft het nog niet spiritueel te zijn.

Laten wij eerst eens kijken wat het woord spiritueel eigenlijk betekent. Voor de uitleg is de navolgende tekst uit Wikipedia overgenomen omdat de uitleg alles in zich heeft.

“Het begrip spiritualiteit gaat terug op het Latijnse spiritualitas en het Bijbelse roeach/pneuma. Het heeft de betekenis van “in beweging gezet worden”, van “levend” persoon zijn, en van “gedrevenheid”. Bijbels gezien heeft het de betekenis van “gedreven worden door God”. Spiritualiteit staat voor een leven geleid door de Heilige Geest, in tegenstelling tot een leven dat zich verzet tegen deze invloed van de Geest en is dus uit het vlees.

Laten wij een aantal voorbeelden nemen. Bijvoorbeeld iemand die zingt in een groep of koor, preekt, evangeliseert, onderwijst of geld geeft kan religieus zijn maar niet spiritueel.

Wanneer een activiteit ter ere en glorie van God is, is het spiritueel anders is het religieus en tot eer van de persoon zelf.

Hierdoor kunnen wij zien dat zelfs eten en drinken een spirituele bezigheid kan zijn wanneer het gedaan wordt tot Gods eer. In het Oude Testament waren sommige activiteiten religieus en vele seculier. In het nieuwe verbond echter moet voor ons als christenen eigenlijk elke activiteit spiritueel zijn, dus tot eer van God. Hoewel niet omschreven, mogen wij ervan uitgaan dat toen Jezus stoelen en tafels maakte in de werkplaats, Hij dat net zo deed tot eer van Zijn Vader als het genezen van zieken en het onderwijzen van Zijn volgelingen tijdens Zijn bediening op aarde.

Het belangrijkste wat wij hierbij moeten onthouden is niet de activiteit zelf maar het motief waarom wij het doen. Dit is in het bijzonder van belang bij religieuze activiteiten omdat bij religieuze activiteiten altijd het gevaar op de loer ligt dat wij op eigen eer uit zijn en daarom deze activiteiten met een voor God verkeerd motief doen. Wij kunnen hierbij als indringend voorbeeld nogmaals verwijzen naar Ananias en Saffira, die religieus gezien goed bezig waren maar het voor hun eigen goede naam deden en niet tot Gods eer en glorie.

Met betrekking tot vasten staat er niets over in het Nieuwe Testament dat wij als een gebod kunnen opvatten. Jezus zegt wel dat wij altijd moeten bidden maar nergens dat wij moeten vasten. Er wordt wel over vasten gesproken in 1 Korintiërs 7 vers 5 en door Jezus geadviseerd in Mattheüs 17 vers 21, als een ondersteuning om samen met bidden boze geesten uit te drijven. Vasten is iets wat optioneel is en kan ook alleen maar gedaan worden naar gelang iemands persoonlijke verlangen en last.

Wat onze **Heer** echter wel op merkt is: "Als u vast, doe dat zodanig dat het alleen bekend is bij de mensen uit uw eigen directe huiselijke omgeving en niet opvallend zoals de huichelaars!" Dus niet op een manier waardoor u door andere mensen gezien wordt of het bij

anderen bekend is. Het gaat hierbij niet om ons, dus let op uw eigen hartsgesteldheid.

"En wanneer u vast," geeft aan dat Jezus hier laat zien dat het iets is wat Hij Zijn discipelen leert. In handelingen 13 vers 3 lezen wij dat de volgelingen van Jezus vastten en baden als ondersteuning en bevestiging in hun werk.

"En wanneer u vast, toon dan geen droevig gezicht,"

Met andere woorden: "laat het niet merken" want dan bent u een hypocriet of beter gezegd een toneelspeler. Praat er niet over en geef geen getuigenis over wat God deed omdat u vastte. U mag en kunt getuigen over wat God deed, maar spreek niet over het vasten. Er schuilt iets heel subtiels in het vasten. Hoe vaak komen wij het niet tegen, of horen wij dat iemand een week of twee weken gevast heeft, of er een oproep wordt gedaan om gezamenlijk te gaan vasten. Hierbij wordt echter direct tegen het gebod van Jezus in Mattheüs 6 vers 16 ingegaan.

Ook hier wordt de waarschuwing gevolgd met een toezegging namelijk: *"Voorwaar, Ik zeg u dat zij hun loon al hebben."* Terwijl het doel van het vasten iets anders is, is het loon voor hen, zelfs al is het onbewust, de eer van mensen.

Jezus gaat verder met: *"Maar u, als u vast, zelf dan uw hoofd en was uw gezicht, zodat het door de mensen niet gezien wordt als u vast, maar door uw Vader, Die in het verborgene is: en uw Vader, Die in het verborgene ziet, zal het u in het openbaar vergelden."*

Een duidelijker omschrijving kan bijna niet: *"door de mensen niet gezien wordt".* Hier zien wij hoe wij in gerechtigheid kunnen handelen in bidden en vasten. Wij hoeven geen antwoorden en gebedsverhoring te verwachten wanneer wij niet in gerechtigheid bidden en vasten. Wanneer wij het in ons hart gelegd wordt om te vasten dan moeten wij dat alleen bekend laten zijn bij de Heere God

en niet bij mensen. Ons gezin is hierbij de enige uitzondering omdat het bijna onmogelijk is om die er buiten te houden.

Dan zal: *"uw Vader, Die in het verborgene ziet, u in het openbaar vergelden."* (letterlijk: betalen wat verschuldigd is) Er is een beloning voor vasten wanneer dat gedaan wordt volgens vers 9 namelijk: *"Onze Vader, Die in de hemelen zijt. Uw Naam worde geheiligd. Uw Koninkrijk kome. Uw wil geschiede, zoals in de hemel zo ook op de aarde."*

Er zijn dingen die God ons schenkt door gebed, maar er zijn ook dingen die niet alleen door bidden gegeven worden maar door er bij te vasten. Wanneer het naar Gods wil is om dit te doen zullen wij Gods aandrang ertoe merken en zal Gods zegen hierop boven onze verwachting zijn. Vasten hoeft niet alleen het zich onthouden van voedsel te zijn maar kan inhouden dat men zich onthoudt van allerlei andere dingen die wij normaal gesproken wel doen. Paulus zegt hierover in 1 Korintiërs 7 vers 5: *"Onttrek u niet aan elkaar, behalve dan met onderling goedvinden voor een bepaalde tijd, om u te wijden aan vasten en bidden."* Waar het om gaat is, dat wij ons van iets dagelijks onthouden om ons te wijden aan gebed en meditatie vanwege een last die op ons gelegd wordt door de Heilige Geest.

Er is geen regel of advies hoe vaak en wanneer wij moeten vasten. Dus wanneer anderen ons dit willen opleggen of sterk adviseren, is dit gelijk aan de gerechtigheid van de Farizeeën omdat vasten een persoonlijk iets is alleen ten overstaan van de Heere God. God geeft ons, naar Zijn Woord, hierin de vrijheid al naar gelang het verlangen en de behoefte van een ieder individueel.

6.7 liefde voor geld

Na de verkeerde houding die wij kunnen aannemen of de verkeerde intentie bij het bidden en vasten, beschrijft Jezus hoe onze houding niet en wel moet zijn ten opzichte van geld en goederen.

“Verzamel geen schatten voor u op de aarde, waar mot en roest ze verderven, en waar dieven inbreken en stelen: maar verzamel schatten voor u in de hemel, waar geen mot of roest ze verderft, en waar dieven niet inbreken of stelen: want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.” Mattheüs 6 vers 19 tot 21.

Hoeveel is een schat? Is duizend euro een schat, of tienduizend? Wat bedoelt Jezus eigenlijk wanneer Hij zegt *“verzamel geen schatten”*? Bedoelt Hij dat wij geen duizend of zelfs tienduizend euro op de bank mogen hebben?

Het is interessant om te zien dat er in het Nieuwe Testament geen limiet gesteld wordt aan en in de omschrijving van de “schatten” op aarde. Wanneer er al een waarde gegeven zou zijn dan heeft dat, vanwege 2000 jaar inflatie, geen enkele betekenis.

Daarom zien wij hier dat ieder persoon, voor zichzelf en geleidt door de Heilige Geest, moet beslissen wat hij of zij onder de schatten op aarde verstaat. Met andere woorden wat is een schat en wat is een noodzaak? Voor sommigen zal een bepaald bedrag op de bank een noodzaak zijn om bepaalde onverwachte uitgaven te kunnen opvangen. Hoe hoog dit bedrag is, is voor ieder een persoonlijke geloofszaak. Het principe wat op elke christen van toepassing is, is verzamel geen schatten voor uzelf op aarde, waar mot en roest het kan bederven.

Iets verderop zegt Jezus: *“Waar uw schat is daar zal ook uw hart zijn”*

Waar is dan ons hart?

Daar waar wij de meeste aandacht aan besteden!

Wanneer bijvoorbeeld een jonge man verliefd is op een jonge vrouw, dan is hij volledig in de ban van haar. Zijn hart is zo bij haar betrokken dat hij bijna nergens anders aan denkt. Dus zijn hart is bij de jonge vrouw.

Wanneer wij dus regelmatig aan ons geld denken, op wat voor wijze dan ook, of totaal van streek zijn wanneer ons geld op de bank

verdwenen is door een bank crash, of wanneer de waarde van ons pensioen elke keer minder wordt waardoor wij gestrest raken, dan zijn wij in de ban of onder invloed van dit geld. Wij kunnen er dan vrij zeker van zijn dat ons hart gericht is op een aardse schat.

Wanneer wij een schat op aarde hebben, is het bijna onmogelijk om een schat in de hemel te hebben. Hier is een vermaning die wij uiterst serieus moeten nemen wanneer wij echt spiritueel en een oprecht volgeling van de Heere Jezus willen zijn.

7.8 de lamp van het lichaam

De lamp van het lichaam is het oog; als dan uw oog oprecht is, zal heel uw lichaam verlicht zijn; maar als uw oog kwaadaardig is, zal heel uw lichaam duister zijn. Als het licht dat in u is, duisternis is, hoe groot is dan de duisternis zelf!

Mattheüs 6:22-23

Het oog verwijst hier naar ons geweten. Het is heel interessant om te zien dat Jezus het geweten aanwijst als het oog van de Geest. Net als ons fysieke oog, wanneer hier een stofje inkomt, irriteert het ons zo erg dat wij het meest belangrijke waar wij mee bezig zijn aan de kant leggen om eerst het stofje uit het oog te halen. Daarom heeft God ons oog zó geschapen dat er constant wat vloeistof in ons oog is om elk ongewenst stofje te verwijderen. Eén stofje dat niet verwijderd wordt kan leiden tot blindheid aan dat oog. Er zijn geen tien stofjes voor nodig, één is al voldoende.

Jezus zegt hier dat wij op die wijze met ons geweten moeten omgaan. Door één vlekje of stofje op ons geweten, één ding tussen God en ons wat niet recht gezet is, of iets tussen ons en iemand anders wat niet uitgesproken is, waar geen vergeving voor gevraagd is, worden wij langzaam maar zeker geestelijk blind.

“Als uw oog verduisterd is, leeft u in het donker.”

Het gaat hier niet om tien procent verduistering of vijftig procent, nee, het oog moet honderd procent open en gezond zijn anders kunnen wij niet goed zien. Zo is het ook met het geweten. Of wij hebben een slecht geweten of een goed geweten. Tien of vijftig procent slecht kan niet. Eén vertroebeling van ons geweten is net zo erg als tien of vijftig procent en staat tussen God en ons in.

Eén verkeerd iets wat wij een ander hebben aangedaan en niet rechtgezet hebben is net zo erg als dat iemand tien verkeerde dingen niet heeft rechtgezet en "voelt" net zo erg omdat wij zelf een dergelijk verkeerd geweten hebben over dit ene punt als die ander over de tien punten.

Met het licht waar Jezus hier over spreekt bedoeld Hij, vanuit het Griekse grondwoord "φως phos,": "God is licht omdat licht een uiterst fijne, vluchtige, zuivere, heldere hoedanigheid heeft van de waarheid en de kennis ervan, samen met de geestelijke zuiverheid die ermee verbonden is"

Deze uitleg zegt eigenlijk alles en laat zien dat elke slechte gewetenszaak een duisternis teweeg brengt die ons van Gods waarheid afhoudt. Wanneer wij de stem van ons geweten (Gods stem in ons hart door de Heilige Geest) volgen zal ons dat op een hoger en intensiever geestelijk leven met God brengen. Wanneer wij ongelovig zijn, is ons geweten niet naar de norm van God. Het niveau is beduidend lager. Wanneer wij net wedergeboren zijn, is ons geweten zelfs nog ver onder Gods norm. Er zijn veel pasbekeerden die nog veel dingen doen die tegen Gods wil ingaan waarbij het er toch op lijkt dat zij een rein geweten hebben. Zij worden er nog niet op negatieve wijze door beïnvloed. Hun geweten is nog niet zodanig onderwezen dat het aan Gods normen beantwoordt. Meestal omdat zij nog weinig kennis hebben van Gods wil door Zijn woord. Wanneer wij bekeerd en wedergeboren zijn moet het ons verlangen zijn om langzaam maar standvastig aan ons geweten te werken en ons te

laten vormen naar een niveau volgens Gods Woord. Ons geweten moet onze gids zijn om ons te leiden naar een hoger Geestelijk leven.

["Waarom Geestelijk met een hoofdletter? Als wij over Geestelijk leven spreken, gaat het over het veranderingsproces waarin we de Heilige Geest aan het werk zien. Geestelijke vorming is geen psychologie of veranderkunde, maar werkelijk het werk van de Geest, Die Heer is en levend maakt en Christus' gestalte in ons tevoorschijn roept."(Jos Douma)]

Laten wij, om een voorbeeld van deze vorming te geven, kijken naar Jakobus 5 vers 9: *"Klaag niet over elkaar, broeders en zusters, want daarmee roept u het oordeel over u af."*

Hiervoor sprak Jakobus, in hoofdstuk 4 vers 11: *"Broeders, spreek geen kwaad van elkaar."*

Eerst kan het zijn dat iemands geweten hem aanklaagt als hij over zijn broeder kwaad spreekt of roddelt, terwijl diezelfde persoon later al wroeging in zijn geweten krijgt als hij maar een negatieve, zuchtende reactie geeft die uit zijn hart komt naar aanleiding van een uitspraak over een broeder of zuster. Wanneer wij toestaan dat ons geweten Geestelijk gevormd wordt naar Gods standaard, naar Zijn Woord, leidt het ons op de weg van overwinning naar overwinning, van glorie tot glorie.

Wanneer wij aan de andere kant niet toestaan dat ons geweten ontwikkeld wordt, dan kan het licht wat al in ons aanwezig is duisternis worden. Als waarschuwing hiervoor zegt Jezus in Mattheüs 6 vers 23 dan ook: *"maar als uw oog kwaadaardig is, zal heel uw lichaam duister zijn. Als het licht dat in u is, duisternis is, hoe groot is dan de duisternis zelf!"*

Het is beter de weg van de Waarheid niet gevonden of gekend te hebben dan de Waarheid te kennen en er geen gehoor aan te geven. Het is een heel serieus gegeven om de Waarheid te kennen en er niet naar te handelen. Weet u dat God niet iedereen volgens dezelfde standaard oordeelt maar naar gelang het Licht wat hij heeft

ontvangen. Iemand die Gods Woord gehoord heeft en leeft naar dit Woord zal naar een hoger niveau geoordeeld worden dan iemand die onwetend is geweest; zie Lukas 12 vers 48: *"Maar wie zich niet bewust is dat hij verkeerd heeft gedaan, zal een lichte straf krijgen. Als iemand veel heeft ontvangen, zal ook veel van hem worden geëist. Hoe meer je is toevertrouwd, hoe groter je verantwoording is."* (HB)

Het is duidelijk dat wij moeten leven naar het Licht, naar de Boodschap die wij ontvangen hebben.

Een van de geheimen van Paulus is wat hij verwoordt in Handelingen 24 vers 16: *"Daarom oefen ik mijzelf om altijd een zuiver geweten te hebben voor God en de mensen."*

In aansluiting hierop vervolgt Jezus in vers 24 met het niet kunnen dienen van twee meesters: *"Niemand kan twee heren dienen, want of hij zal de één haten en de ander liefhebben, of hij zal zich aan de één hechten en de ander minachten. U kunt niet God dienen en de mammon."*

Dit is een duidelijke verklaring die velen uit de context halen en waarbij het gaat om goddeloos gebruik van geld. In de context van de vorige verzen gaat het hier om veel meer, namelijk dat de wijze waarop wij omgaan met geld ons een slecht geweten kan bezorgen waardoor wij van het licht in de duisternis kunnen belanden. Wanneer wij een volgeling van Jezus willen zijn moeten wij kiezen of wij in het Licht willen leven of in de duisternis.

Wanneer wij meer waarde hechten aan ons geld en onze goederen dan kunnen wij de Heere niet dienen. Er is niets verkeerd aan het hebben van geld en een huis enzovoorts. Het mag ons echter niet zodanig in de greep hebben, beheersen of er mee omgaan dat het boven onze liefde voor God uitgaat; noch er zo mee omgaan dat wij het op hetzelfde niveau plaatsen.

"U kunt niet God dienen en de mammon."

Hoofdstuk 7

Bezorgdheid

“Daarom zeg Ik u: Wees niet bezorgd over uw leven, over wat u eten en wat u drinken zult: ook niet over uw lichaam, namelijk waarmee u zich kleden zult. Is het leven niet meer dan het voedsel en het lichaam meer dan de kleding? Kijk naar de vogels in de lucht: zij zaaien niet en maaien niet, en verzamelen niet in schuren: uw hemelse Vader voedt ze evenwel: gaat u ze niet ver te boven? Wie toch van u kan met bezorgd te zijn één el aan zijn lengte toevoegen? En wat bent u bezorgd over de kleding? Kijk naar de lelies in het veld, hoe ze groeien: ze werken niet en spinnen niet: en Ik zeg u dat zelfs Salomo in al zijn heerlijkheid niet gekleed ging als één van deze. Als God nu het gras op het veld, dat er vandaag is en morgen in de oven geworpen wordt, zo bekleedt, zal Hij u niet veel meer kleden, kleingelovigen? Wees daarom niet bezorgd en zeg niet: Wat zullen wij eten? of: Wat zullen wij drinken? of: Waarmee zullen wij ons kleden? Want al deze dingen zoeken de heidenen. Uw hemelse Vader weet immers dat u al deze dingen nodig hebt. Maar zoek eerst het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u erbij gegeven worden. Wees dan niet bezorgd over de dag van morgen, want de dag van morgen zal voor zichzelf zorgen: elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad.”

Mattheüs 6:25-34

7.1 de wortel van bezorgdheid

Wij beginnen dit hoofdstuk daar waar wij in het vorige geëindigd zijn en waar Jezus sprak: *“U kunt niet voor twee heren tegelijk werken. Want u krijgt een hekel aan de een en gaat van de ander houden of omgekeerd. Zo kunt u ook niet God dienen en tegelijk uw hart op het geld zetten.”* (HB)

Van hier uit maakt Jezus een verbinding en geeft Hij de raad in vers 25: *“Daarom zeg Ik u: Wees niet bezorgd over uw leven, over wat u*

eten en wat u drinken zult: ook niet over uw lichaam, namelijk waarmee u zich kleden zult. Is het leven niet meer dan het voedsel en het lichaam meer dan de kleding?"

Wij weten dat bezorgdheid een veel voorkomend verschijnsel is bij ieder mens. Het droevige hieraan is dat het ook veel voorkomt onder gelovigen. Toch is het goed om te zien dat Jezus tenminste drie maal in de volgende tien verzen zegt: *"Wees niet bezorgd"* Eerst in vers 25, daarna in vers 31 en tot slot in vers 34.

De vraag die opkomt is: *"Waardoor of waarom zijn mensen bezorgd?"* Bezorgdheid komt voort uit - let op de verbinding tussen vers 24 en 25- het dienen van de mammon! Hun zicht is niet helder. Wanneer wij nog verder teruggaan, naar vers 22 en 23, staat er in de NBV *"als je oog troebel is"*. Het oog is de poort van het hart, dus moeten wij nog dieper zoeken naar de wortel in vers 19 tot 21: *"Waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn."* Wanneer de schat uw kind is dan bent u bezorgd om uw kind. Wanneer geld uw schat is dan bent u bezorgd hoe het met uw geld gaat. Wanneer uw schat uw fysieke gezondheid is dan is de schat uw lichaam. Bezorgdheid is gerelateerd aan onze hartsgesteldheid, iets van deze aarde.

Jezus is gekomen om ons hiervan te bevrijden. Hij is gekomen om ons te bevrijden van ik-gerichtheid en laat dat aan ons zien in het gebed van de Heere. Jezus wil ons ook bevrijden van de liefde voor geld en goederen. Toen Jezus naar het huis van Zacheüs ging, in Lukas 19 vanaf vers 2 en Zacheüs afstand deed van zijn liefde voor geld zij Jezus: *"Er is vandaag redding gekomen in uw huis."*

Het kan ook anders wanneer wij kijken naar de rijke man in Markus 10 vers 21 waar Jezus aan hem vraagt: *"Ga heen, verkoop alles wat u hebt en geef het aan de armen en u zult een schat hebben in de hemel."* Wij kennen allemaal de reactie van deze man: *"Maar hij werd treurig over dat woord en ging bedroefd weg, want hij had veel bezittingen."* Hij wilde geen afstand doen van zijn schat op deze aarde daarom werd hij bedroefd en ging zijn eigen weg. Wij zien in

deze twee gebeurtenissen een exact tegenovergestelde en de uitleg over wat Jezus bedoelt met: *"de plaats waar onze schat is daar is ook ons hart."*

De vraag is: welke weg gaan wij volgen na onze bekering, de weg van Zacheüs of de weg van de rijke jongen man? Let wel het gaat hierbij niet om de letterlijke betekenis van geld maar om alle financiële, materiële en fysieke en emotionele dingen die boven God staan.

Wat was eigenlijk de houding van Jezus ten opzichte van geld?

Wij kunnen dat lezen in Johannes 13 vers 29: *"Want sommigen dachten, omdat Judas de beurs beheerde, dat Jezus tegen hem zei: Koop wat wij nodig hebben voor het feest, of dat hij iets aan de armen moest geven."*

Waardoor konden de discipelen deze gedachte krijgen?

Omdat Jezus het meeste geld dat zij gezamenlijk hadden, wat nodig was, uitgaf aan eten of aan liefdadigheid. Wanneer iemand gericht is op het kopen van hetgeen nodig is en het geven aan hen die het nodig hebben dan is zijn of haar houding ten opzichte van geld juist. Zo iemand legt een schat aan in de hemel. Wij hoeven echt niet al ons geld en goed op te geven en te leven als kluizenaars. Wij kunnen met een goed geweten kopen wat wij nodig hebben, Jezus deed dat ook, maar met wat wij over hebben of extra moeten wij hen helpen die in nood zijn.

Paulus schrijft hier over in zijn brief aan Timotheüs, in 1 Timotheüs 6 vers 6 tot 10. Hij laat hier zien hoe ver men kan afdwalen wanneer de liefde voor geld groter wordt dan de liefde voor de Heere God: *"Het leven met God brengt veel op. Zeker als je ook blij bent met alles wat je hebt. Per slot van rekening hebben wij bij onze geboorte niets meegebracht: en als wij sterven, zullen wij ook niets kunnen meenemen. Daarom moeten wij tevreden zijn zolang wij maar voeding en onderdak hebben. Maar wie graag rijk willen worden, komen al*

gauw in verleiding om verkeerde dingen te doen. Zij verlangen naar onnodige en verkeerde dingen en gaan tenslotte verloren. Want de liefde voor het geld is de eerste stap naar allerlei andere zonden. Sommige mensen hebben zich daarvoor zelfs van God afgewend en zich veel ellende op de hals gehaald.” (HB)

Jezus geeft een vervolg aan de waarschuwing dat wij niet God kunnen dienen én de mammon door te zeggen: *“Daarom zeg Ik u: Wees niet bezorgd over uw leven, over wat u eten en wat u drinken zult: ook niet over uw lichaam, namelijk waarmee u zich kleden zult. Is het leven niet meer dan het voedsel en het lichaam meer dan de kleding?”*

De beste oplossing om bevrijd te worden van bezorgdheid is door alles wat u bezit over te dragen aan God. Met alles wordt ook alles bedoeld: huis, geld goederen, kinderen, man, vrouw, baan.

Laat God met alles wat u bezit Zijn wil geschieden. Wanneer wij alles, met ons verstand en met ons hart, hebben overgeboekt (overgegeven) naar de hemel dan kunnen wij niet meer bezorgd zijn. Dit is het begin om getransformeerd te worden naar de gelijkenis van Christus. Is dat niet wat wij van harte verlangen?

Jezus geeft ons het voorbeeld van de vogels in de lucht: *“Kijk naar de vogels in de lucht: zij zaaien niet en maaïen niet, en verzamelen niet in schuren: uw hemelse Vader voedt ze evenwel: gaat u ze niet ver te boven?”* Jezus zegt dat wij mogen leren van de vogels. Ik heb nog nooit een vogel gezien die zich bezorgd gedroeg of overspannen was omdat hij niet voldoende voedsel kon vinden.

Kent u de anekdote van de twee vogels die met elkaar in gesprek zijn en waar de een aan de ander vraagt: *“waarom zijn mensen toch altijd zo bezorgd?”* antwoordt de andere vogel: *“waarschijnlijk omdat zij geen hemelse Vader hebben Die voor hen zorgt, zoals wij.”*

Het is de naakte waarheid, waarvoor wij ons hoofd in spijt moeten buigen, wanneer wij weten dat wij een hemelse Vader hebben Die voor ons wil zorgen maar daar niet werkelijk in geloven.

Wij kunnen zo enorm bezorgd worden, tot angstig toe, terwijl Jezus zegt en wij de woorden zo goed kennen: *"Wie toch van u kan met bezorgd te zijn één el aan zijn lengte toevoegen?"* of één jaar, ja zelfs één dag aan zijn eigen leven? Wanneer wij dat niet kunnen, waarom maken wij ons dan toch elke keer weer bezorgd? Jezus geeft zelf het antwoord: *"Een klein geloof"*, weinig vertrouwen.

Waarom dat kleine geloof? *"Als God nu het gras op het veld, dat er vandaag is en morgen in de oven geworpen wordt, zo bekleedt, zal Hij u niet veel meer kleden, kleingelovigen?"*

Omdat wij onze schat op aarde hebben, is onze schat niet het geloof en vertrouwen dat wij in de hemelse Vader stellen Die voor ons zorgt. Jezus gaat nog verder door te zeggen dat onze bezorgdheid zelfs te vergelijken is met het gedrag van ongelovigen. *"Wees daarom niet bezorgd en zeg niet: Wat zullen wij eten? of: Wat zullen wij drinken? of: Waarmee zullen wij ons kleden? Want al deze dingen zoeken de heidenen. Uw hemelse Vader weet immers dat u al deze dingen nodig hebt."*

Wanneer wij ons toch ergens bezorgd over willen maken, laat het dan *"het zoeken van Gods Koninkrijk hier op aarde"* zijn. *"Maar zoek eerst het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u erbij gegeven worden."*

Wanneer wij Zijn gerechtigheid gevonden hebben, verwijzend naar het eerste gedeelte van de Bergrede, een gerechtigheid die groter is dan die van de schriftgeleerden en Farizeeën dan worden wij echt vrij van bezorgdheid en schenkt God ons in ruime mate wat wij nodig hebben. *"Wees dan niet bezorgd over de dag van morgen, want de dag van morgen zal voor zichzelf zorgen: elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad."* Mattheüs 6:34. Hier staat niet dat wij niet vooruit mogen denken en geen regelingen mogen treffen voor de nabije

toekomst. Het gaat er in het bijzonder om dat wij ons geen zorgen maken of wij morgen of over een jaar iets wel of niet kunnen kopen, of hoe onze gezondheid of die van onze kinderen, morgen of over een jaar is.

Tot slot een definitie van bezorgdheid: 'bekommering (angst vanuit het Hebreeuws) wegens iets dat al of niet zal of kan gebeuren.' *Bekommernis in het hart des mensen buigt het neder: maar een goed woord verblijdt het.* Spreuken 12:25 (STV). Een nieuwtestamentische aanvulling daarop staat in Filippienzen 4 vers 6 en 7: "Wees in geen ding bezorgd," Paulus draagt ook de oplossing aan: "maar laat uw verlangens in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God:" en het gevolg is: "*De vrede van God, die alle begrip te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten bewaken in Christus Jezus.*"

7.2 de splinter en de balk

"Oordeel niet, opdat u niet geoordeeld wordt: want met het oordeel waarmee u oordeelt, zult u zelf geoordeeld worden: en met welke maat u meet, zal er bij u ook gemeten worden. Waarom ziet u wel de splinter in het oog van uw broeder, maar merkt u de balk in uw eigen oog niet op? Of, hoe zult u tegen uw broeder zeggen: Laat toe dat ik de splinter uit uw oog haal: en zie, er is een balk in uw eigen oog? Huichelaar, haal eerst de balk uit uw oog en dan zult u goed kunnen zien om de splinter uit het oog van uw broeder te halen."

Mattheüs 7 vers 1-5

Laten wij nog even terug gaan en een opsomming geven van de negen goede en de negen verkeerde houdingen die wij als christen kunnen hebben, waarbij wij de verkeerde eigenschappen die wij hebben door de kracht van God, door genade kunnen overwinnen.

De goede houdingen, waar Jezus over zegt, dat wij die als Zijn discipelen moeten najagen:

1. arm zijn van geest,
2. treuren,
3. zachtmoedigheid bewijzen,
4. hongeren en dorsten naar de gerechtigheid,
5. barmhartigheid bewijzen,
6. rein zijn van hart,
7. vrede stichten,
8. vervolging ondergaan om de gerechtigheid,
9. smaad dragen om Jezus wil,

De negen verkeerde houdingen waarover Jezus ons voor waarschuwde en waarvan Hij zegt dat wij, als Zijn volgelingen, die moeten nalaten:

1. Boosheid en toorn, vers 21 tot 26 van Mattheüs 5
2. Seksuele begeerte en onreinheid, vers 27 tot 32
3. Liegen, vers 33 tot 37
4. Wraak, vers 38 tot 42
5. Selectieve liefde, vers 43 tot 48
6. Verering van mensen, Mattheüs 6 vers 1 tot 18
7. Liefde voor geld, vers 19 tot 24
8. Bezorgdheid, vers 25 tot 34
9. Oordelen, vers 1 tot 6 van Mattheüs 7

Wij komen nu bij de uitleg van de laatste verkeerde houding waar Jezus over sprak en ons voor waarschuwde.

Wanneer er staat "oordeel niet", dan moeten wij op een juiste manier begrijpen wat er in de context bedoeld wordt. Wij moeten het niet zodanig uitleggen dat wij hier op aarde als het ware rond moeten lopen als hersenloze robots of zombies die nergens een mening (oordeel) over mogen hebben.

Wat betekent eigenlijk het woord "oordeel" vanuit de grondtekst?
Het is goed om de betekenissen te kennen om tot een goed beeld te kunnen komen van de bedoeling van het woord in deze en andere Bijbelteksten of Bijbelgedeelten.

Oordeel = κρινω 'krino, met enkele van de betekenissen: *scheiden, schiften, onderscheiden, kiezen, goedkeuren, achten, de voorkeur geven, van mening zijn, denken, richten, oordelen, een beslissing geven betreffende gelijk en ongelijk.*

Hieruit kunnen wij al vaststellen dat het woord "oordeel" op zich geen waarde heeft dus moeten wij het altijd zien in de context van een vers of hoofdstuk.

Paulus geeft, onder inspiratie van de Heilige Geest, een duidelijk "oordeel" of "mening" over de Korintiërs in 1 Korintiërs 3 vers 1, *"vleselijk en kinderlijk"* noemt hij de christenen in Korinthe. Paulus had een duidelijke mening over hen en had gelijk in die opvatting. Jezus had een "oordeel" of mening over de Farizeeën. Hij noemde hen in Mattheüs 23:33: *"Slangen, adderengebroed, hoe zou u aan de veroordeling tot de hel ontkomen?"*

Hij noemde Herodes in Lukas 13 vers 32 *"een vos"*.

Het mag duidelijk zijn dat Jezus niet iets onderwijst wat Hij zelf niet voorleeft. Het is onmogelijk dat Hij ongehoorzaam zou zijn aan een gebod dat Hij aan anderen gaf en geeft.

Wij moeten dus goed begrijpen wat het betekent om niet te oordelen, want in een ander Bijbelgedeelte, in Johannes 7 vers 24, spreekt Jezus ook over oordelen: *"Oordeel niet naar wat voor ogen is, maar vel een rechtvaardig oordeel."* Of zoals staat in de NBV: *"Ga in uw oordeel niet op de schijn af, maar laat uw oordeel rechtvaardig zijn."* Rechtvaardig betekent: "goedgekeurd of aanvaardbaar voor God" dus kunnen wij vaststellen: "naar het voorbeeld van Christus" Jezus zegt in Johannes 8 vers 15 *"U oordeelt naar het vlees, Ik oordeel niemand."* Toch roept Jezus ons op in Johannes 7 vers 24: *"Oordeel niet op de schijn"* en vervolgt met *"oordeel rechtvaardig"*.

Hier wordt een balans weergegeven in Gods woord. Het is gemakkelijk om één vers of één woord te citeren uit de bijbel, zoals de duivel één vers gebruikte tijdens de verzoeking in de woestijn en daar een conclusie aan verbindt. Jezus brengt dit echter in evenwicht door te zeggen *“Maar er staat ook geschreven”*. Zo ook met de uitspraak *“Oordeel niet”* en *“Oordeel rechtvaardig”*.

Wij moeten dus goed begrijpen waar hier over gesproken wordt en wat er werkelijk bedoeld wordt met *“oordeel niet”*

Waarin verbiedt de Bijbel om over te oordelen?

1 Korintiërs 4 geeft ons het antwoord in vers 3 waar Paulus zegt: *“Maar het betekent zeer weinig voor mij dat ik door u beoordeeld word of door enig menselijk oordeel. Ja, ik beoordeel ook mijzelf niet.”* Hij vervolgt in vers 5: *“Oordeel daarom niets vóór de tijd, totdat de Heere komt. Hij zal ook wat in de duisternis verborgen is aan het licht brengen, en de voornemens van het hart openbaar maken.”*

Er zijn twee dingen bij de mensen waar wij geen oordeel over kunnen vormen namelijk dat wat verborgen is in zijn hart; zijn gedachteleven en zijn motief. Dit zijn de verborgen dingen die bij de wederkomst van Christus openbaar worden.

Wij kunnen vanuit ons hart elk motief hebben om te verklaren –te oordelen- wat iemand anders doet en waarom hij of zij het doet en hierover goede of kwade gedachten over iemand hebben, maar is dat ook de waarheid?

Wij kunnen dus vaststellen dat het verborgen leven van een mens, zijn gedachteleven en zijn motieven, dat is waar wij niet over mogen oordelen omdat wij alleen de buitenkant zien en het innerlijke van de medemens niet kennen. Laten wij niet vergeten dat ook hier voor onszelf geldt dat alleen God ons hart kent.

Hoe kunnen en mogen wij dan wel een mening over iemand hebben? Dat wordt duidelijk wanneer wij ons in de eerste plaats richten op de woorden van Jezus in Mattheüs 7 vers 1 tot 5.

Er staat geschreven dat wij niet mogen oordelen, maar er staat ook dat wij op onze hoede moeten zijn voor valse profeten, waar bij wij hen herkennen aan hun vruchten! Met andere woorden, wij mogen en moeten zelfs onderscheiden en oordelen op basis van iemands vruchten. Niet door te veronderstellen wat hun gedachten en motieven zijn, maar wat hun houding is. Wij moeten iemands gedachten en motieven aan God overlaten, wij hebben hier geen inzage in. Wanneer u een mening over iemand hebt dan moet dat gebaseerd zijn op zijn of haar vruchten, zijn of haar houding en de gevolgen daarvan. Er is vandaag de dag een grote behoefte om te kunnen onderscheiden wat een valse profeet of leer is en daarover is een mening of oordeel op zijn plaats. Wanneer wij niet kunnen onderscheiden worden wij zeker misleid door valse profeten en leerstellingen. Wij mogen daar een mening over hebben maar wij mogen niet **veroordeelen**. God **veroordeelt** of spreekt recht over iemand na zijn of haar dood, dat is niet aan ons.

Wij mogen, nee, wij moeten zelfs kunnen onderscheiden op basis van Gods Woord en geleidt door de Heilige Geest wat van God is en wat niet en mogen daar onze mening over uitspreken maar wij mogen nooit uitspreken of zelfs denken: "hij of zij verdient hiervoor dit of dat". Dat is het oordeel wat aan God gegeven is en niet aan ons. Hier geldt *"want met het oordeel waarmee u oordeelt, zult u zelf geoordeeld worden: en met welke maat u meet, zal er bij u ook gemeten worden."*

Met andere woorden: wanneer ik iemand oordeel of een mening over iemand heb op basis van een bepaald gegeven, maar zonder barmhartigheid, zal God mij op dezelfde wijze oordelen.

De Bijbel zegt in Jakobus 2 vers 13 dat *"Barmhartigheid triomfeert over oordeel"* en ook: *"Onbarmhartig zal het oordeel zijn over hem die geen barmhartigheid heeft bewezen."*

Dit houdt in dat wanneer ik iets verkeerd zie in iemand, er twee stemmen in mij kunnen opkomen, de ene is: "wees barmhartig tegen hem" en de andere stem die zegt: "veroordeel hem." Het een is het woord van de Geest, als het bloed van Jezus dat pleit voor barmhartigheid: *"vergeef hen, want zij weten niet wat zij doen"*. Het andere woord is het woord van de wet, van oordeel. Het harde woord dat opkomt vanuit mijn vlees vanuit wetticisme. Een houding als het bloed van Abel dat het oordeel uitschreeuwt over zijn broer.

Welke stem gaat triomferen?

Laat barmhartigheid triomferen over oordeel.

Wees barmhartig door voor uzelf te verklaren: "misschien had hij een goed motief om zoiets te doen, of stond hij onder een bepaalde druk die u niet begreep en daarom de uitspraak deed of actie ondernam." Daarom, omdat wij niet achter de reden kunnen kijken en zijn motief niet kennen, wees barmhartig anders zult u op een bepaald moment door God op dezelfde wijze geoordeeld worden.

De Heere gaat verder in vers 3 met:

"Waarom ziet u wel de splinter in het oog van uw broeder, maar merkt u de balk in uw eigen oog niet op?" Ieder mens heeft een splinter in zijn oog, niemand is perfect. Jakobus zegt in Jakobus 3 vers 2: *"Want wij struikelen allen in veel opzichten."*

Wat is de balk ten opzichte van de splinter. De balk is de oordelende, onvergevingsgezinde houding. Wanneer wij een oordelende, onvergevingsgezinde houding aannemen ten opzichte van onze broeder of zuster dan is de grootste misdaad die deze broeder of zuster pleegt een splinter in vergelijking met onze daad. Hij of zij kan een grote en serieuze fout gemaakt hebben maar die is klein ten opzichte van onze veroordelende en onvergevingsgezinde houding

tegenover hem of haar. Dit hoeft niet eens met woorden maar kan zich uiten in de wijze waarop wij naar hem of haar kijken.

Willen wij deze splinter bij de ander weghalen, dan moeten wij eerst de balk van onbarmhartigheid en onvergevingsgezindheid bij onszelf verwijderen. Wij zijn niets meer dan huichelaars of hypocrieten wanneer wij dit nalaten. Dit zijn de woorden van Jezus in vers 5: *"Huichelaar, haal eerst de balk uit uw oog en dan zult u goed kunnen zien om de splinter uit het oog van uw broeder te halen."*

Mogen wij onze broeder of zuster dan niet helpen om de splinter te verwijderen? Natuurlijk wel, maar dan wel met een rein hart en eerst een vergevingsgezinde en barmhartige houding aannemen. Dus een houding en hulp bieden vanuit ons hart, want dat is wat geleid wordt door Gods Geest. Doen wij dat niet, dan kunnen wij niet zien wat wij doen. Duidelijk zien betekent, zien op de ander met liefde, dan kunnen wij hem/haar helpen om de zwakheden te overwinnen.

Wanneer wij de woorden van onze grote Leraar, Jezus Christus, ter harte nemen zoals die omschreven staan in Johannes 12 vers 47 en 48, dan mogen wij liefdevol anderen op deze lessen van Jezus wijzen zonder te oordelen, maar hen te waarschuwen met de liefde van Christus. *"En als iemand Mijn woorden hoort en niet gelooft, veroordeel Ik hem niet, want Ik ben niet gekomen om de wereld te veroordelen, maar om de wereld zalig te maken. Wie Mij verwerpt en Mijn woorden niet aanneemt, heeft iets wat hem veroordeelt, namelijk het woord dat Ik gesproken heb: dat zal hem veroordelen op de laatste dag."*

7.3 de parels en de zwijnen

"Geef het heilige niet aan de honden, en werp uw parels niet voor de zwijnen, opdat die ze niet op enig moment met hun poten vertrappen, zich omkeren en u verscheuren"

Mattheüs 7 vers 6

Ook in dit vers zien wij weer de balans die wij overal terug vinden in Gods Woord. Of anders gezegd: "tekst met tekst vergelijken geeft evenwicht."

In de eerste vijf verzen van Mattheüs 7 wordt gesproken over het niet oordelen. Het thema van die vijf verzen is "oordeel niet". Hoe kan ik tegen mijn broeder zeggen: "er zit een splinter in uw oog" terwijl ik de balk in mijn eigen oog niet bemerk heb?

De Heere zegt niet dat wij de splinter niet moeten zien, nee Hij stelt er een voorwaarde aan waarop wij hem wel mogen zien. Die voorwaarde is dat wij niet onvergevingsgezind, onbarmhartig en oordelend mogen zijn. Wij moeten altijd rekening houden met het feit dat wij de gedachten en motieven in het hart van de ander niet kennen.

Daartegenover zegt Jezus in het daaropvolgende vers dat wij, wat heilig is, niet aan de honden moeten geven en onze parels niet voor de zwijnen moeten werpen. Het is logisch dat Jezus hier niet letterlijk honden en zwijnen bedoelt maar het is verbazingwekkend dat Jezus, die zacht van karakter en liefdevol was, niet alleen de slangen, addergebroed en de vos noemt maar ook zwijnen en honden. Stel je voor dat de liefdevolle Jezus menselijke wezens honden en zwijnen noemt omdat dat de waarheid is. Hij bedoelde dit uiteraard niet in letterlijke zin maar figuurlijk ten aanzien van een bepaalde houding die een mens kan aannemen. Hij noemt mensen dwazen omdat zij voor zichzelf rijkdommen vergaren.

Wanneer een mens alleen geïnteresseerd is in de aardse dingen is hij volgens Gods normen net een dier, staat hij gelijk aan een hond en een varken. Waar zijn honden en varkens in geïnteresseerd? Wij weten dat zij geïnteresseerd zijn in eten, drinken, seks, rust, slaap en andere aardse geneugten, op zichzelf staand, vechtend voor hun rechten, in hun eigen comfort levend. Een mens die geschapen is naar het beeld van God en alleen geïnteresseerd is in de hiervoor omschreven dingen, waarbij hun gedachten altijd gefocust zijn op

deze aardse dingen zoals voedsel, rust, seks, genot, plezier, rijkdom enzovoort, is in wezen niet beter af dan een hond en een varken. Een hond en een varken is niet geïnteresseerd in Geestelijke dingen. Niet in gebed, Gods Woord, het navolgen van Zijn geboden. Wanneer een menselijk wezen niet geïnteresseerd is in deze dingen dan is hij of zij in principe niet beter af dan een hond en een zwijn.

De Heere zegt dat wanneer iemand niet geïnteresseerd is in de dingen van God, geef hem dan geen parels, geef hem niet iets wat heilig is. Hoe moeten wij dan met hen omgaan? Moeten wij hen helemaal niet meer leren en onderwijzen? Natuurlijk moeten wij dat wel doen, maar wij moeten hen de "parels" niet geven. Geef hen eerst wat hen er toe aanzet om interesse te krijgen voor de Geestelijk dingen en in hun hart geraakt worden, geef hen daarna de parels, de heilige dingen.

Iemand moet zich eerst bewust worden van zijn leegheid, zijn doelloosheid van het leven, zijn Geestelijke behoefte, zijn of haar zicht op de zonde, pas dan kunnen wij hem of haar begeleiden in de weg het doel van het sterven en de opstanding van Christus, de weg van berouw en vergeving, de vervulling met de Heilige Geest, de weg van heiliging en navolging van Christus, de parels.

Laten wij ons er wel van bewust zijn dat er gelovigen zijn die zich weinig aantrekken van Gods Woord en zich niet veel gelegen laten in het navolgen van Christus en Zijn woorden. Het is duidelijk dat, in tegenstelling met het niet oordelen, wij moeten kunnen onderscheiden of iemand te vergelijken is met een hond of een varken of dat hij of zij Geestelijk geïnteresseerd is. En wanneer wij door Geestelijk inzicht, door onderscheidingsvermogen zien dat iemand zich gedraagt als de omschreven hond of varken, dan is dat geen oordelen. Dat is de verwoording van wat God zegt in vers zes. *"Geef dat wat heilig is niet aan de honden of de varkens."*

7.4 bidden, zoeken en kloppen

Bid, en u zal gegeven worden: zoek, en u zult vinden: klop, en er zal voor u opengedaan worden. Mattheüs 7:7

Nu wij zover gekomen zijn, waarmee kunnen wij ons zelf dan vergelijken? Zijn wij afgedaald naar het niveau van de honden en de zwijnen, kunnen wij ons meten met de gerechtigheid van de schriftgeleerden en de Farizeeën, of stijgt onze gerechtigheid uit boven die van de Farizeeën en schriftgeleerden?

Is het ons verlangen om de negen goede houdingen of normen of eigenschappen na te jagen? Hebben wij een verlangen in ons hart om vrij te worden en te zijn van de verkeerde houdingen?

Zo ja, dan is het moment gekomen om God Zijn werk in ons te laten beginnen of voort te zetten in het uitwerken van de goede en het verlangen om geheel vrij te zijn van de verkeerde houdingen die hier genoemd zijn.

Hoe kunnen wij dit dan ontvangen? Hoe kunnen wij dat verlangen in ons zijn uitwerking laten krijgen?

Door vastberadenheid, wilskracht, ons zelf onder controle krijgen?

Nee, maar wel door de Heere God te vragen.

"Bid, en u zal gegeven worden:" Blijf bidden, blijf God vragen in nederigheid dat u het zelf niet kunt. Door te zoeken in Gods Woord: *"zoek, en u zult vinden:"* Zoek en blijf vragend zoeken tot u Zijn waarheid vindt. En klop: *"klop, en er zal voor u opengedaan worden."* Klop en blijf kloppen totdat God uw Zijn wil laat zien. Doe dit alles met een oprecht hart: *"Want ieder die bidt, die ontvangt: wie zoekt, die vindt: en wie klopt, voor hem zal er opengedaan worden."*

Wij moeten blijven bidden, vragen, zoeken en blijven aankloppen bij God tot Hij ons antwoord.

"Is er iemand onder u die zijn zoon een steen zal geven, als hij om brood vraagt? Of als hij hem om een vis vraagt, zal hij hem een slang geven? Als u, die slecht bent, uw kinderen dan goede gaven weet te geven, hoeveel te meer zal uw Vader, Die in de hemelen is, goede gaven geven aan hen die tot Hem bidden." Dit is een belofte waar wij in mogen gaan staan en waarvan getuigd kan worden dat God Zijn beloften waar maakt.

Tot slot kan onze totale houding naar onze naaste toe verwoord worden door vers 12: *"Alles dan wat u wilt dat de mensen u doen, doet u hun ook zo, want dat is de Wet en de Profeten."*

Hoofdstuk 8

De poort en de weg

"Ga binnen door de nauwe poort, want wijd is de poort en breed is de weg die naar het verderf leidt, en velen zijn er die daardoor naar binnen gaan: maar de poort is nauw en de weg is smal die naar het leven leidt, en weinigen zijn er die hem vinden. Maar wees op uw hoede voor de valse profeten, die in schapenvacht naar u toe komen maar van binnen roofzuchtige wolven zijn. Aan hun vruchten zult u hen herkennen. Men plukt toch geen druif van doornstruiken of vijgen van distels? Zo brengt iedere goede boom goede vruchten voort en een slechte boom brengt slechte vruchten voort. Een goede boom kan geen slechte vruchten voortbrengen en een slechte boom kan geen goede vruchten voortbrengen. Iedere boom die geen goede vrucht voortbrengt, wordt omgehakt en in het vuur geworpen. Zo zult u hen dus aan hun vruchten herkennen. Niet ieder die tegen Mij zegt: Heere, Heere, zal binnengaan in het Koninkrijk der hemelen, maar wie de wil doet van Mijn Vader, Die in de hemelen is. Velen zullen op die dag tegen Mij zeggen: Heere, Heere, hebben wij niet in Uw Naam geprofeteerd, en in Uw Naam demonen uitgedreven, en in Uw Naam veel krachten gedaan? Dan zal Ik hun openlijk zeggen: Ik heb u nooit gekend: ga weg van Mij, u die de wetteloosheid werkt! Daarom, ieder die deze woorden van Mij hoort en ze doet, die zal Ik vergelijken met een verstandig man, die zijn huis op de rots gebouwd heeft: en de slagregen viel neer en de waterstromen kwamen en de winden waaiden en stortten zich op dat huis, maar het stortte niet in, want het was op de rots gefundeerd. En ieder die deze woorden van Mij hoort en ze niet doet, zal met een dwaze man vergeleken worden, die zijn huis op zand gebouwd heeft: en de slagregen viel neer en de waterstromen kwamen en de winden waaiden en sloegen tegen dat huis, en het stortte in en zijn val was groot.

Toen Jezus deze woorden had geëindigd, gebeurde het dat de menigte versteld stond van Zijn onderricht, want Hij onderwees hen als gezaghebbende en niet zoals de schriftgeleerden.

Mattheüs 7: 13-29

8.1 de nauwe poort en de smalle weg

Jezus heeft ons eerst onderwezen in de goede houdingen, eigenschappen of normen waar wij een voorbeeld aan moeten nemen. Vervolgens heeft Jezus de houdingen en normen aangeven die in tegenspraak zijn met Gods wil en geboden en hoe wij Hem kunnen vragen ons de weg van Zijn gerechtigheid te wijzen.

Nu komen wij bij de concluderende verzen van de Bergrede.

“Ga binnen door de nauwe poort, want wijd is de poort en breed is de weg die naar het verderf leidt, en velen zijn er die daardoor naar binnen gaan: maar de poort is nauw en de weg is smal die naar het leven leidt, en weinigen zijn er die hem vinden.” Mattheüs 7:13-14

Hier zien wij, wanneer wij kijken naar de context waarin dit staat, dat Jezus spreekt over een levensstijl zoals beschreven in deze Bergrede. In de Bergrede spreekt Jezus over een speciale manier van leven. De toegang tot dit leven is door de nauwe poort en die daarna wordt voortgezet op de smalle weg. Dit was het leven van Jezus hier op aarde. De negen goede houdingen waren de levensstijl van Jezus. En de verkeerde houdingen waarvoor Jezus ons waarschuwt zijn de houdingen die voortkomen uit het vlees, het leven uit Adam, geïnfecteerd door het gif van satan, alles tegenovergesteld aan de Geest van Christus. De Geest van Christus, zoals omschreven in hoofdstuk 5 vers 1 tot 12, zijn de negen goede houdingen en zijn tegenovergesteld aan de geest van het vlees, de geest van de duivel, omschreven in de daaropvolgende verzen tot en met hoofdstuk 7.

Wat bedoelt Jezus eigenlijk met de wijde poort en de brede weg? Dat is de weg van de negen verkeerde houdingen, de vleselijke natuur.

Wat is dan de nauwe poort en de smalle weg die naar het leven leidt? Dat is bevrijd te zijn van deze negen verkeerde houdingen en deelgenoot te worden van de negen goede houdingen.

Dat is de rechttoe, rechtaan de betekenis van vers 13 en 14, in de context waarin het geschreven staat: binnengaan door de nauwe poort en verder gaan op de smalle weg.

Er zijn echter veel mensen die binnengaan door de wijde poort en verder gaan op de brede weg, die naar het verderf leidt. En er zijn er die door de nauwe poort gaan, maar daarna toch weer op de brede weg gaan wandelen. Deze woorden geven aan dat God zelf zegt dat de meeste mensen de verkeerde weg kiezen. In vers 14 zegt Jezus dat weinig mensen de weg naar het leven vinden.

Dit is iets wat wij heel serieus moeten nemen wanneer wij weten dat, wanneer wij om ons heen kijken, de meeste mensen de weg naar het verderf kiezen. Velen die een vluchtige of argeloze houding hebben ten opzichte van de zonden waar Jezus hier over spreekt.

Laten wij ze nog een keer opnoemen:

Boosheid en toorn
Onreine gedachten, lust
Liegen
Wraak
Selectieve liefde
Verering van mensen
Liefde voor het materiële
Bezorgdheid
Oordelen

Dit zijn zaken waar veel christenen niet echt over nadenken of serieus nemen. Breed is de weg die naar het verderf leidt en heel veel mensen lopen op die weg.

Jezus zegt in een ander tekstgedeelte, in Lukas 13 vers 24: *"Strijd om binnen te gaan door de nauwe poort, want velen, zeg Ik u, zullen proberen binnen te gaan en het niet kunnen,"*

Waarom kunnen velen dit niet, waarom lukt het veel mensen niet om binnen te gaan door de nauwe poort? Omdat veel mensen de prijs hiervoor niet willen betalen!

Kijk naar de man, in Mattheüs 19 vanaf vers 16, de veel rijkdom bezat. Jezus zei uiteindelijk hierover tegen Zijn discipelen: *"Het is gemakkelijker dat een kameel door het oog van een naald gaat, dan dat een rijke het Koninkrijk van God binnengaat."*

De jonge man moest eerst zijn liefde voor aardse dingen, in dit geval zijn geld, opgeven om door de nauwe poort binnen te kunnen gaan; in dit gedeelte vergeleken met het oog van een naald. Hier zien wij dat hij de prijs niet wilde betalen om het leven binnen te gaan. Wij kunnen niet door de nauwe poort binnen gaan wanneer wij niet bereid zijn om de liefde voor onze aardse zaken op te geven en bevrijd te worden van de overige verkeerde eigenschappen, onze vleselijke natuur.

De vraag die wij ons moeten stellen is: "willen wij deelgenoot zijn van Gods leven hier op aarde, Gods reinheid, het leven van Christus en Zijn nederigheid als ons voorbeeld. Dat leven dat zijn vijanden vergeeft, dat leven dat zijn naaste liefheeft, dat leven dat treurt om hen die dreigen verloren te gaan, dat leven dat barmhartig is voor zijn naaste, dat leven dat zachtmoedig is tegenover iedereen, dat leven dat vrede sticht in plaats van haat, dat leven dat jaagt naar Gods gerechtigheid, dat leven dat smaad en leugen verdraagt omwille van Gods naam, dat leven dat weigert anderen te veroordelen?"

Hoeveel zijn er die voor dat leven kiezen? Wanneer men die vraag op de man af stelt zullen er weinigen zijn die met een oprecht hart durven en willen zeggen: "Ja dat wil ik"!

Hebt u uzelf deze vraag al gesteld?

Wanneer u bereid bent om op die vraag te antwoorden met: "Ja dat wil ik" en de poort er naar toe wilt zoeken, zult u die vinden en zal God de poort voor u openen die leidt naar de smalle weg: *"Want ieder die bidt, die ontvangt: wie zoekt, die vindt: en voor wie klopt zal opengedaan worden."*

Wij hoeven het niet zelf te doen. God wil ons de weg wijzen door Zijn Geest, uit genade, maar wij moeten ons hier wel bij Hem voor melden en in nederigheid aanvaarden dat wij niet uit eigen kracht de nauwe poort kunnen vinden, laat staan op de smalle weg verder kunnen gaan.

8.2 misleiding

Het is in de context van de vorige twee verzen dat Jezus hierna, in vers 15, onderwijst over valse profeten: *"wees op uw hoede voor de valse profeten, die in schapenvacht naar u toe komen maar van binnen roofzuchtige wolven zijn."* (NBG)

Wie zijn deze valse profeten?

In de context van de Bergrede zijn de valse profeten zij die de smalle weg vervangen voor de brede weg. Zij zijn het die de smalle weg breder maken dan Jezus hem maakte! Wees op uw hoede voor valse profeten heeft alles te maken met de smalle en de brede weg waar Jezus over spreekt.

Valse profeten waren in het Oude Testament zij die vrede! vrede! verkondigden terwijl er geen vrede was. Jeremia was regelmatig in

conflict met valse profeten omdat zij vrede predikten toen hij oordeel verkondigde. Jeremia 6 vers 13 en 14: *"Van profeet tot priester pleegt ieder van hen bedrog. Zij genezen de breuk van Mijn volk op het lichtst, door te zeggen: Vrede, vrede! Maar er is geen vrede."*

Wij zagen al dat de nauwe poort te vergelijken is met het oog van een naald, waarbij het voor een kameel onmogelijk is om daar door heen te gaan.

Wij kunnen ons afvragen wat deze nauwe poort voor ons betekent.

Het antwoord is: "De nauwe poort is de poort naar discipelschap."

Jezus legde de voorwaarden voor discipelschap neer in Lukas 14 vers 26 tot 33: *"Als iemand tot Mij komt en niet haat zijn eigen vader en moeder en vrouw en kinderen en broers en zusters, ja, ook zelfs zijn eigen leven, die kan Mijn discipel niet zijn. En wie zijn kruis niet draagt en achter Mij aan komt, kan geen discipel van Mij zijn. Want wie van u die een toren wil bouwen, gaat niet eerst zitten om de kosten te berekenen, of hij de middelen wel heeft om het werk te voltooien? Opdat niet misschien, als hij het fundament gelegd heeft en niet in staat is het te voltooien, allen die het zien, hem beginnen te bespotten, en zeggen: Deze man begon te bouwen, maar heeft het werk niet kunnen voltooien. Of welke koning die een oorlog in gaat om te strijden met een andere koning, gaat niet eerst zitten om te beraadslagen of hij bij machte is met tienduizend man tegemoet te gaan die met twintigduizend man tegen hem optrekt? En zo niet, dan stuurt hij, als de ander nog ver weg is, een gezantschap om te vragen wat de vredesvoorwaarden zijn. Zo kan dan ieder van u die niet alles wat hij heeft, achterlaat, geen discipel van Mij zijn."*

Wij kunnen deze voorwaarden opsplitsen in drie delen:

In de eerste plaats: moeten wij Jezus stellen boven onze geliefden, ten tweede: onze ik-gerichtheid afleggen en dagelijks ons kruis opnemen, (dat is het navolgen van Christus als ons voorbeeld) en ten derde: al onze bezittingen figuurlijk overdragen aan de Heere.

Dat is de nauwe poort!

Alleen een mens die zegt: *"Heere u bent meer dan alles wat ik heb en ben"*, kan door de nauwe poort binnen gaan. Het is voor een mens onmogelijk om door het oog van de naald te gaan wanneer hij niet bereid is aan deze voorwaarden te voldoen. Dat is de prijs die wij hiervoor moeten betalen.

Daaruit kunnen wij concluderen dat de valse profeten niet perse een bewuste en opzettelijke andere leer hoeven te verkondigen, maar dat zij het zijn die deze richtlijnen tot discipelschap niet verkondigen, waardoor zij een leer prediken die niet tot leven maar tot verderf leid. Jezus bevestigde het verkondigen van discipelschap in Mattheüs 28 vers 19: *"Ga er daarom op uit om alle volken tot mijn discipelen te maken. Doop hen in de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Leer hen altijd te doen wat Ik u heb gezegd."* (HB)

Dit zijn woorden die voor zich spreken. Wanneer wij altijd alles doen wat Jezus geboden heeft dan wandelen wij, na door de nauwe poort gegaan te zijn, op de smalle weg.

Wanneer wij Jezus verkondigen zonder de prijs van discipelschap aan te geven, verdienen wij de titel van valse profeet. Wij kunnen verkondigen dat Jezus Christus gestorven is voor onze zonden, dat wij Hem om vergeving moeten vragen om van onze zonden gereinigd te kunnen worden, maar niet de kosten die het discipelschap met zich mee brengt onderwijzen. Wij moeten dus erg voorzichtig zijn in datgene wat wij aan onderwijs geven of aan onderwijs ontvangen.

Wanneer wij luisteren naar de woorden van Jezus dan kunnen wij nooit misleid worden of afwijken van de smalle weg. Wanneer wij het Woord van God, de woorden die Jezus gesproken heeft, aanvaarden en exact zoals het geschreven staat naleven dan zullen wij de nauwe poort en de smalle weg niet kunnen missen.

8.3 de valse profeten

“Maar wees op uw hoede voor de valse profeten, die in schapenvacht naar u toe komen maar van binnen roofzuchtige wolven zijn.”

In het vorige gedeelte waarschuwde Jezus ons voor valse profeten. 2 Petrus 1 waarschuwt er voor. In de brief van Judas worden wij erop gewezen.

Maar wij zagen ook dat valse profeten niet expliciet een totaal andere leer hoeven te brengen. Het hoeft beslist niet zo te zijn dat een valse profeet iemand is die de godheid van Jezus ontkent, of die ontkent dat Jezus in het vlees, als mens op aarde gekomen en als mens heeft geleefd, of ontkent dat Hij is opgestaan uit de dood. Dit zijn ook valse profeten, maar die zijn niet zo moeilijk te herkennen. Hier wordt een andere valse profeet bedoeld. Hier wordt meer geduid op misleidend onderwijs en verkondigingen door hen die het zichzelf misschien niet eens realiseren dat zij een vals evangelie verkondigen. Zij zijn vaak zelf door satan misleidt en misleiden op hun beurt andere gelovigen. Het zijn mensen die een gedeeltelijke kennis van de waarheid hebben en zich presenteren als Gods vertegenwoordiger. Dit zijn zij waar wij erg waakzaam voor moeten zijn. Wij weten toch dat een glas melk met een paar druppels vergif gevaarlijker is dan een glas vol met vergif. Bij een glas met puur vergif ziet men het en proeft men het, maar met een paar druppels proeft en ziet men het niet en drinkt men het argeloos op.

“De valse profeten, die in schapenvacht naar u toe komen maar van binnen roofzuchtige wolven zijn.”

Wanneer waarheid wordt vermengd met dwaling is dat gevaarlijker dan een puur onwaar en on-Bijbels evangelie. Voor christenen is een duidelijk on-Bijbelse boodschap gemakkelijk te onderkennen, maar daar waar de waarheid wordt gemixt met dwaling zal dit minder snel opvallen. Daarom moeten wij juist hiervoor waakzaam zijn en zelf de waarheid kennen die in Gods Woord beschreven staat. Vaak gaat het

om negentig procent waarheid met een toevoeging van tien procent dwaling of onwaarheden. Zonder die tien procent hebben wij niet de **hele** waarheid.

“Aan hun vruchten zult u hen herkennen.

Zo brengt iedere goede boom goede vruchten voort en een slechte boom brengt slechte vruchten voort. Een goede boom kan geen slechte vruchten voortbrengen en een slechte boom kan geen goede vruchten voortbrengen. Iedere boom die geen goede vrucht voortbrengt, wordt omgehakt en in het vuur geworpen. Zo zult u hen dus aan hun vruchten herkennen.”

Het is niet moeilijk om een valse profeet of leraar te herkennen.

Het gaat hierbij niet eens in de eerste plaats om zijn leer, want dat is het eenvoudigste om te herkennen. Kijk naar zijn wijze van leven, wat voor voorbeeld is hij. Veel subtieler is het wanneer een leraar met de juiste leer komt, maar een verkeerd leven leidt.

Dus nogmaals: er zijn twee soorten valse profeten: zij die komen in wolfskleren en wolven zijn. Wolven hebben een verkeerde leer en leven in zonde en zijn daarom simpel te herkennen. Dan zijn er de andere valse profeten, zij die komen in schaapskleren maar in werkelijkheid wolven zijn. De goede leer maar een on-Bijbels en verborgen leven leiden. Wie zijn daarom gevaarlijker? De wolf in schaapskleren! Zij zijn niet te herkennen door hun leer, hun manier van spreken, hun elegante optreden, zelfs niet door hun geestelijke gaven, maar wel aan de vruchten. Er staat hier dan ook niet “aan de geestelijke gaven zult u hen herkennen” nee, er staat: “aan hun vruchten zult u hen herkennen”

Men plukt toch geen druif van doornstruiken of vijgen van distels?

Er groeien geen druiven aan doornstruiken, of vijgen aan distels.

Wanneer u deze vruchten wel aan dit soort bomen of struiken ziet, dan zijn zij er door een mens in gehangen en komen niet voort vanuit natuurlijke groei.

Wanneer u zich vast houdt aan deze simpele herkenningstekens dan kunt er van verzekerd zijn dat de kans om misleid te worden erg klein is. Nogmaals, niet aan hun gaven maar aan hun vruchten herkent u hen!

“Een goede boom kan geen slechte vruchten voortbrengen en een slechte boom kan geen goede vruchten voortbrengen. Iedere boom die geen goede vrucht voortbrengt, wordt omgehakt en in het vuur geworpen.”

Wij kunnen de Bijbelleraren, voorgangers, oudsten maar ook onze medebroeder en zuster herkennen aan hun vruchten en niet aan hun gaven.

“Zo zult u hen dus aan hun vruchten herkennen.”

Ondanks dat Jezus tot twee keer toe zegt hoe wij valse profeten kunnen herkennen, namelijk “aan hun vruchten”, kunnen de meeste gelovigen de valse profeten niet onderscheiden van de oprechte. Zij kijken nog steeds niet naar de vruchten maar naar de gaven en worden zodoende op een dwaalspoor gebracht.

Hoe kunnen wij bereiken dat wij goede vruchten dragen?

Goede vruchten komen niet voort door deze in verkeerde bomen te hangen, zoals druiven in doornstruiken en vijgen in distels. Met andere woorden het gebeurt niet door een goede houding aan te nemen, door mensenwerk waardoor anderen het kunnen zien. Komt er een mango aan een mangoboorn door die erin te hangen, of een kokosnoot aan een palmboom, of een appel aan een appelboom? Uiteraard niet! Het ontstaat door het gezonde leven binnen in de boom. Daar ligt de oorspong: *“een goede vrucht komt voort uit een goede boom.”*

In Mattheüs 12 vers 33 zegt Jezus: *"Stel dat de boom goed is, dan is ook zijn vrucht goed: of dat de boom slecht is, dan is ook zijn vrucht slecht. Want aan de vrucht wordt de boom gekend."*

Dus nogmaals concentreer u niet op de vrucht maar op de kwaliteit van de boom. Met andere woorden kijk niet naar de kwaliteiten van de prediker of leraar maar naar zijn levenshouding. Leeft hij wat hij onderwijst of preekt.

Iets verderop, in vers 35 zegt Jezus dan ook: *"De goede mens brengt goede dingen voort uit de goede schat van het hart, en de slechte mens brengt slechte dingen voort uit de slechte schat."* Jezus verwijst hierbij weer naar de schat die in iemands hart is.

Wanneer de boom goed is hoeven wij ons geen zorgen te maken over de kwaliteit van de vruchten.

Laat Jezus de bijl aan de wortel, aan het vlees leggen van de zieke boom waardoor het vlees gedood wordt en er door de Heilige Geest nieuw leven in de boom kan ontstaan. Een andere natuur, niet kunstmatig geproduceerd maar het deelgenoot zijn van Gods natuur. Geen imitatie van Christus maar deelgenoot zijn van het leven van Christus. Imiteren betekent: goede vruchten in een zieke boom hangen. Deelgenoot zijn betekent: goede vruchten ontwikkelen vanuit de gezonde kern van de gezonde boom. Wanneer wij aan deze oproep geen gehoor geven dan zegt de Heere Jezus: *"Iedere boom die geen goede vrucht voortbrengt, wordt omgehakt en in het vuur geworpen."*

8.4 ga weg van Mij

"Niet ieder die tegen Mij zegt: Heere, Heere, zal binnengaan in het Koninkrijk der hemelen, maar wie de wil doet van Mijn Vader, Die in de hemelen is. Velen zullen op die dag tegen Mij zeggen: Heere, Heere, hebben wij niet in Uw Naam geprofeteerd, en in Uw Naam demonen uitgedreven, en in Uw Naam veel krachten gedaan? Dan zal Ik hun openlijk zeggen: Ik heb u nooit gekend: ga weg van Mij, u die de wetteloosheid werkt!"

Mattheüs 7:21-23

In het vorige gedeelte onderwees Jezus over de vruchten, de goede vruchten van de goede bomen en de bomen met slechte vruchten die omhakt worden.

In dit gedeelte spreekt Jezus over de geestelijke gaven.

Niet ieder die tegen Mij zegt: Heere, Heere, zal binnengaan in het Koninkrijk der hemelen, maar wie de wil doet van Mijn Vader, Die in de hemelen is.

Wanneer iemand "Heere, Heere" zegt dan mogen wij ervan uitgaan dat hij de juiste leer bezit. Hij weet dat Jezus Heer is, dat Hij God is en dat Jezus Christus in het vlees gekomen is. Dus het is aannemelijk dat zijn leerstellige overtuiging juist is. Hij is niet alleen intellectueel juist maar is ook emotioneel enthousiast omdat hij weet dat Jezus Heer is.

Hij heeft daarbij de juiste kennis en toch bestaat de mogelijkheid dat hij het Koninkrijk der hemelen niet binnen gaat.

Hoe is dat mogelijk?

Dat is mogelijk omdat hij niet gehoorzaamt! Omdat hij niet de wil doet van Mijn Vader, Die in de hemelen is, zegt Jezus.

Het wezenlijke van ware christelijke spiritualiteit, Geestelijk zijn, is niet kennis, de juiste leer, of emotioneel enthousiasme, nee, het is gehoorzaamheid, het navolgen van het leven van Christus en Zijn Woord. Een ware profeet (*in het NT is een profeet iemand die door goddelijke inspiratie spreekt*) of Bijbelleraar, onderwijst niet alleen de weg in theologische kennis of emotioneel enthousiasme, maar wijst de weg naar gehoorzaamheid.

Herinneren wij ons nog wat de laatste woorden van Jezus hier op aarde waren voordat Hij terug ging naar Zijn Vader: *"Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, **hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen.**"* Mattheüs 28:19

Dat maakt iemand geschikt voor het Koninkrijk der hemelen, namelijk hij of zij waarover zegt Jezus: *"Maar wie de wil doet van Mijn Vader, Die in de hemelen is."* Iemand die zich houdt aan de Grondwet van het Koninkrijk der hemelen.

Wij kijken nog even terug naar hen die valse profeten genoemd worden. Dat zijn zij, die met veel theologische kennis, met emotioneel enthousiasme de juiste leer prediken, maar ons niet wijzen op, noch ons leiden naar gehoorzaamheid aan de wil van de Vader Die in de hemelen is. Het zijn zij die hun eigen interpretatie geven aan Gods normen en waarden, eigen inzichten toevoegen en proclameren, boven wat Jezus onderwijst.

Omdat velen zo hun eigen inzichten verkondigen vervolgt Jezus in vers 22 van Mattheüs 7 met: *"**Velen** zullen op die dag tegen Mij zeggen: Heere, Heere, hebben wij niet in Uw Naam geprofeteerd, en in Uw Naam demonen uitgedreven, en in Uw Naam veel krachten gedaan?"*

"Op die dag" is de dag waarop Jezus Christus terug komt, dan zullen velen dit uitroepen. Dat is de dag waarop zij niet alleen "Heere" zullen zeggen, maar "Heere, Heere", getuigend van hun overtuiging

dat Jezus, Heer is. Ja, zij hebben Hem zelfs gediend door het uitdrijven van demonen, door mensen te genezen, door geestelijke bevrijding en door middel van andere bovennatuurlijke- en andere geestelijke gaven.

Hier gaat het om mensen die de gaven van de Heilige Geest hebben ontvangen, die niet geprofeteerd hebben voor één of andere heidense god, nee, zij hebben geprofeteerd en gediend in de naam van Jezus Christus en toch zegt de Heere: *"Ik heb u nooit gekend: ga weg van Mij, u die de wetteloosheid werkt"*

Wat betekent het eigenlijk wanneer er gezegd wordt *"werkers van de wetteloosheid"* of *"wetsverkrachters"* zoals de NBV het verwoord. Een beeld hiervan wordt ons geschetst in 1 Johannes 3 vers 4: *"Ieder die de zonde doet, doet ook de wetteloosheid: want de zonde is de wetteloosheid."*

Blijkbaar is het mogelijk dat iemand in zijn privé leven zonde doet en toch demonen kan uitdrijven, zieken genezen, profeteren en dat alles in de naam van Jezus Christus.

Wanneer God eenmaal een gave aan iemand gegeven heeft neemt Hij die meestal niet weer weg, zelfs niet wanneer iemand terug valt. Daarom waarschuwt Jezus, wanneer men in die zonde volhardt, met de woorden: *"Ik heb u nooit gekend: ga weg van Mij, u die de wetteloosheid werkt!"*

Het is altijd goed om niet direct op de woorden van een Bijbelleraar, voorganger, profeet of zelfs een oudste af te gaan, zonder ook te kijken naar zijn "levenswandel", zijn privéleven; zonder te kijken naar de "vruchten" want: *"Aan hun vruchten zult u hen herkennen."*

8.5 de rots en het zand

"Daarom, ieder die deze woorden van Mij hoort en ze doet, die zal Ik vergelijken met een verstandig man, die zijn huis op de rots gebouwd

heeft: en de slagregen viel neer en de waterstromen kwamen en de winden waaiden en stortten zich op dat huis, maar het stortte niet in, want het was op de rots gefundeerd. En ieder die deze woorden van Mij hoort en ze niet doet, zal met een dwaze man vergeleken worden, die zijn huis op zand gebouwd heeft: en de slagregen viel neer en de waterstromen kwamen en de winden waaiden en sloegen tegen dat huis, en het stortte in en zijn val was groot.” Mattheüs 7:24-27

Hier zien wij de concluderende verzen van de Bergrede en spreekt Jezus over twee types mensen, een wijze en een dwaze bouwvakker. Het is belangrijk om goed naar de karikaturen te kijken om bij onszelf na te kunnen gaan of wij een wijze of een dwaze bouwer zijn!

Jezus zegt: “Wie naar Mij luistert en doet wat Ik zeg, is verstandig. Hij lijkt op een man die zijn huis op een rots bouwt. Het kan regenen, er kan een overstroming komen en het kan stormen. Maar het huis blijft staan, want het heeft een goede fundering.” (HB)

Velen van ons kennen het kinderlied:

Een wijs man bouwde zijn huis op de rots.

En de regen stroomde neer.

En de regen stroomde neer en de vloed kwam op.

En het huis op de rots stond vast.

Het gaat verder met:

Dus bouw je huis op Jezus de rots.

Dit is helemaal juist wanneer wij ook begrijpen wat Jezus bedoelt.

Wat betekent het om ons huis op de Heere Jezus Christus te bouwen? Betekent het dat wij moeten geloven dat Hij stierf voor onze zonden?

Kijk goed naar het antwoord in vers 24 van Mattheüs 7: “Wie naar Mij luistert en doet wat Ik zeg, is verstandig. Hij lijkt op een man die zijn huis op een rots bouwt.”

Dus alleen geloven dat Jezus voor mijn zonden stierf is niet voldoende. Oprecht geloof resulteert altijd in gehoorzaamheid! Een geloof dat niet resulteert in gehoorzaamheid is een schijn- of namaak geloof!

Redding is door de Heere Jezus Christus.
Geloof in de Heere Jezus Christus en u zult gered worden!

Maar Jakobus zegt in Jakobus 2 vers 26 ook: *"Zoals een lichaam zonder geest dood is, zo is ook geloof zonder daden dood."* (HB) Geloof zonder daden is geloof zonder gehoorzaamheid en is een dood geloof. Dat is net als een lichaam dat geen voedsel krijgt. Een lichaam zonder voedsel gaat dood. Een oprechte leer kan lijken op een lichaam met twee handen, twee voeten, hoofd, armen, benen, enzovoorts, maar wanneer het geen voedsel krijgt, gaat het dood. Dus het kenmerk van een waar geloof is gehoorzaamheid aan de woorden van Jezus.

Jezus zegt hier: een huis bouwen op een rots, is niet alleen in Mij geloven, maar de dingen doen die ik u onderwezen heb, specifiek duidend op het onderwijs in deze Bergrede. En dan kan storm, regen en overstromingen het huis nooit verwoesten.

Maar: *"En ieder die deze woorden van Mij hoort en ze niet doet,"*

Met andere woorden: hij hoort de woorden van Jezus, hij leest zelfs de Bijbel, anders kan hij de woorden van Jezus niet kennen. Hij is iemand die naar de kerk gaat, hoe kan hij anders de woorden van Jezus horen. Desondanks neemt hij ze niet serieus. Hij, die de woorden van Jezus niet gehoorzaamt, die ze niet in praktijk brengt, die kan met *"een dwaze man vergeleken worden, die zijn huis op zand gebouwd heeft: en de slagregen viel neer en de waterstromen kwamen en de winden waaiden en sloegen tegen dat huis, en het stortte in en zijn val was groot."*

Wat wordt in dit gedeelte bedoeld met "zand"?

Wij kunnen het zand vergelijken met ons verstand en onze emoties. Wanneer Gods waarheid alleen maar in ons verstand aanwezig is, staan wij op zand. Wanneer Gods waarheid alleen is doorgedrongen tot onze emoties, tot ons gevoel, dan staan wij nog steeds op zand en kan het bij de minste stroming wegspoelen. Wanneer u aan zee wel eens in het water, op het strand hebt gestaan, dan weet u hoe voelt wanneer het zand onder uw voeten door de stroming weg spoelt. Wanneer u niet oplet, dreigt u zelfs om te vallen. Zo is het ook met het huis dat op zand gebouwd is.

Wanneer raakt Gods waarheid de rots?

Wanneer de losse zandlaag is verwijderd en onze wil kapot geslagen is, wanneer het dynamiet van Gods Woord onze wil verbrijzeld heeft, pas dan kunnen wij ons fundament leggen op de rots. In de parallelle Bijbeltekst, in Lukas 6 vers 45, staat dit mooi omschreven: *"Hij is gelijk aan een man die een huis bouwde: hij groef en diepte uit en legde het fundament op de rots."*

Wanneer dat fundament gelegd is kunnen wij zeggen: *"Heere, niet mijn wil maar Uw wil geschiede"*

Heer, ik heb de neiging om boos te worden op mijn broeder, maar ik wil het niet want dat is niet Uw wil. Ik heb toch zo het verlangen om mijn gedachten te fixeren op vrouwen, maar dat is niet Uw wil en doe ik het niet. Mijn vleselijke natuur vraagt om wraak, maar mijn Geestelijke wil doet het niet.

Mijn vleselijke natuur houdt van geld en luxe goederen, maar met Uw kracht en genade wil ik het niet, want ik houd van U en niet van geld. Mijn vlees heeft de neiging om af en toe onwaarheden te spreken, maar ik doe het niet. Vanuit mijn vleselijke natuur word ik verzocht om mijn vijand te haten, maar Uw Geest helpt mij dit te weerstaan. Mijn wereldse natuur zegt mij om anderen te oordelen, maar U zegt "oordeel niet!" en dat wil ik doen. Mijn natuurlijke "ik" zegt mij bezorgd te zijn, maar U spreekt in mijn hart om dat, in geloof, niet te zijn.

Ik zal Uw woord gehoorzaam zijn en zal mijn huis op de rots bouwen.

De dwaze bouwer graaft niet diep om een vaste grond te hebben voor zijn fundering. Hij gebruikt geen dynamiet om alle oneffenheden op te blazen, nee hij ziet en begint te bouwen zonder rekening te houden met de gevolgen van storm en regen.

Wij weten dat de fundering van een huis aan het zicht onttrokken is, het wordt niet gezien. Het is het ondergrondse gedeelte. Jezus heeft het hier over het privé leven, over het leven dat onttrokken is aan het gezicht van zijn of haar omgeving, zijn innerlijke gedachteleven, de houding en het motief van zijn doen en laten. Dat is wat de medemens niet ziet maar open en bloot ligt voor Gods aangezicht. Zij die een puur, rein en oprecht leven leiden voor Gods aangezicht zijn het die hun huis op de rots, die Christus is, bouwen.

Wat zijn de terreinen die laten zien dat wij ons huis op de rots gebouwd hebben?

De negen goede houdingen:

- arm van geest, nederig, zijn,
- treuren om onze eigen zonden en die van anderen,
- zachtmoedig zijn naar onze naaste,
- hongeren en dorsten naar de gerechtigheid,
- barmhartig zijn tegen onze naaste,
- rein van hart zijn, oprecht geweten hebben
- vrede stichter zijn in plaats van wraak koesteren,
- bereid zijn om vervolgd te worden om de gerechtigheid,
- gesmaad worden, accepteren dat er leugens over ons verteld worden om en voor Jezus Christus.

en de negen verkeerde houdingen waarvan wij vrij zijn:

- totale vrijheid van boosheid en toorn
- totale vrijheid van onreine gedachten, lust

- bevrijd zijn van liegen, zelfs in ons denken en het vertellen van onwaarheden
- vrij zijn van wraakgevoelens
- vrijheid van liefde van de een boven de ander
- niet als mens de eer van andere mensen zoeken
- vrijheid van de liefde voor geld en het materiële
- vrijheid van bezorgdheid
- vrijheid van het oordelen van anderen.

De mens die van ganser harte op zoek is naar de goede houdingen en met hart en ziel werkt om bevrijd te worden van zijn of haar verkeerde houdingen, niet alleen aan de buitenkant maar diep in zijn hart, zijn motief, zijn emoties en gedachteleven, heeft zijn of haar huis voor Gods aangezicht op een rots gebouwd.

8.6 de ontsteltenis

Het gevolg van de woorden die Jezus gesproken heeft is dat de menigte versteld stond van Zijn onderwijs.

Staat u ook versteld van het onderwijs dat Jezus hier geeft?

Hier staat letterlijk: de menigte was “uit het veld geslagen”.

Bent u hierdoor ook “uit het veld geslagen?”

Zij hadden woorden gehoord van iemand met autoriteit.

“Toen Jezus deze woorden had geëindigd, gebeurde het dat de menigte versteld stond van Zijn onderricht, want Hij onderwees hen als gezaghebbende en niet zoals de schriftgeleerden.”

Wij mogen ons afvragen, “waardoor bezat Jezus deze autoriteit?”

In de eerste: plaats omdat Hij gezalfd was met de Heilige Geest
 Ten tweede: predikte Hij wat Hij al in de praktijk gebracht had.

Gezalfd, bekrachtigd zijn door de Heilige Geest alleen is niet voldoende om Gods waarheid te kunnen verkondigen. Wij moet ook zelf die waarheid, door Gods genade en Zijn kracht, in praktijk gebracht hebben en onderhouden, willen wij oprecht Gods dienaar en discipel kunnen zijn. Zelf in praktijk brengen wat wij aan anderen overbrengen, leren en onderwijzen. Alleen dan kunnen wij in de voetsporen van Jezus gaan, het goede nieuws aan anderen overbrengen en anderen discipelen van Christus maken.

"Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen. En zie, Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding van de wereld. Amen."

Mattheüs 28 vers 19 en 22

DE BERGREDE

geen Jota of Tittel zal voorbijgaan

door Zac Poonen

Er is in de Bijbel, in het Nieuwe Testament, bijna geen hoofdstuk te vinden waar niet op de een of andere wijze verwezen kan worden naar woorden uit de Bergrede. Daarom wordt de Bergrede wel eens een zeer goede geestelijke sluit- of hoeksteen genoemd. Wij mogen het omschrijven als het fundament van het christenleven. De grondwet voor het Koninkrijk der hemelen. Een deel van de Bijbel waarin wij onszelf constant kunnen beoordelen om te zien of wij groeien naar volwassenheid. Of wij datgene bemachtigen wat in een christenleven nodig en beschikbaar is, namelijk de negen goede houdingen toepassen en de negen verkeerde houdingen nalaten en overwinnen.

Vertaling, copyright en uitgave

ISBN: 978-94-6203-842-4